

UTKAST TIL BERETNING TIL AKP(m-l)s 2. LANDSMØTE

Melding til medlemmene fra AU

Beretningsutkastet du nå holder i handa, er skrevet av forskjellige kamerater på oppdrag av AU.

Som grunnlag for arbeidet har de hatt diskusjoner i SK. SK har vedtatt retningslinjene for beretninga.

Men tida har ikke tillatt at AU som helhet har kunnet gå igjennom de forskjellige manuskriptene og godkjenne dem.

Utkastet vil derfor ennå bære preg av at det ikke er skrevet på samme måte hele veien og ikke alle steder skikkelig sammenføyd.

Ettersom det ikke er gjennomgått og godkjent som helhet av noe kompetent ledende partiorgan, kan det også inneholde formuleringer og synspunkter som SK og AU ikke kan gå god for.

Sentralkomiteens Arbeidsutvalg

INNHold:

INNHold

Melding til medlemmene fra AU.	2
1) Den internasjonale situasjonen.	3
2) Klassekreftene i Norge og AKP(m-l)s rolle i klassekampen.	8
3) Kampen mellom den revolusjonære og den borgerlige retninga i arbeiderbevegelsen.	19
4) Kampen mellom de to veiene i AKP(m-l) sjøl.	23
5) AKP(m-l) og den internasjonale kommunistiske bevegelsen.	34
6) Utviklinga i organisasjonsarbeidet.	40
7) Det kommunistiske ungdomsarbeidet.	46
8) Partiet og erfaringene fra to valg.	53
9) Partiet og massene.	57
10) Vurdering av situasjonen i partiets arbeid som helhet.	62
11) Perspektivene framover og AKP(m-l)s oppgaver.	63

1.DEN INTERNASJONALE SITUASJONEN

Norge er en del av det imperialistiske verdenssystemet, og sjøl et imperialistisk land. Utviklinga av motsigelsene i verdensmålestokk har avgjørende betydning for utviklinga av klassekampen i Norge.

Å lukke øynene for utviklinga av den internasjonale situasjonen, ville gjøre det *umulig* å foreta ei vitenskapelig, marxistisk analyse av klassekampens utvikling i Norge.

Stalin trakk bl.a. følgende konklusjon i sin behandling av forholdet mellom vilkåra for revolusjonen i det enkelte land og utviklinga innafor det imperialistiske verdenssystemet:

«Tidligere betraktet man den proletariske revolusjon utelukkende som resultatet av den indre utviklinga i vedkommende land. Nå er dette standpunktet allerede utilstrekkelig. Nå må en først og fremst betrakte den proletariske revolusjonen som et resultat av utviklinga av motsetningene i imperialismens verdenssystem, som resultat av at den imperialistiske verdensfronts kjede blir brutt i det ene eller det andre landet». (Leninismens Grunnlag).

Denne konklusjonen trakk Stalin på grunnlag av grundig studium av verdensutviklinga siden kapitalismen hadde utvikla seg til imperialisme, og på grunnlag av erfaringene fra en rad med revolusjoner og revolusjonære kamper som brøyt ut i samband med den *første, imperialistiske verdenskrigen* (1914—1918).

Om vi forsøkte å utforme en politikk for klassekampen og en strategi for den sosialistiske revolusjonen i Norge, *uten* å legge stor vekt på å kjenne den internasjonale situasjonen, ville vi begå alvorlige feil. Resultatet ville være at vi blei ute av stand til å utforme en taktikk og

strategi for klassekampen og revolusjonen. Politikken vår ville kort og godt være løsrivi fra den objektive virkeligheten.

AKP(m-l) bygger sitt internasjonale arbeid på den *proletariske internasjonalsismen*. Dette er et grunnleggende prinsipp for kommunistene i hele verden. Dette innebærer at kommunistene målbevisst må støtte opp om de kampene proletariatet og de undertrykte massene over hele verden fører mot imperialismen, sosialimperialismen og all reaksjon.

Om kommunistpartiet i Norge skal evne å fylle denne oppgava, må det ha djup og vitenskapelig kunnskap om den internasjonale situasjonen.

For å få et korrekt bilde av den internasjonale stoda, er det først og fremst viktig å gripe *hovedtendensene* i utviklinga i verden i dag.

Oppsvinget i den revolusjonære bevegelsen og den stadig økende faren for krig, er begge tendenser som preger den nåværende internasjonale stoda.

Vi skal konsentrere oss om disse to spørsmåla.

DEN ALLMENNE KRISA I KAPITALISMEN SKJERPES.

Den allmenne krise i kapitalismen er, som Lenin påviste, ei allsidig og uløselig krise for det imperialistiske verdenssystemet. Den allmenne krise omfatter såvel politikken som økonomien. Den omfatter en langvarig prosess av økonomiske og politiske rystelser, kriger og revolusjoner, og den gjennomløper flere faser.

Den allmenne krise i kapitalismen kan ikke *løses* innafor det imperialistiske verdenssystemet, men kan bare løses gjennom den

proletariske verdensrevolusjonen.

Den allmenne krise i kapitalismen blei innleda av den første, imperialistiske verdenskrigen. Den representerte ei skjerpning og opphopning av kapitalismens motsigelser, som innebar at vilkåra for den proletariske revolusjonen var modna, ikke bare i enkelte land, men i verden som helhet. Derfor betegna Lenin vår epoke som «Imperialismens og den proletariske revolusjonens epoke». Han påviste at dette er den epoken der imperialismen og kapitalismen går i oppløsning og styrtet over hele linja, og der sosialismen rykker fram til verdensomspennende seier.

Den allmenne krise i imperialismen er ikke *en* hendelse, men en langvarig prosess. Den skjerper og utdyper klassekampen, og gir opphavet til nye revolusjonære stormer. Samtidig gjennomløper klassekampen og den revolusjonære bevegelsen både flo og ebbe.

Men en tilbakegang i den revolusjonære flodbølge i verden kan aldri bli permanent, og heller ikke særlig langvarig. Historia har vist at en relativt kortvarig tilbakegang i klassekampen og revolusjonen i verden, raskt avløses av et nytt, revolusjonært oppsving mer omfattende og djuptgående enn tidligere.

Den 2.verdenskrigen starta som en kamp mellom to imperialistiske stormaktsblokker. Da den tyske imperialismen overfalt det sosialistiske Sovjetunionen i juni 41, skifta krigen karakter. Den utvikla seg til en brei antifascistisk frihetskrig mot Hitlerfascismen.

Denne utviklinga betegner en ytterligere skjerpning av den allmenne krise i kapitalismen.

Krigen blei vendt til *revolusjon*, og kapitalismen blei styrta i en rad land som omfatta mange hundre millioner mennesker.

I den imperialistiske leiren, blei resultatet av krigen at USA-imperialismen styrka seg kraftig på de andre imperialismaktenes bekostning. USA utvikla seg raskt til ei imperialistisk supermakt, som var i stand til å svinge taktstokken såvel økonomisk, som politisk og militært, over de øvrige imperialismaktenes. USA-imperialismens mål var å erobre fullstendig verdensherredømme. Den greip kontrollen over Vest-Europa, sirkla inn det sosialistiske Sovjet og Folkerepublikken Kina militært, og fortsatte og økte utplyndringa si av de tidligere hel og halvkoloniene i Asia, afrika og Latin-Amerika.

Utover i 50-åra styrka USA-imperialismen posisjonene sine, og innleda militær aggresjon mot en rad nasjoner. USA var blitt hovedfienden til alle verdensfolk.

Mange folk tok opp kampen mot USA-imperialismen. Mange steder brøyt det ut væpna frigjøringskamp mot imperialismen.

Men samtidig ble de revolusjonære kreftene i verden påført et stort, midlertidig tilbakeslag. I og med den 20. partikongressen i 1956 blei den borgerlige kontrarevolusjonen fullført i Sovjetunionen under ledelse av erke-revisjonisten Krustsjov. Statsmonopolkapitalismen erstatta sosialistisk planøkonomi. Byråkratborgerskapets diktatur erstatta proletarietets diktatur. Det tidligere sosialistiske Sovjet under Lenins og Stalins ledelse, blei forvandla til et fascistisk, borgerlig diktatur.

Denne utviklinga la grunnlaget for framveksten av ei ny imperialistisk supermakt: Det sosialimperialistiske Sovjetunionen.

Kontrarevolusjonen i Sovjet, under ledelse av Krustsjov og den moderne revisjonismen, ga samtidig støtet til en skarp kamp i

hele den kommunistiske verdensbevegelsen. Med Kinas Kommunistiske Parti og Arbeidets Parti i Albania i spissen gikk de marxist-leninistiske kreftene over hele verden til motangrep på den moderne revisjonismens bestrebelser på å forvandle den kommunistiske bevegelsen til et redskap for borgerskapet og imperialismen.

Den kommunistiske verdensbevegelsen ble kløyvd. Men samtidig la KKP, APA og alle ærlige kommunisters forsvar av marxismen-leninismen *mot* revisjonismen, grunnlaget for på ny å bygge opp den kommunistiske bevegelsen og de revolusjonære kreftene i verden.

I og med USA-framvekst til imperialistisk supermakt, kontrarevolusjonen i Sovjet og den moderne revisjonismens framvekst, oppsto det ei midlertidig *stabilisering* av kapitalismen i verdensmålestokk. *Hovedårsaken* til denne stabiliseringa, og spesielt at den ble relativ langvarig, ligger i kontrarevolusjonen i Sovjet og framveksten av den moderne revisjonismen over hele verden.

Men i dag er denne stabiliseringa *definitivt* forbi. Verden er prega av uro og raske omskiftninger. Helt siden tidlig i 60-åra og fram til i dag har det skjedd ei stadig skjerping av den allmenne krisa i kapitalismen. alle de grunnleggende motsigelsene i verden blir stadig skarpere og mer akutte.

De viktigst trekka i den internasjonale utviklinga er oppsvinget for den revolusjonære bevegelsen i verden, særskilt det mektige oppsvinget for den tredje verdens kamp mot imperialismen, og den økte rivliseringa om verdensherredømmet mellom de to supermaktene USA og Sovjet.

DEN REVOLUSJONÆRE BEVEGELSEN I OPPSVING I VERDEN.

Hele det siste tiåret har vært prega av et stadig voksende oppsving for den revolusjonære bevegelsen i verden. Undertrykkelsen fra USA-imperialismen, sosialimperialismen og all annen imperialisme, har avla kraftig motstand fra de undertrykte nasjonenes og folke-massenes side.

De undertrykte nasjonene og folkene i den tredje verden har reist en omfattende kamp mot imperialismen, og særskilt de to supermaktene. Den væpna frigjøringskampen i Asia, Afrika og Latin-Amerika har vokst i styrke.

Samtidig har proletariatet og de arbeidende massene i de kapitalistiske og byråkrat-kapitalistiske landa reist seg til kamp mot monopolkapitalen og borgerskapet i sine land, og styrka solidariteten med den tredje verdens kamp mot imperialismen.

Over hele verden har det vokst fram ekte, kommunistiske partier som forsvarer marxismen-leninismen, kjemper mot den moderne revisjonismen og kaster seg inn i kampen mot imperialismen og reaksjon.

I 70-åra har det revolusjonære oppsvinget bare økt på i styrke. Den tredje verdens kamp mot imperialismen har påført de reaksjonære store tap. De undertrykte folkene og nasjonene har vunnet store seire. De indokinesiske folkenes knusende seier over USA-imperialismen og deres marionetter, er foreløpig høydepunkt i det revolusjonære oppsvinget i 60- og 70-åra.

Hele den store bevegelsen som de undertrykte nasjonenes frigjøringskamp mot imperialismen utgjør, har fått avgjørende innvirkning på utviklinga i verden. Den tredje verdens folk og nasjoner har vokst fram til å bli den ledende krafta i kampen mot imperialismen/sosial-

imperialismen, og dermed hovedkrafta i den proletariske verdensrevolusjonen i dag.

Motsigelsen mellom imperialismen/sosialimperialismen og verdens undertrykte folk og nasjoner har blitt den ledende motsigelser i verden, hovedmotsigelsen. Den virker inn på alle andre motsigelser og preger utviklinga av disse.

Oppsvinget i de undertrykte folkenes og nasjonenes kamp mot imperialismen, har ført til at problemene har tårna seg opp for imperialistene og særskilt for de to imperialistiske supermaktene.

Samtidig har den tredje verdens kamp gitt betydelig impulser til klassekampen i de imperialistiske landa sjøl.

Skjerpinga av den allmenne krise i kapitalismen, har økt motsigelsen mellom proletariatet og borgerskapet i de imperialistiske landa. De økonomiske, *periodiske* krisene har blitt stadig kraftigere og mer djuptgående. Imperialistene og borgerskapet har febrilsk søkt å løse de økonomiske krisene ved å velte byrdene over på proletariatet og de arbeidende massene. Den skjerpa utbyttinga som dette har ført til, har blitt møtt med kamp fra de arbeidende massene i stadig flere land. Som et redskap for å drive gjennom den økte utbyttinga har herskerklassene i de imperialistiske landa innført stadig flere reaksjonære, politiske tiltak. Men denne økende undertrykkelsen har ikke gjort borgerskapet i stand til å demme opp for proletariatets kamper. Tvert om har den gitt opphav til stadig nye massekamper.

Streiker og aksjoner fra proletariatet i de imperialistiske landa utgjør en stor bevegelse, som ikke har kulminert, men tvert om øka i omfang og styrke. Dette gjelder såvel i de vestlige, imperialistiske landa, som i de byråkratkapitalistiske landa under sovjetisk dominans.

Store ungdomsmasser har reist seg til kamp mot borgerskapet,

og i stadig større utstrekning solidarisert seg med proletariatets kamper. Store masser av kvinner har reist seg til kamp mot den kapitalistiske kvinneundertrykkinga.

Samtidig har folkene under tradisjonelle, fascistiske åk som i f.eks. Spania reist seg til kraftig og økende motstand mot fascismen. Folkene i Portugal og Hellas har veltet forhatte fascist-regimer.

Et særs viktig trekk er den økende kampen mot borgerskapene i Sovjet og de andre byråkratkapitalistiske landa. Tross alle forsøk fra de nye tsarene i Kreml på å skjule virkeligheten, veit vi at arbeiderne og massene i Sovjet har reist seg i et utall av streiker og aksjoner. Rå voldsomhet, forfølgelse og fengsling fra Bresjnevklikkens side, har ikke greid å stoppe stadig økende kamp fra de arbeidende massene.

Den *polske* arbeiderklassen har vist et strålende eksempel ved opprøret i 70 og aksjonene i 76, mot det polske byråkratborgerskapet leda av Gierek-klikken.

Vi må derfor slå fast at utviklinga de siste åra viser et betydelig revolusjonært oppsving. Tross alle forsøk på desperat å demme opp for denne tendensen fra USA-imperialismen, sen sovjetiske sosialimperialismen og alle reaksjonære si side, styrkes det revolusjonære oppsvinget dag for dag.

Den revolusjonære kampen som de undertrykte nasjonene og folkene i den tredje verden fører mot imperialismen for nasjonal og sosial frigjøring, og den revolusjonære kampen proletariatet og de arbeidende massene i de kapitalistiske og byråkratkapitalistiske landa fører mot herskerklassen i sine land, utgjør en historisk tendens som ikke kan stoppes.

FAREN FOR KRIG SKJERPES

Motsigelsen mellom de imperialistiske og sosialimperialistiske landa innbyrdes har blitt kraftig skjerpa de siste åra. Dette kommer spesielt til uttrykk gjennom den økende og stadig kraftigere rivaliseringa mellom de to imperialistiske supermaktene USA og Sovjet.

Lenin påviste i si analyse av imperialismen hvordan det er et vesentlig kjennetegn på denne «at flere stormakter konkurrerer om hegemoni». Årsaken til dette ligger i flere forhold:

— Foe det første kan ikke imperialismen eksistere uten kolonier, som imperialistmaktene kan eksportere kapital til og plyndre for råvarer, billig arbeidskraft osv.

— For det andre er *kapitaleksporten* uløselig knytta til den imperialistiske økonomien, noe som fører til at imperialistmaktene med lov-messighet streber etter å under-tvinge seg såvel kolonier og nykolonier som mindre kapitalistiske land. Slik tiltvinger imperialismen seg *markeder* for kapitaleksport.

— For det tredje er verden allerede oppdelt mellom de imperialistiske stormaktene. Bare en *nyoppdeling* av verden er mulig.

For å skaffe seg områder for kapitaleksprt og råvaretilgang, og markeder for de varene de produserer, streber imperialistmaktene innbyrdes for å skaffe seg hegemoni på andre imperialistmakters bekostning.

Denne rivaliseringa mellom de imperialistiske stormaktene har to ganger ført til verdenskrig og utallige mindre kriger. Krig og militær aggresjon for å skaffe kolonier, innflytelsesområder og strategiske posisjoner er et lov-messig produkt av imperialismen.

I dag er det de to imperialistiske supermaktene, USA og Sovjet, som konkurrerer om hegemoni og som drømmer om å

erobre verdensherredømmet. De to supermaktene er vår tids største utbyttere og undertrykkere. De blander seg inn overalt i verden, undertrykker og slavebinder andre folk og nasjoner og bruker terror og militær aggresjon for å nå sine mål.

Sovjet invaderte Tsjekkoslovakia og holder landet okkupert på 8.året. Sovjet sto bak invasjonen i Angola, og sendte tusenvis av sosialimperialistiske leiesoldater. USA trengte seg inn i Indo-Kina med massiv militær aggresjon. De fikk istand det fascistiske kuppet i Chile.

Dette er noen eksempler på en endeløs rekke forbrytelser fra de imperialistiske supermaktene mot verdens folk.

For å forstå vilkåra for den intense rivaliseringa mellom supermaktene og hvilke perspektiver dette reiser, er det nødvendig å se på den utviklinga hver av dem har gjennomløpt de siste åra.

Langt inn på 60 tallet var USA Sovjet overlegen som imperialistmakt. USA-imperialismens økonomiske og militære styrke lå langt foran sosialimperialismen sin.

USA hadde baser og strategiske punkter overalt i verden, mens de områder Sovjet kontrollerte var begrensa i forhold.

Men den framstormende frigjøringskampen til de nasjonene som var undertrykt av usa-imperialismen, og den stadig økende motstanden mot USAs aggresjonspolitik i Sambandsstatene sjøl, førte denne supermakta opp i stadig større problemer.

Tendensen til at mindre vestlige imperialistmakter under USAs dominans valgte en mer sjølstendig kurs, forsterka problemene til USA-imperialismen.

De stadig skarpere økonomiske krisene i USA siden slutten av 60-åra bidro til å svekke det amerikanske, økonomiske potensialet.

Nederlaget i Indo-Kina og sammenbruddet for innsirklingspolitikken overfor Kina, slo store sprekker i USA-imperialismens politiske og militære posisjoner rundt om i verden.

Denne utviklinga har fortsatt. USA er blitt ei imperialistisk supermakt i nedgang. Men denne utviklinga gir ingen grunn til illusjoner. USA er *fortsett* ei aggressiv *supermakt*, som desperat forsvarer posisjonene sine.

I 60-åra fulgte supermaktene Sovjet taktikken med å søke «samarbeid» med USA-imperialismen, for å kunne styrke sine egne posisjoner. Slik la sosialimperialismen opp til på sikt å bli i stand til å ta opp kampen med USA om hegemoni og overherredømme.

Utviklinga det siste tiåret har vist at Sovjet har utvikla seg til ei raskt oppadstigende supermakt. På mange felt har Sovjet kommet på høyde med USA som supermakt, på viktige områder har Sovjet til og med gått forbi USA.

Viktig i denne sammenhengen er at Sovjet nå har passert USA i militært potensial. Når det gjelder konvensjonelle styrker og sjøstridskrefter har Sovjet nå blitt USA overlegen.

Den sovjetiske sosialimperialismen viser en stadig mer aggressiv politikk.

Sosialimperialistene viser stadig klarer at de fører samme politikk som USA-imperialismen overfor de undertrykte nasjonene mer og mer. I 70-åra har den sovjetiske sosialimperialismen tilmed *overgått* USA-imperialismen i bruk av militær aggresjon og krig, infiltrasjon og statskupp som metoder for å nå sine imperialistiske mål og utvide overherredømmet sitt i Afrika, Asia og Latin-Amerika.

Sosialimperialismen har *ett* «hemmelig våpen» som USA ikke har: Den maskerer aggresjonen sin bak minnet om Oktoberrevolusjonen. De nye tsarene i Kreml dekker seg kynisk

bak den falske merkelappen om at de er «sosialistiske» og «en naturlig venn» for å infiltrere frigjøringskampen som undertrykte nasjoner fører.

I virkeligheten driver sosialimperialismen aggressiv nykolonialisme. Skritt for skritt prøver de å sikre seg stadig mer herredømme, og legge grunnlaget for en storstilt kamp med den andre supermakta om verdensherredømmet.

Den massive aggresjonen mot Angola er et viktig bevis for dette. Alle verdens folk må merke seg sosialimperialismens Angola-operasjon og trekke de nødvendige lærdommene av den.

Den allmenne tendensen i forholdet mellom supermaktene nå, er at Sovjet går midlertidig fram i mange områder i verden, mens USA taper posisjoner og går tilbake.

Men felles for *begge* supermaktene er at de presses stadig sterkere av de undertrykte nasjonenes frihetskamp og proletariatets økende revolusjonære bevegelse i verden.

Når det gjelder rivaliseringa mellom supermaktene, er tendensen slik at denne blir skarpere for hver dag som går. Kampen om en *ny-oppdeling* av verden er forlengst i gang.

Denne skjerpa kampen mellom supermaktene om herredømme og hegemoni, vil helt sikkert føre til ei lang rekke *begrensa* kriger, der begge er blanda inn.

På lengre sikt peker den stadig økende rivaliseringa mellom supermaktene i retning av en ny, imperialistisk verdenskrig.

Begge supermaktene driver ei voldsom *kapprustning* for å bli militært i stand til å erobre verdensherredømme.

Den sovjetiske sosialimperialismen ligger allerede nå foran USA i tempo.

Begge supermaktene gjennomfører store militærøvinger med regelmessig mellomrom, i områder som ligger langt fra deres egne grenser.

Et viktig trekk i utviklinga mellom de to supermaktene, er Sovjets gigantiske *offensive* militærøvinger, som de har gjennomført med jevne mellomrom de siste åra.

En annen viktig faktor er den raske *militariseringa* av den sovjetiske økonomien. Dette har skjerpa den økonomiske krisa i Sovjet, den har økt utplyndringa av Comeson-landa fra Sovjets side kraftig og den har påskynda sosialimperialismens jag etter kolonier og nykolonier.

Det imperialistiske Sovjetborgerskapet skjerper de fascistiske tiltaka i Sovjet.

USA-imperialismen prøver på sin side febrilsk å samle krefter, og å demme opp for ytterligere tilbakegang. De forsøker å konsentrere kreftene mer og mer om Europa, og å ruste kraftig opp for å hindre Sovjet i å bli den totalt dominerende militærmakta i verden.

To supermakter som kjemper om verdensherredømmet er tvunget til å rivalisere om hegemoniet i Europa. Ingen supermakt kan drømme om å sikre seg verdensherredømmet uten å planlegge å ta kontroll over dette rike kontinentet, med en betydelig del av verdens industri, høgt utvikla teknologi og et betydelig marked.

Strategisk utgjør *Europa* ei avgjørende «mellomsone» mellom de to supermaktene, som begge streber etter å få kontroll over.

Dette er grunnen til at supermaktene konsentrerer den *militære* oppbygginga si først og fremst til Europa.

Begge de to supermaktene, og særlig Sovjet, nytter den klassiske *imperialistiske pasifismen* til å dekke over krigsforberedelsene. Demagogien om «avspenning», «nedrustning», «fred og sikkerhet» utgjør en eneste stor bløff. Virkeligheten viser at de to planlegger krig.

Sannheten er at verden preges av stadig økende spenning, av ei voldsom kapprustning og stadig

større anslag fra spesielt sosialimperialismens side mot andre lands suverenitet og sjølråderett.

Helsingfors-konferansen i 1975 var et gigant-forsøk fra først og fremst Sovjet på å fryse fast «sin innflytelse» i Europa, undergrave små nasjoners sjølråderett og skjule de enorme krigsforberedelsene sine bak prat om «avspenning» og «fred».

Vi mener at en helhetlig analyse av situasjonen i verden i dag, viser at det er *sannsynlig* at det kommer til å bryte ut en ny verdenskrig.

Den skjerpa og stadig økende rivaliseringa mellom supermaktene og de stadig mer omfattende krigsforberedelsene deres gjør det nødvendig å trekke denne konklusjonen.

Utfra den relative, offensive stillinga som sosialimperialismen har i dag overfor USA-imperialismen, er det også *mest sannsynlig* at det er Sovjet som vil *utløse* en tredje verdenskrig.

Mao har slått fast at «enten hindrer revolusjonen krigen, eller så fører krigen til revolusjon».

Det mektige revolusjonære oppsvinget i verden, er den eneste hovedkrafta som kan hindre verdenskrigen. Men situasjonen i verden i dag tyder på at tendensen i retning krig vokser raskere enn tendensen i retning revolusjon. Men om det skulle vise seg at revolusjonen ikke klarer å forhindre krigen, er det helt klart at krigen vil føre til revolusjon. Dette er en historisk lov.

Om de to supermaktene våger å utløse en krig mot verdens folk, vil de helt sikkert lide nederlag. Slik har det gått i de to verdenskrigene. Slik vil det gå i en neste. De maktene som bygger på vold, undertrykking og terror mot andre land, folk og nasjoner, er dømt til sammenbrudd og nederlag.

På samme måte som de to verdenskrigene til nå, vil en neste verdenskrig føre til en verdenom-

spennende bølge av opprør og revolusjoner. Nye store deler av verden vil løsrive seg fra imperialismen og sosialimperialismens åk!

Norge mellom supermaktene

Norges suverenitet og sjølråderett blir i økende grad trua av supermaktene. Norges strategiske plassering gjør landet til et viktig område i rivaliseringa mellom dem.

USA-imperialismen har i omfattende grad infiltrert norsk økonomi. Gjennom NATO har USA kontroll over det norske, borgerlige militærapparatet.

DNA: LO-toppen og de åpne borgerlige partiene har i årtier fungert som politisk agentur for USA-imperialismen i Norge. Det gjør de framleis, sjøl om deler av toppen i sosialdemokratiet ønsker å knytte seg nærmere til sosialimperialismen.

USA-imperialismen driver storstilt utbytting av norske arbeidsfolk, og norsk territorium inngår i de aggressive planene dens. Det er avslørt planer som viser at USA-imperialismen er budd på å sette i verk et reaksjonært statskupp i Norge, om den finner det nødvendig.

I øst står den sovjetiske sosialimperialismen for et stadig større politisk og militært press mot norsk suverenitet.

Sovjet har marsjert opp enorme militærstyrker langs Norges grenser. På Kola-halvøya har sosialimperialistene bygd opp verdens største marinebase.

Sovjet driver regelmessige, offensive militærøvelser retta mot Norge. I disse øvelsene inngår landsettingsoperasjoner retta mot norsk territorium. Sosialimperialistene driver altså regelmessige øvelser for invasjon i Norge.

Den sovjetiske supermaktas arroganse og målretta provokasjoner mot norsk suverenitet øker på i omfang og styrke. Sovjet har i lang tid motsatt seg Norges rett til 50-mils fiskergrense og 200-mils økonomisk

sone. Sosial-imperialistene nekter å anerkjenne norsk suverenitet over store havområder i Barentshavet. De har til og med gått så langt som til gigantiske raketttøvinger mot havområder som rettmessig tilhører Norge.

På Svalbard driver Sovjet målbevisst virksomhet for å tilrane seg kontroll over norsk territorium.

Begge supermaktene utgjør en stadig voksende trussel mot det norske folket, og de utgjør en økende trussel mot interessene til folkene i alle de nordiske landa.

Om en ny verdenskrig bryter ut, vil Norge og Norden utvilsomt bli trukket inn.

Den økende krigsfaren gjør det nødvendig for det norske folket å forberede seg allerede i dag. Der som sosialimperialismen eller USA-imperialismen overfaller Norge militært, må det norske folket reise seg og møte aggresjonen med en nasjonal, revolusjonær folkekrig.

Norge er et *lite* imperialistisk land. Monopolborgerskapet vil derfor ikke ha felles interesser på alle felter med mellomstore imperialistmakter, og i enda mindre grad med supermaktene.

Men om disse motsetningene

finnes innafor imperialistenes leir, er det likevel klart at borgerskapet, monopolkapitalen og dens regjering *ikke* vil forsvare Norges nasjonale sjølråderett når den blir truet. Monopolborgerskapet og dens politiske representanter er ingen forsvare av nasjonen i imperialismens epoke. Det viste seg i 1940, da tysk imperialisme hærte landet. I dag, stilt overfor ulike sterkere supermakter, gjelder det i enda større grad: Borgerskapet leda av monopolkapitalen vil forråde nasjonen når sjølråderetten er truet.

Det er bare proletariatet og de arbeidende massene som kan være nasjonens forsvare i vår tid. Av de norske partiene er det bare AKP(m-l) som forsvare norsk sjølråderett når den er truet. Monopolkapitalens partier vil enten støtte seg på den ene eller den andre supermakta. Bare AKP(m-l) reiser kampen mot begge supermaktene og all imperialisme.

Dette stiller partiet overfor et stort ansvar og store oppgaver i dag. Partiet må gå i spissen for å spre forståelsen for at:

- bare proletariatet og de arbeidende massene er forsvare

av nasjonen i dag,

- borgerskapet og deres politiske representanter er villige til å selge ut den nasjonale sjølråderetten,
- bare ved å stole på egne krefter og reise kampen mot *begge* supermaktene og all imperialisme kan vi vinne,
- vi må utvikle en sterk solidaritet med verdens folk i kampen mot supermaktene,
- AKP(m-l) må styrkes for å bli enda sterkere, ledende kraft i kampen for å reise motstand mot supermaktstruselen,
- om ikke krigen kan hindres, vil okkupanten sikkert og visst lide nederlag om partiet og folkemassene tør gripe til våpen og føre en langvarig folkekrig for å drive okkupanten ut av landet,
- og å vise at på denne måten kan krigen vendes til revolusjon, at *målet* er *både* nasjonal frigjøring og opprettinga av proletariatets diktatur, sosialistisk revolusjon i Norge.

Om vi klarer å spre en riktig forståelse for bl.a. disse oppgavene *idag*, vil de ha avgjørende betydning for utfallet av de nærmeste års kamp. En riktig analyse av verdenssituasjonen, av utviklinga av den og utviklinga i Norge vil avgjøre Norges skjebne.

2.

KLASSEKREFTENE I NORGE OG AKP(m-l)s ROLLE I KLASSEKAMPEN

Norge er et utvikla imperialistisk land. Det er derfor prega både av at utviklinga av industriproletariatet er kommet langt. Men samtidig er det prega av imperialismens opprætningstendenser. Det betyr at arbeideraristokratiet spiller en viktig rolle og at den uproduktive sektoren er kraftig oppsvulma. Samtidig er den stats-

monopolistiske kapitalismen høyt utvikla. I landsmøteperioden har det rimeligvis skjedd små endringer i klassestrukturen i Norge. Men om vi ser på det siste tiåret eller mer så kan vi slå fast en del grunnleggende tendenser i utviklinga av styrkeforholdet mellom klassene som er karakteristiske for land av Norges type.

UTVIKLINGA AV KLASSENE.

a) Borgerskapet

Det er sjølsagt vanskelig å slå fast den nøyaktige størrelsen på borgerskapet i Norge, fordi det ikke finnes noen statistikk over slike snylter som lever av å klippe kuponger o.l. Statistikken over det yrkesaktive borgerskapet blander også sammen sjølsten-

dige småborgere med kapitalistene og de småborgerlige funksjonærene med de funksjonærene som må regnes til borgerskapet. Likevel finnes det noen klare tendenser. Tallet på personlige eiere i industrien går ned. Samtidig øker tallet på ansatte toppfunksjonærer kraftig.

Oppsvulminga av statssapparatet, økninga i de statseide bedriftene og veksten i de private monopolselskapene, øker også tallet på medlemmer av kapitalistklassen som formelt er «lønnskakere». Staten spiller en aktiv rolle i å utvide denne delen av borgerskapet, og et av de siste tiltaka er instillinga til statens lønnskomite, som tar sikte på å gjøre toppjobbene i staten mer attraktive i forhold til sjefsjobbene i de privatkapitalistiske bedriftene. Sett under ett må vi gå ut fra at borgerskapet har vokst det siste tiåret, og at det vil fortsette å vokse noe.

Den monopolistiske delen av borgerskapet har økt makt si ytterligere i samband med oljeutbygginga, og veksten i den statsmonopolistiske kapitalismen. De mektigste av de private monopolene er fletta tettere sammen med de statlige monopolene. Men dette har samtidig *skjerpa* striden mellom de ulike monopolgrupperingene. Statens favorisering av *deler* av de privatkapitalistiske monopolene, har *skjerpa* tilhøvet til de øvrige privatkapitalistiske monopolene. Særlig i samband med utbygginga av oljeindustrien har dette kommet til uttrykk.

Et annet viktig trekk er det at monopolkapitalen i løpet av de siste åra har styrka det borgerlige voldsapparatet mot arbeiderklassen. Den målbevisste oppbygginga av det nye opprørspolitiet, som allerede har blitt satt inn mot streikende arbeidere, er et viktig uttrykk for denne utviklinga.

Militærapparatets systematiske øvelser i å slå ned arbeidere, progressive studenter, kommunister osv., slik Wintex-

øvelsene avslørte, viser det samme.

b) Klassene på landsbygda

Den kapitalistiske landbrukskrisa har skjerpa seg betraktelig i 1970 åra sammenlikna med 50- og 60-åra. Statens, byråratkapitalens og bankenes utbytting driver småbøndene fra jorda i titusner. Tallet på halvproletarer øker, og stadig flere småbrukere går over fra sesongarbeid i primærnæringene til industriarbeid. På den andre sida øker tallet på kapitalistiske bønder, og de rike jordeierne blir rikere. Derfor er det ei klar polarisering av klasseforholda på landsbygda, ei utvikling som oppmuntres og drives fram av staten og landbruksmonopolet. Vilråa for ei ny utvikling av den åpne klassekampen på landsbygda er i ferd med å modne. Det er opp til proletariatet og AKP(m-l) å inspirere denne kampen og gi den riktig retning.

c) Lønnskakerne i småborger-skapet

Samtidig som småborger-skapet i primærnæringene og til en viss grad også i industri og handel går tilbake, skjer det ei kraftig økning av det småborgerlige sjiktet blant funksjonærer og tjenestemen. Den uproduktive sektoren i økonomien er kraftig oppsvulma, og det er nettopp dette sjiktet som øker mest. Bare nå det siste tiåret har tallet på denne typen småborger-skap økt med mange titusner. Det gjør denne delen av småborgerskapet mer viktig enn før. Disse folka har småborgerskapets vaklende karakter, og borgerskapet har dels klart å oppmuntre reaksjonære strømminger blant dem. På den andre sida har deler av dette småborgerskapet som ligger nærmest arbeiderklassen vist at de kan reise kamper som støtter arbeiderklassen og retter harde slag mot staten og kapitalen. Det siste gjelder lærerne, deler av de statsansatte, og

ansatte i helse/sosialsektoren. Det er viktig å støtte slike kamper og utvikle arbeidet med de laveste delene av de småborgerlige funksjonærene o.l. lenger enn vi har gjort i dag.

d) Arbeideraristokratiet

Dette begrepet må oppfattes på to måter. Det må oppfattes som en karakteristikk av det sjiktet med folk som er kjøpt opp på en slik måte at de har skifta klasse og enten tilhører småborgerskapet eller borgerskapet. Dette er et gjennomkorruptert sjikt av borgerlige arbeiderledere, imperialismens og monopolkapitalens agente i arbeiderbevegelsen. Dessuten finnes det et tynt sjukt av *arbeiderklassen* som har fått slike lønsmessige og arbeidsmessige fordeler at de har blitt en sosial basis for opportunisten og revisjonismen.

Et lite sjukt av borgerliggjorte arbeider holder oppe de korrumperte borgerlige arbeiderlederne. De hjelper borgerskapet med å holde arbeiderklassen i ro, og møter enhver virkelig bevegelse i klassen med desperate mottiltak. Marx sa om denne typen folk at «når det gjelder byarbeiderne (i England) så må en beklage at ikke hele lederpakket kom inn i parlamentet. Det er den sikreste veien å kvitte seg med rasket på».

I forordet til «Imperialismen» sier Lenin at «Dette sjuktet av borgerliggjorte arbeidere eller «arbeideraristokratiet», som er helt filisteraktige i sin livsstil, i størrelsen av deres inntekt og i hele sin verdensanskuelse er hovedstøtten for den Annen Internasjonale og i våre dager den viktigste *sosiale* (ikke militære) *støtten til borgerskapet*. For de er virkelige *agenter for borgerskapet i arbeiderklassens* bevegelse, arbeiderløyntantene til kapitalistklassen, virkelige kanaler for reformisme og sjåvinisme. I borgerkrigen mellom proletariatet og borgerskapet tar de nødvendigvis og ikke i noe lite antall, side for borgerskapet, for «Versaillerne»

mot «Kommunardene».)

Borgerskapet har interesse av å holde opppe et arbeideraristokrati, imperialismen har gjort det økonomisk mulig med sine ekstraprofitter. I Norge er det utvikla et fingradert system for å ale opp arbeideraristokrater på forskjellige nivåer. Det lokkes med økonomiske fordeler for arbeidertillitsmenn som sviker den klassen som har valgt dem. På den andre sida blir tillitsmenn som er uredde representanter for klassen utsatt for politiske forfølgelser, suspensjoner osv.

Det er borgerskapets politikk å øke tallet på arbeideraristokrater i mellomstadiet utover det det er i dag. Det blir stadig fler fastlønna tillitsmenn som betales av bedriftene, og utvidelsen av det såkalte «bedriftsdemokratiet» vil sikkert trekke enda fler forhenværende arbeidere inn i slike verv. På samme måte øker staten de ulike borgerlige «arbeider»-partienes muligheter til å ha et stort lønna byråkrati. Ei liknende utvikling finner sted i tilknytning til de kommunale organene.

Den politiske betydninga av disse korrupterte «arbeiderlederne» er stor, fordi de er profesjonelle sabotører av arbeiderklassens kamp. På en langt mer effektiv måte enn hva borgerskapet sjøl kan gjøre, motarbeider de og skader enhver kamp fra arbeidernes side. De siste åra er dette blitt demonstrert et utall ganger.

e) Arbeiderklassen.

De største endringene i proletariatet har skjedd på det subjektive, i form av økt kampvilje og klassebevissthet. Men det har også skjedd en del viktige endringer i den objektive sammensetninga av arbeiderklassen.

Proletariatet i industri, bygg og anlegg har aldri vært så stort som det er i dag. Samtidig har proletariatet i landbruket gått drastisk tilbake, og tallet på proletarer i de laveste delene av funksjonærene har økt kraftig. Sammensetninga av proletariatet

er derfor en god del forskjellig fra hva det var for tjue og til og med for ti år sida. Også blant industriarbeiderne skjer det store endringer, fordi flere industribransjer er inne i permanente kriser, mens helt nye industrier har oppstått. På den måten har det vært tilbakegang i tallet på arbeidere i næringsmiddelindustrien, tekstilindustrien og treforedlingsindustrien, mens tallet på arbeidere i jern og metallindustrien øker. Særlig er det ei stor økning i tallet på unge industriarbeidere. Tallet på arbeidere under 30 år i industri, bygg og anlegg økte med 25.000 fra 1960 til 1970, eller med mer enn en femtedel. Ei anna utvikling i sammensetninga av arbeiderklassen er økningen i tallet på utenlandske arbeidere i Norge. De er en særlig undertrykt og utbytta del av arbeiderklassen, og særlig arbeiderne fra den tredje verden blir ekstremt hardt undertrykt, nasjonalt, kulturelt og sosialt.

Oljeutvinninga har skapt nye industrigreiner og gitt ei annen innretning på verkstedindustrien. Dette har betydd ei økning i kjerneproletariatet og dermed gitt klassen større potensiell styrke.

DEN SYKLISKE KRISA

Da partiet blei stifta hadde vi liten teoretisk og praktisk forståelse for lovmessighetene i den økonomiske krisa. Siden da har den kapitalistiske produksjons-syklusen gått gjennom nesten et helt kretsløp, og vi har fått en praktisk demonstrasjon av den marxistiske kriseteorien.

«Hver krise forbereder jordbunnen for nye, enda mer djuptgående kriser, og derfor øker krisenes ødeleggende kraft og voldsomhet med kapitalismens utvikling». (Lærebok i Politisk Økonomi, Forlaget Oktober, 1975, s.215)

I etterkrigstida har den kapitalistiske økonomien vært ramma av kriser gjennomsnittlig hvert fjerde år. Den midlertidige stabiliseringa av kapitalismen gjorde at krisene fikk begrensa

omfang. Dette skapte grobunn for den revisjonistiske illusjonen om at kapitalismen i vår tid er i stand til å oppheve krisene. Nå er denne forbigående stabiliseringa slutt, og utslagene av krisene blir så følbare at borgerskapet må lansere ny «teorier» for å forsvare den kapitalistiske utbyttinga. I stedet for å si at det ikke blir kriser, så sprer de ideologien om at «alle er i samme båt» og må «spenne inn livreima» for å «dempe virkningene av krisa».

Den forrige krisa rysta den norske økonomien i 1971. Det var året med de store nedleggingene i treforedlingsindustrien. Etterdønningene av -71 krisa blei brukt av kapitalistene og sosialdemokratene under EEC-kampen for å skremme med «truselen mot arbeidsplassene». I 1972 var alt oppgangen begynt, og det blei åpenbart i 1973. Inflasjonen økte i stadig større tempo, arbeidsløsheta sank. De viktigste økonomiske klassekampsspørsmåla retta seg mot prisstigninga og momsen.

I 1974 gikk oppgangen over i høykonjunktur, mer enn et halv år etter at den internasjonale krisa hadde slått inn med full kraft i de største industrilanda. Høykonjunktura fikk karakteren av en boom med gigantiske investeringer i oljeindustrien. Borgerskapet og revisjonistene spredde da ideen om at Norge ville «stå over» den internasjonale krisa på grunn av oljeøkonomien. Denne reaksjonære myten virka også inn på partiet på en slik måte at partiet ikke forberedt på den krisa som nødvendigvis måtte komme. Boomen i 1974 og krisa i 1975—76 lærer oss hvordan høykonjunktura bærer seg sjølve kimene til krisa, og at en voldsom høykonjunktur vil gi ei hardere krise.

«Under høykonjunktura blir det starta nye industribedrifter, bygd jernbaner osv. Prisene stiger . . . Bankene stiller villig

store kreditter til disposisjon for industriherrene og kjøpmennene. Alt dette gjør det mulig å øke omfanget av produksjonen og handelen langt ut over ramma for den kjøpedyktige etterspørselen. På den måten blir forutsetningene for den neste overproduksjonskrise skapt.» (Samme sted)

Boomen i 1974 førte til at ei rekke nye bedrifter blei oppretta, og særlig gjaldt det industri som var retta inn på oljeutvinninga. Bare kort tid etterpå førte krisa til innskrenkninger i denne industrien, og til at planlagte bedrifter blei oppgitt.

Kapitalistene investerte langt ut over rammene for markedet, det gjaldt både kapitalvarer og forbruksvarer. Til slutt blei motsetningene mellom produksjon og markedet så kraftig at krisa var et faktum.

«Krisa er den fasen i syklusen der motsetninga mellom økninga i produksjonskapasiteten og den relative senkninga av den kjøpedyktige etterspørselen ytrer seg i en stormende og ødeleggende form. Denne fase i syklusen er prega av overproduksjon av varer som ikke finner avsetning, sterkt prisfall, stor mangel på betalingsmidler og børskrakk som framkaller massekonkurser, bratt nedgang i produksjonen, raskt økende arbeidsløshet og senking av lønningene.» (Samme sted s.214.)

Krisa i 1975—76 viste de fleste av disse klassiske krisetrekka. Fra 1. kvartal 1974 til 3. kvartal 1975 økte lagrene i industrien med 40% og lagrene av norsk-produserte varer for eksport med 110%. (Statistisk månedshefte, 1/76) Tallet på folk som var ramma av oppsigelser, permisjoner og korttidsarbeid var i 1975 større enn tallene for alle åra fra 1964 til og med 1969 *til sammen*. I løpet av 1975 blei den *offisielt registrerte* arbeidsløsheta tredobla fra 12.000 til 36.000. I tillegg kommer ei skjult arbeidsløshet på minst like mye. Produksjonsindeksen for industrien

sank fra november 1974 til september 1975 med hele 10%. I fjor høst lå 1/3 av den norske tanktonnasjen i opplag og det internasjonale rederforbundet blei enige om å ødelegge produktivkrefter, dvs. hogge opp relativt moderne båter, for å komme ut av krisa i skipsfarten.

På tross av overproduksjonen har kapitalistene klart å holde prisene oppe. Dette er nytt trekk ved krisene i våre dager, men det er ikke noe som mildner krisene, tvert om så gjør det dem djupere og mer langvarige. Krisa har imidlertid ført til dempa inflasjon i de fleste kapitalistiske land, også i Norge. Sosialdemokratiet sprer nyten om at dette er regjeringas verk, mens det i virkeligheten er et løvmessig produkt av den sykliske krisa.

Krisa 1975—76 har også ført relativt lønnsnedslag som blei gjennom ført ved det kombinerte lønnsoppgjøret. Sjøl om de fagorganiserte har fått et lite tillegg, så vil prisstigninga sørge for at verdien av lønningene synker langt under det nivået de hadde før oppgjøret. Kapitalen på sin side har gjennom oppgjøret fått milliardoverføringer og en større merverdirate. Kleppapakka har økt utbyttinga og styrka kapitalistklassen på bekostning av arbeiderklassen.

I marxismens politiske økonomi kalles den fasen som kommer etter krisa for *depresjon*:

«*Depresjonen* er den fasen i syklusen som følger like på krisen. Denne fase i syklusen kjennetegnes ved at industriproduksjonen befinner seg i en tilstand av stagnasjon, vareprisene er lave, handelen går tregt, og det er overflod på ledig pengekapital. I depresjonsfasen oppstår forutsetningene for den etterfølgende oppgang og høykonjunktur. De samlede vareforrådene blir dels ødelagt, dels solgt til nedsatte priser. Kapitalistene søker å finne en utvei av stagnasjonen i produk-

sjonen ved å senke produksjonskostnadene. Dette oppnår de for det første ved å øke utbyttingen av arbeiderne på alle måter, ved å slå ned lønningene enda mer og øke arbeidets intensitet, for det annet ved å nyutruste bedriftene, fornye den faste kapital med sikte på å gjøre produksjonen lønnsom også med de lave priser som har dannet seg som følge av krisen» (s.sted).

I våre analyser av situasjonen i Norge i dag har vi ikke nytta betegnelsen depresjon, men i virkeligheten kalt både krisa og depresjonsfasen for *krisa*. Med det materialet vi har hatt, har det vært vanskelig å trekke noe skarpt skille, og det har heller ikke vært noen full depresjon. Sommeren 1976 ser det imidlertid ut til at «depresjonsfasen går mot slutten, og at kapitalistklassen langsomt gjør seg klar til en ny oppgang. Denne vil igjen bety økt inflasjon. Samtidig vil grunnen bli lagt for nye kriser.

Om produksjonssyklusen følger samme regelmessige utvikling som den har gjort de siste tjue åra, og ikke forløpet av den blir midlertidig endra pga. krig o.l., så er det rimelig å anta at høykonjunkturen vil inntre om 1 ½ til 2 år og at den neste krisa vil komme rundt 1979—80.

Opphøret av den midlertidige stabiliseringa av kapitalismen, sammenbruddet for det internasjonale valutasystemet, rivaliseringa mellom supermaktene, skrumpinga av det internasjonale markedet osv. vil gjøre den neste krisa enda djupere og kraftigere enn de vi har hatt til nå etter krigen.

Monopolkapitalens forserte jakt på maksimalprofitt, utviklinga av statsmonopolkapitalismen og en kraftig inflasjon vil skjerpe utbyttinga i tida framover. «Innstrammingspolitikk» og skjerpa tiltak for å holde «prisnivået nede i forhold till utlandet», vil etter all sannsynlighet bety arbeidsløshet på et visst nivå tross oppgang. Utsvettinga og utbyttinga vil skjeperes.

Disse perspektivene, sammenholdt med den økende kampholdninga i den norske arbeiderklassen, vil utvilsomt føre til fortsatt økning i klassekampen.

Dette reiser store oppgaver for AKP(m-l), som må bu seg på å ta ledelsen i store kamper i tida som kommer. Om vi styrker partiet organisatorisk, holder fast ved ei korrekt linje, overalt kaster oss ut i kampen for proletarietets interesser uten å nøle, vil grunnen utvilsomt bli lagt for nye steg framover for den revolusjonære arbeiderbevegelsen.

KLASSEKAMPENS UTVIKLING I NORGE.

STRIKEKAMPEN :

Norge er et av de landa med borgerlig-demokrati, der systemet med anti-faglige lover og avtaler er lengst utvikla. Med hjelp av arbeideraristokratiet har borgerskapet innført et slikt system som i praksis gjør enhver streik ulovlig. LO-apparatet er skolert og innretta på å knuse arbeidernes streikekamper og Hovedavtalen inneholder et opplegg for å slavebinde alle kampinnstilte arbeidere. Derfor er utviklinga av streikekampen i 1970-åra oppsiktsvekkende. 1974 var det tredje største streikeåret i Norge etter krigen med ca 320.000 «tapte» arbeidsdager. 1975 var det året med størst antall streiker (22) siden 1956, og streikene var i mange tilfeller politiske streiker og hadde ei progressiv målsetning. Bare i løpet av første halvår 1976 er tallet på streikende oppe på nivå med tallet på streikende i hele 1974. Årsaken til at det er så høyt er sjølsagt bankstreika. Den er i seg sjøl noe nytt i Norge, fordi det betyr at mange lavtlønna «hvitsnipp»-proletarer er i bevegelse. Oppsiktsvekkende er det også at det nettopp i år har vært en omfattende streikebevegelse, når staten og LO gjennom samordna lønnsoppgjør og tvangstiltak har satsa så stort på å hindre arbeiderklas-

sens kamp. De hardeste streikekampene i år har også gitt arbeiderklassen viktige lærdommer. I Jøtul-streika fikk vi det første eksemplet på en felles kamp mellom norske og utenlandske arbeidere. Jøtul-arbeiderne klarte å slå en bresje i et av NAFs «hellige» prinsipper ved at de tvang fram at en tyrannisk bedriftsleder blei avsatt. Streika på Jøtul ga også arbeiderne en demonstrasjon i de falske arbeiderledernes svik for åpen scene. SV-tillitsmenn gikk sammen med DNA/LO-ledelsen om å prøve å knekke streika, men oppnådde bare å avsløre seg sjøl. «NKP»-avisa «Friheten» dreiv åpent streikebryteri ved å rakke ned på de streikende, på krava deres og vedtaka deres og oppfordra til å kaste streikekomiteen. «NKP» er ikke bare et agentur for Sovjet, men også for NAF og LO-ledelsen.

Kampen på Linjegods ga også viktige lærdommer. På tross av at streika ikke ga økonomiske resultater var arbeiderne i stand til å påføre borgerskapet politiske nederlag. Da de var nødt til å gå tilbake til arbeidet gjorde de det på en måte som viste at de ikke bøyd nakken, men forberedte seg på ny kamp. Linjegodsarbeiderne blei møtt med den hardeste undertrykkinga som noen norsk arbeidskamp har møtt siden den tyske okkupasjonen. Politi og halvmilitært opprørspoliti blei satt inn mot dem to ganger. Den mest løgnaktige og fascistinspirerte propagandaen blei tatt i bruk mot dem. Det organiserte streikebryteriet og de politiske forfølgelsene av arbeidernes tillitsmenn sakner sidestykke i etterkrigstida.

Men den resolute og solidariske holdninga, som skiftarbeidere og studenter viste ved å stille seg skulder til skulder med Linjegodsarbeidernes streikevakter under politiangrepa, var en viktig manifestasjon. Denne rettferdige og helt riktige aksjonen er i pakt med de beste kamptradi-

sjonene i den norske arbeiderklassen.

Streikekampen i 1976 viser klart kampviljen og solidariteten i de framskredne delene av den norske arbeiderklassen. Samtidig viser den at sosialdemokratiet og revisjonistene gjennom flere tiår har klart å passivisere store deler av arbeiderklassen og fremma alle slags fordommer. De har til og med klart å dempe arbeiderklassens spontane avsky mot streikebryteriet. «Friheten» presterte å skrive at en ikke kune kalle det organiserte streikebryteriet for streikebryteri i «vanlig forstand», fordi det var ei «ulovlig streik». Denslags gule journalistikk er blitt gangbar mynt i de mest tilbakeleggende delene av arbeiderklassen. Det viser det enorme klasseforræderiet til de borgerlige «arbeiderlederne». Den spissborgerlige og legalistiske tenkemåten er et særtrekk ved det tynne sjiktet av privilegerte arbeidere. Den vil bli feid til side når den breie massen av den norske arbeiderklassen virkelig kommer i bevegelse.

Den holdninga som de revisjonistiske pampene i SV og «NKP»-ledelsen har vist i samband med streikebevegelsen i de siste åra, viser at disse er virkelige agenter for borgerskapet. SV-sjefen Berge Furres bakvaskelse av de streikende Linjegodsarbeiderne er et typisk eksempel på den moderne revisjonismens klassesvikerkarakter. Denslags virksomhet er et forvarsel om at hele banden med revisjonister av Berge Furres og Martin-Gunnar Knutsens type vil være å finne på borgerskapets og kontra-revolusjonens side den dagen arbeiderklassen siner tida moden til å reise kampen for statsmakta.

Men revisjonistene klarte ikke å selge de råtna varene sine til flertallet av Jøtularbeiderne, og heller ikke til Linjegodsarbeiderne. Arbeidere i kamp klarer lettere å gjennomskue revisjonismen og

sosialdemokratiet. Etterhvert som stadig flere arbeidsfolk i Norge vinner egne kamperfaringer, så vil opportunismen gå fra krise til krise.

Streikestøttearbeidet har vist at titusner på titusner av arbeidsfolk sympatiserer med arbeidere i kamp sjøl om de streiker på tvers av sosialdemokratenes og revisjonistenes direktiver.

Alt i alt har streikekampene de tre siste åra en rask positiv utvikling av den subjektive klassebevisstheten til arbeiderklassen i Norge.

DEN POLITISKE KAMPEN.

De store økonomiske kampene som er ført har alle sammen hatt et politisk innhold. Med sin politiske undertrykking av den økonomiske kampen har borgerskapet og sosialdemokratiet tvunget arbeiderne til å ta opp politiske spørsmål og stille politiske paroler. En aksjon for et hvilket som helst økonomisk krav fra arbeiderklassen blir umiddelbart også en kamp *for streikeretten, mot statsdiktat, mot voldgift og arbeidsretten* osv. De økonomiske streikene har derfor også vært viktige deler av arbeiderklassens politiske kamp mot borgerskapet og dets lakeier.

Utover disse viktige politiske kampene, har det også vært reist annen politisk kamp. I fagbevegelsen er det særlig kampen mot suspensjoner og politiske oppsigelser av klassebevisste arbeidere som har stått sentralt. Den spontane streika på Bergens Jernstøperi i 1975 var et fint eksempel på klassesolidaritet, og arbeidernes seier over den politiske oppsigelsen hadde stor betydning. Kampen om oppsigelsene på Norsk Hamnerverk har hatt en prinsipiell betydning, og den har engasjert titusner av arbeidere i form av protester, innsamlinger osv.

I 1973–74 kom kampen mot den reaksjonære NATO-øvelsen

Wintex til å få store ringvirkninger. Både soldater, fagorganiserte, studenter og en lang rekke organisasjoner blei trukket inn i kampen. Den retta seg mot NATO og den norske herskerklassens øvelser i å slå ned arbeider- og studentoppstand og undertrykke kommunister. Derfor satte kampen søkelyset på statens klassekarakter, og viste i praksis hvorfor den «fredelige veien» er en illusjon. Avsløringa av Wintex-øvelsen var et hardt slag mot de sosialdemokratiske og revisjonistiske illusjonene. De var også et hardt slag mot den indre militarismen, fordi det førte til en politisk bevegelse blant soldatene mot å la seg bruke mot arbeiderklassen.

En annen viktig politisk kamp er kampen mot det nye nazipartiet. Sporveisarbeiderne satte tonen ved å true med politisk streik om ikke nazi-provokatører blei fjerna fra bedriften. Seinere har store deler av arbeiderklassen tatt opp kravet om å forby Norsk Front. SV og alle de andre borgerlige partiene fordømte sporveisarbeidernes aksjon, og prata hyklersk om «demokrati og ytringsfrihet». Ledelsen i DNA har gang på gang vist at den i virkeligheten vil godkjenne det nye nazipartiet, og gang på gang har den kommet i skarp konflikt med den sterke anti-nazistiske opinionen blant sine egne medlemmer og sympatisører. Samtidig med at Oddvar Nordli erklærte at nazipartiet må godkjennes, gjennomførte 18.000 papirarbeidere et kvarters politisk streik for at Norsk Front skal forbys.

AKP(m-l) er det eneste partiet som stiller den samme parolen som den breie arbeidermassene går inn for i dette spørsmålet. Dette er så avslørende for sosialdemokratiet og revisjonistene at de har forsøkt å utnytte den anti-nazistiske opinionen til å reise en kamp mot kommunistene. I noen tilfeller har de lyktes, slik som ved det

reaksjonære vedtaket fra ASEA-Per Kure, men det har vært så altfor lett gjennomskuelig at det pampene egentlig mener med å sammenlikne nazismen og kommunismen er at de ønsker å tillate Norsk Front og forby AKP(m-l). Den slags reaksjonære kampanjer får de ikke med seg den jamne norske arbeider på.

Da våre fem spanske kamerater fra FRAP og ETA blei skutt av de spanske fascistene viste igjen den norske arbeiderklassen og det norske folket sin anti-fascistiske holdning. Protester, demonstrasjoner, turistboikott og femminutters stillhet var slike kampformer som trakk inn hundre tusner i protest mot fascismen. Her viste imidlertid DNA/LO-ledelsen en mye større evne til å manøvrere. De lot som om de støtta den anti-fascistiske opinionen, i motsatt fall ville de stått helt utafor en svær massebevegelse. Nå klarte de for første gang på lenge å lage en egen demonstrasjon på et slikt spørsmål. De oppfordra til og med til turistboikott enda de har en lang og notorisk historie med støtte til Franco-regimet. Dette gjorde de for å komme i posisjon til å avblåse kampen.

Siden partiets første landsmøte har den politiske kampen kommet opp på et langt høyere nivå, og den er blitt langt skarpere. Tendensene til fascisering er mye klarere enn for tre år sida. Borgerskapet driver ei åpenlys opprustning av et halvmilitært opprørspoliti, og har begynt å ta det i bruk. Nazi-provokatører blir oppmuntra av borgerskapet, samtidig som de direkte angrepe både på arbeiderklassen og på AKP(m-l) blir flere og mer åpne.

I lang tid har det foregått en stadig skarpere hets — og forfølgelskampanje retta mot kampinnstilte arbeidere, kommunistene og alle progressive. Kampanja er leda og organisert av ledelsen i DNA og LO, fulgt

opp av statsapparatet og støtta av de revisjonistiske pampene.

Arbeiderklassen har stort sett møtt denne opptrappinga ved å skjerpe sin egen politiske kamp mot borgerskapet. Denne kampen har mangler, men den har en styrke og ei innretning som er langt bedre enn hva borgerskapet må ha regna med. Det gjør at det er godt håp om at den kan kvitte seg med manglene og gå videre framover.

UTVIKLINGA I FAGBEVEGELSEN.

Fagbevegelsen er det norske proletariats viktigste masseorganisasjon. Derfor har partiet slått fast at fagbevegelsen må være kommunistenes viktigste arbeidsområde.

Sosialdemokratiet har makta over LO-apparatet, og arbeideraristokratiet og det faglige byråkratiet er det sosiale grunnlaget for denne makta. Hensikten med DNA/LO-toppens herskerstilling i fagbevegelsen er å slavebinde arbeiderklassen i klassesamarbeid og på det viset bruke fagbevegelsen som et redskap for å opprettholde borgerskapets diktatur.

Men som en følge av at den klassebevisste og kampinnstilte delen av proletariatet øker, øker også kampen mot klassesamarbeidslinja i fagbevegelsen.

Mange av fagbevegelsens organisasjoner på grunnplanet har brutt sosialdemokratiets maktstilling, fjerna sosialdemokratiske og revisjonistiske pamper og knesatt kamplinja som grunnlag for arbeidet sitt.

DNA/LO-toppen, med de revisjonistiske pampene på slep, har iverksatt desperate tiltak for å prøve å stoppe opp denne utviklinga. De har tydd til repressalier og trusler, og iverksatt en lang rekke sentraldirigerte suspensjoner og eksklusjoner. De har til og med satt medlemsdemokratiet i hele *fagforeninger* til side, og gått så langt som til å *splitte*

fagforeninger der de ikke har greid å terrorisere til seg makta.

Tendensen er såleis ei kraftig polarisering mellom de som ønsker å styrke fagbevegelsens kampkraft ved å slå til mot klassesamarbeidet og DNA/LO-toppen og dens leiesvenner.

Partiets hovedlinje for arbeidet i fagbevegelsen er, og har vært rett. Vi følger den leninistiske linja om at det er nødvendig å arbeide i fagbevegelsen, for å tjene arbeiderklassens interesser og slå til mot de kreftene som arbeider for å likvidere arbeiderklassens faglige organisasjoner som kamporganisasjoner.

Vi reiser den korrekte parolen om å *styrke fagbevegelsens kampkraft og å bekjempe klassesamarbeidet*. Vi går i spissen for å gjøre fagforeningene til kamporganisasjoner. Vi arbeider for å forene alle progressive arbeidere i denne kampen gjennom å arbeide for *enhet på klassekampens grunn*.

Men fortsatt er det store brister og feil i arbeidet vårt i fagbevegelsen.

Vi unnlater ofte å arbeide etter masselinja. Et viktig avvik her er tendensen til å unnlate å mobilisere de breie massene av arbeidere på arbeidsplassene, som er minst påverka av arbeideraristokratiet, til aktivitet i klubb og forening for å drive klassesamarbeidslinja på retrett.

Det fins en tendens blant kommunistene til å neglisjere behovet for en smidig taktikk, og på den måten å gjøre det lettere for sosialdemokratene og revisjonistene å vinne fram med splittelses makeriet sitt.

Det er også viktig å peke på at det blant noen kamerater fortsatt fins tendenser til å bøye av for påvirkning fra arbeideraristokratiet og innta legalistiske og «ansvarlige» standpunkter. Slike tendenser må bekjempes resolutt om vi skal evne å utvikle fortsatt framgang for kamplinja i fagbevegelsen.

De moderne-revisjonistiske pampenes og partienes rolle i fagbevegelsen er entydig reaksjonær. De arbeideraristokratiske synsmåtene, den faglige legalismen, og tilslutninga til klassesamarbeidet er fullstendig framherskende i revisjonistenes faglige virksomhet.

Et særpreg ved de norske revisjonistene er at de dessuten er fullstendig evnelause når det gjelder egne initiativ. Stort sett består virksomheten deres i oppslutning rundt de reaksjonære tiltaka fra sosialdemokratiet.

Når revisjonistene *formelt* støtter ei progressiv sak, består virksomheten deres stort sett å prøve å avspore kampen med alskens opportunistiske linjer. Eksempler på dette er Hamnerverksaka, der SV hevder de støtter de oppsagte Hamnerverksarbeiderne, mens de faglige pampene i dette partiet har gått mot at forslag om konkrete solidaritetstiltak i det hele tatt skal komme på dagsorden rundt om i Sam.-organisasjoner og fagforeninger!

Framgang for klassekamplinja i fagbevegelsen er fullt ut avhengig av partiets virksomhet og aktiviteten til kampinnstilte fagorganiserte. Situasjonen i fagbevegelsen er i virkeligheten utmerka. Muligheten til store framganger er tilstede dersom partiet styrker massearbeidet sitt, følger en korrekt kurs og forener seg med den store massen av progressive fagorganiserte.

DEN ANTI-IMPERIALISTISKE SOLIDARITETS-KAMPEN.

Den anti-imperialistiske kampen har fått ny betydning i den perioden som har gått. De store endringene i verdenssituasjonen får raskt betydning for den politiske situasjonen i Norge.

I 1973 kom det fascistiske kuppet i Chile. Det var en spontant, men relativt passiv protest i det arbeidende folket mot fascist-

juntaen. AKP(m-l) har hele tida gått i spissen for støtten til det chilenske folkets kamp, mens revisjonistene her, som på alle områder, har sabotert kampen. Da kuppet var et faktum gikk partiet raskt i spissen for solidaritetsmanifestasjoner. I Oslo blei det arrangert masse møte, som danna utgangspunkt for opprettelsen av Chile-komiteen. Partiet viste til åssen kuppet demonstrerte den «fredelige veiens» fallitt, og påviste åssen den moderne revisjonismens politikk nødvendigvis fører til katastrofe for det arbeidende folket.

Revisjonistene gikk derimot fra første stund inn for å hindre aktiv solidaritet med Chiles folk. I Oslo gikk SV/«NKP»-ledelsen mot det progressive, anti-imperialistiske Chile-arrangementet i september, -73 og støtta opp om arrangementet til de sosialdemokratiske toppene. Hele tida siden har de systematisk arbeida for å splitte solidaritetsarbeidet, med det mål for øyet å bruke Chile til propaganda for revisjonismen, den sovjetiske sosialimperialismen og for å spre illusjoner om at det er mulig med «fredlig overgang».

De store seirene i Indo-Kina blei hilst med styrking av den anti-imperialistiske bevegelsen i Norge. Særlig lyktes det å reise en kampanje i arbeiderklassen for å få den norske regjeringa til å godkjenne folkets regjeringer i Kampuchea og Vietnam.

Revisjonistne har kombinert linja med å sabotere og avspore den anti-imperialistiske solidaritetsbevegelsen med åpen støtte til sosialimperialistisk aggresjon rundt om i verden. Eksempler på dette er deres forsøk på å avspore den store demonstrasjonen mot «Fredsprisen til Kissinger» i -74, deres splittelsesdemonstrasjon i samband med NATO's ministerrådsmøte i Oslo, mai -76, som bl.a. var kjemisk fri for anti-NATO paroler og deres

støtte til den sosialimperialistiske intervensjonen i Angola.

Støtte til folkene som er undertrykt av sosialimperialismen har også gått fram siden forrige landsmøte. Et eksempel på dette er gjenreisninga av demonstrasjonene 21.august til støtte for folket i Tsjekkoslovakia, mot den Sovjetiske okkupasjonen.

Fortsatt er det imidlertid slik at den norske arbeiderklassen er i for liten grad tar opp en aktiv kamp mot imperialismen. Den passive motstanden mot imperialismen også sosialimperialismen er omfattende, men det står tilbake å aktivisere den. Når det gjelder sosialimperialismen vil det stå en hard kamp mot de moderne revisjonistene og sosialdemokratene, som ønsker å avvæpne arbeiderklassen på dette punktet.

Situasjonen i den anti-imperialistiske kampen har derfor både positive og negative sider. Det skjer ei utvikling og styrking av den anti-imperialistiske opinionen. Men den har fortsatt ikke et nivå som svarer til den raske skjerpinga av motsigeldene i verden. Derfor vil det kreves en stor og aktiv innsats på dette området fra partiets side i tida som kommer.

KAMPEN MOT BORGERSKAPET OG STATEN FRA ANDRE GRUPPER.

Alt ved det første landsmøtet opplevde vi en oppblomstring av kvinnekampen. Det var en blanding av spontan og organisert bevegelse som omfatta stadig fler. Interessen for kvinnekampen er på ingen måte mindre i dag. Det er særlig tre spørsmål som har stått sentralt. Det ene er kampen for sjølbestemt abort. Det andre er kampen for daghjem, og det tredje er kampen for retten til arbeid.

Det var og er en omfattende bevegelse for sjølbestemt abort. Dette har vært et viktig krav fra arbeiderkvinnene og andre kvinner fra de undertrykte klassene i

mer enn seksti år. Borgerskapets kvinner har kunnet kjøpe seg en slik rett, mens kvinnene i det arbeidende folket har vært henvist til livsfarlige illegale aborter eller sosial nød. Dette viser hvor stort sviket fra revisjonistene var da de hadde hovedansvaret for at det ikke blei sjølbestemt abort, og etterpå stemte for en lov som på mange måter gjorde forholda verre for kvinnene.

I kampen for daghjem har vi også sett hvordan revisjonistene har gått inn for reaksjonære forslag om prishøyninger for å opprettholde det gode forholdet til DNA/LO-ledelsen, og med argumenter om at «det ikke er mer penger i kommunekassa».

Kampen for retten til arbeid har vært reist i ei rekke viktige aksjoner. Våler Skurlag var ett slikt eksempel. Der satte monopolbedriften Norske Skogindustrier mannlige og kvinnelige arbeidere opp mot hverandre. Men kvinnes kamp mot oppsigelser fikk støtte både fra kvinnelige og mannlige arbeidere over hele landet. Derfor styrka den kampenheten innafor klassen, og den ga kvinner andre steder mot til å ta opp kampen.

Ei lang rekke ganger har et stort antall norske soldater gått til aksjoner som har retta seg mot staten. Borgerskapet og forsvarsledelsen er livredde for en bevegelse blant soldatene, fordi de ønsker lydige redskaper til å vokte om den kapitalistiske profitten. Derfor har de forsøkt å knuse kampen gjennom politiske forfølgelser, arrestasjoner og overgrep. Dette har på ingen måte hindra soldatmassene i å fortsette kampen, og solidarisere seg både med arbeiderklassen og andre som kjemper.

Skoleelevenes og studentenes kamp har gått en del i bølger. Det har vært aksjoner for økonomiske krav, mot rasjonaliseringa av utdanninga, for nynorske lærebøker, og mange av disse kampene har omfatta titusner avskoleelever og

studenter. Det viser hvilken kraft kampen til ungdommen under utdanning kan ha. Samtidig har vi sett at den har hatt en tendens til å avta raskt. Det viser den manglende fastheten og målbevisstheten i disse gruppene. Sosialdemokratiet har i lang tid vært så avslørt i skoleelevenes og studentenes øyne at de ikke sjøl har vært i stand til å gripe direkte inn i denne bevegelsen. I stedet har SV-revisjonister og «KUL»-revisjonister gjort jobben med å fordømme interessekampen og forsøke å latterliggjøre den med å hyle om at den er «reaksjonær» osv.

DE ARBEIDENDE BØNDENES OG FISKERNES KAMP MOT STAT OG MONOPOLKAPITAL

Under EEC-kampen var det noen små tendenser til aksjoner blant de arbeidende massene på landsbygda. Harmen mot monopolkapitalens og statens strukturrasjonalisering av landbruket er stor. Så stor var den at de byråkratiske bondeorganisasjonene, som er leda av deler av borgerskapet og til omg med monopolborgerskapet, var nødt til å utløse ei mjølkestreik i 1974. Den var lagt opp for å være en lynavleder for misnøyen, ikke for å gjennomføre bondekrava.

De kom først direkte til uttrykk gjennom Hitraaksjonen 1975. Da stilte småbønder og lavere mellomstore bønder sjøl krav for ei drastisk forbedring av de arbeidende bøndernes krav. Denne kampen var progressiv og viktig. Den fikk støtte fra deler av arbeiderklassen, og blei hardt angrepet av toppen i landbruksorganisasjonene og sosialdemokratiet. Hulheten i SVs distriksdemagogi viste seg da denekta å støtte skattestreiken til Hitra-bøndene. SVs universitetsfilialer og «KUL» leverte «teoretiske» argumenter i klassisk trotskistisk stil til støtte for denne åpne sosialdemokratiske og reaksjonære

politikken.

Harmen er stor blant den arbeidende fiskeribefolkninga over såvel regjeringas unnfalleshett overfor Sovjet og andre imperialistmakter når det gjelder spørsmålet om utvidelse av fiskerigrensa, som statens prispolitikk. Prispolitikken setter tommeskruen på de arbeidende fiskerne, samtidig som den øker rederkapitalens og foredlingsmonopolenes profitter.

Denne harmen har imidlertid ikke utløst kamper av noe omfang til nå. En av de viktigste årsakene til dette er sosialdemokratiets og klassesamarbeidslinjas knugende grep om fiskernes organisasjoner.

Men situasjonen er moden for kamper. Vilkåret er at partiet evner å organisere seg blant fiskeribefolkninga, at massene organiserer seg for kamp og at kamplinja vinner framgang i fiskernes organisasjoner.

Partiet må vie kampen til småbøndene og de arbeidende fiskerne stor oppmerksomhet i tida framover. Arbeidet med å smi enheten mellom proletariatet og klassens viktigste allierte, er en stor oppgave for arbeiderklassens parti.

KAMPEN MOT IMPERIALISTISK PRESS MOT NORSK SUVERENITET OG SJØLRÅDERETT

Kampen mot medlemskap i EEC, var en stor kamp til forsvar for den nasjonale sjølråderetten. Denne kampen viste fullt ut Stalins tese om at borgerskapet i imperialismens epoke har blitt en forræder av nasjonal suverenitet og sjølråderett, mens proletariatet og de arbeidende massene er de eneste sanne patriotene.

EEC-kampen, der ml-bevegelsen gjorde en stor innsats, avverga dette angrepet på suvereniteten og sjølråderetten. Men det betyr på ingen måte at Norge ikke er under press fra imperialistiske stormakter.

Analysen vår viser at presset på Norge fra de to imperialistiske supermaktene har økt kraftig de siste åra. USA-imperialismen øver et sterkt press gjennom NATO og gjennom den økonomiske infiltrasjonen. Den sovjetiske sosialimperialismen har trappa opp angrepa på norsk suverenitet på Svalbard og i Barentshavet og har marsjert opp enorme, aggressive militærstyrker langs Norges grenser.

Mange frontorganisasjoner har tatt opp og markert seg mot provokasjonene fra supermaktene. Det har vært demonstrasjoner mot flåtebesøk fra supermaktene, mot aggressive militærøvinger de har drivi osv. Det er en viss tendens til at faglige tillitsmenn har reist protester, og forsvaret av norsk suverenitet og sjølråderett har hatt en sentral plass i klassekampetoga i mai.

Men samtidig er nivået på denne kampen altfor lavt. Både når det gjelder demonstrasjoner og aksjoner, bevegelse i fagbevegelsen og hvilken rolle spørsmålet spiller i massenes organisasjoner, må vi trekke denne konklusjonen. Dette stiller store krav til partiet, og partiets evne til å utvikle massebevegelsen til forsvar av den nasjonale sjølråderetten og suvereniteten mot supermaktene. Presset fra supermaktene vil helt sikkert øke kraftig i tida som kommer, som et resultat av den skjerpa rivaliseringa mellom dem. Dersom det bryter ut en krig med supermaktsangrep på Norge, vil evnen til å reise motstand fra første stund være svært mye avhengig av hvor langt massekampen mot krigs- og aggresjonspolitikken til supermaktene har vært utvikla på forhand. Dette viser hvor overmåte store, viktige uløste oppgaver partiet står overfor på dette området!

Samenes kamp mot det norske borgerskapets sjåvinisme og undertrykking.

De siste åra har vist et viktig oppsving i samefolkets kamp mot norske borgerskapet og dens stat. Vi har opplevd en rad med aksjoner mot forsøkene fra de norske myndighetenes side på å rasere de samiske områdene.

På det nasjonale og kulturelle området har vi vært vitne til økt bevissthet og kampvilje, særlig blant den samiske ungdommen.

AKP(m-l) hilser denne utviklinga velkommen. Som kommunistisk parti er det vår plikt å støtte og bidra til å utvikle samenes kamp. Vi må samtidig skjerpe kampen mot den norske sjåvinismen, som hele borgerskapet og alle de borgerlige partiene står for.

Fremmedarbeidernes kamp mot utbytting og undertrykking.

Tallet på fremmedarbeidere har økt kraftig i Norge de siste åra. Utbyttinga av våre utenlandske klassefeller er særskilt hard, og det samme er den politiske undertrykkinga fra statens side. Samtidig sprer borgerskapet bevisst sjåvinistisk propaganda for å så splid mellom norske og utenlandske arbeidere i Norge.

Men undertrykking avler motstand. Fremmedarbeiderne har vist stadig økende kampvilje. Et framskredent eksempel er Jøtulstreika der de norske arbeiderne g fremmedarbeiderne sto skulder til skulder mot borgerskapet g deres agenter i arbeiderbevegelsen. Den kraftige markeringa av fremmedarbeidernes krav i Faglig 1.Mai Front-toget i Oslo i år er et annet viktig uttrykk for den økende kampviljen.

AKP(m-l) har gjort viktige framsteg i arbeidet sitt blant fremmedarbeiderne. Vi har korrigert svakheter linja fra tidligere, og er deteneste norske partiet som kjemper for åsmi kampenheten mellom norske og utenlandske arbeidere.

Denne linja står i skarp mot-

strid til sosialdemokratiets og revisjonistenes borgerlige sjåvinisme og sabotasje av fremmedarbeidernes kamp for interessene sine.

Vår innsats for å utvikle fremmedarbeidernes kamp er fortsatt for dårlig. Men utviklinga viser at partiet er på rett vei.

AKP(m-l)s ROLLE I KLASSEKAMPEN.

Når vi gjør opp status for partiets rolle i klassekampen, kan vi klart slå fast at partiet har levd opp til navnet sitt. AKP(m-l) spiller i dag en ledende rolle i den økonomiske og politiske kampen som arbeiderklassen fører. Partiet stiller i det store og det hele de riktige parolene og kampopp-gavene for klassens kamp og gjør praktiske tiltak for å sette dem ut i livet i form av handling fra massenes side. Partiet har i de siste to åra utvikla en taktisk plan for kampen, og stort sett jobba i samsvar med den. Partiets oppstilling av kampopp-gavene har bygd på vitenskapelige analyser, studier av utviklinga i klassekampen nasjonalt og internasjonalt og situasjonen i partiet sjøl.

Denne korrekte, marxist-leninistiske måten å stille partiets oppgaver på, er et oppgjør med den subjektivistiske, revisjonistiske feilen som prega bl.a. beretninga som partiets 1. Landsmøte vedtok.

AKP(m-l) har også vist evne til å utarbeide nye retningslinjer når den objektive situasjonen har forandra seg, og på den måten vært en generalstab. I alle viktige spørsmål har det stått en stor kamp mellom partiets korrekte linje og de borgerlige linjene til sosialdemokratene og ulike slag revisjonister. Hver gang har det vist seg hvordan partiets linje har betydd framgang for klassens kamp, mens revisjonistene og andre opportunistar gang på gang har forsøkt å skade kampen og føre den på avveie.

Ta spørsmålet om streike-støttekomiteene. De blir angrepet

av NAF, LO-ledelsen, DNA-sekretær Leveraas, «NKP», SV, revisjonister av Fiskerud-typen og Hovdens «KA». Men uten streikestøttekomiteene ville mange streiker endt i fullt nederlag og total oppsplitting. Disse ulike representantene for borgerskapet fremmer ei linje med ulike argumenter som ville bety demoralisering og nederlag for klassen. Mot disse linjene står partiets linje. Den er i samsvar med arbeiderklassens interesser, den er ei linje for seier i kampen.

Ta spørsmålet om tariffoppgjøret og krisa. Bare partiet var i stand til å gi klassen en korrekt analyse og taktikk. Sjøl om sosialdemokratiet klarte å stampe fram et ja-flertall, så vil den nære framtida vise klassen hvor riktig vårt partis analyse var.

Også i de ulike politiske kampene på arbeidsplassene og utafor har partiet i all hovedsak hatt en riktig politikk og taktikk. Nettopp fodi vårt partis linje har vært riktig har den vunnet mye større oppslutning enn det partiet ennå har som parti.

Det har også vært en markert framgang i partiets evne til å spille en ledende rolle ette at vi begynte oppgjøret med høyreavviket. Vi kan sammenlikne partiets arbeid med Holmenkollstreika og partiets arbeid med streiker i den seinere tida. I Holmenkollstreika hadde vi ei riktig hovedlinje, og har ære av støttearbeidet. Men det er et faktum at det tok lang tid før vi innstilte oss på denne viktige klassekampoppgaven, og det tok lang tid å få i gang et skikkelig støttearbeid. Her er framgangene målbare.

Men det betyr ikke at vi ikke har svakheter og feil. Vi evner å utfolde en stor aktivitet i mange flere situasjoner nå, men det hender framleis at det kommer opp viktige kamper som ikke ligger innafor det området der vi har rutine. Da blir vi baktunge og drøyer med å ta ledelsen. Det gjelder særlig i kamper som

foregår i utkanten av proletariatet eller i småborger-skapet. Det er en misforståelse å tru at det er mindre bruk for partiets ledende rolle i slike kamper. Det er stort behov for den, fordi vaklinga er stor i slike grupper. Samtidig er det store muligheter til å utnytte slike kamper til å styrke banda mellom arbeiderklassen og andre deler av det arbeidende folket.

Disse svakhetene gjelder også stort sett den utmerka avisa vår, Klassekampen. Den er drivende i å ta opp de sentrale spørsmåla for arbeiderklassen og har en fin kampstil mot revisjonismen, samtidig som stoffet er levende. Men det er ofte at en del viktige spørsmål som opptar massene ikke blir kommentert i avisa. Tidligere gjaldt det fremmedarbeiderspørsmålet, nå har det skjedd ei bedring på dette. Men fortsatt gjelder det angrep på borgerlig demokratiske retter, som dekkes ujamnt av avisa. Det gjelder slike ting som borgerskapets finansskandaler. Sommeren 1976 overlot vi fortsatt til borgerskapets presse å kommentere slikt, og det betyr at arbeiderklassenes standpunkt til slike spørsmål ikke kommer fram.

En annen viktig svakhet ligger i partiets organisatoriske styrke. Partiets organisasjon er styrka kraftig i perioden siden forrige landsmøte, særlig etter at det blei innleda et kraftig oppgjør med revisjonistiske feil i den organisatorisk-politiske linja. Partiet er utbygd på en rekke nye plasser. Men fortsatt fins det mange viktige plasser der vi ennå ikke har organisert grunnorganisasjoner av partiet. Dette svekker sjølsagt partiets evne til å lede kamper.

Særlig gjelder dette endel viktige industriarbeidsplasser.

Vi har en tendens til å prioritere det anti-imperialistiske arbeidet for lavt. Blant annet er kommunistene altfor passive når det gjelder å reise kamp for å ut-

vikle den anti-imperialistiske solidariteten i fagbevegelsen. Dette gjør det lettere for arbeideraristokratiet og de faglige pampene å spre sjåvinisme, avspore den anti-imperialistiske kampen og til og med sikre støtte i fagbevegelsen for sosialimperialismen og USA-imperialismen.

Et svært viktig problem, er de manglene vi kan konstantere i partiets masselinje. Partiets arbeid og kamp er basert på å ta opp massenes ideer og behov, reise kamp for dem og sette breiest mulig masser i bevegelse rundt partiets politikk. Hovedsida ved vår politikk er såleis den at vi bygger vårt arbeid på den marxist-leninistiske masselinja. Men samtidig er det rett å slå fast at det finnes revisjonistiske avvik fra masselinja mange steder i partiet, og på mange viktige felt av arbeidet vårt. Disse feila viser seg i svakheter i vår evne til å organisere massene, i frontarbeidet, i mobiliseringa av massene til mange viktige aksjoner osv.

Spørsmålet om masselinja skal behandles særskilt, men vi vil foreløpig trekke den konklusjonen at avvika fra masselinja er ei hindring for partiets ledende rolle i en god del sammenhenger i klassekampen.

Sjøl om vi tar hensyn til disse svakhetene i partiets evne til å spille en ledende rolle, må vi konkludere med at partiet i dag spiller en ledende rolle i arbeiderklassens kamp.

Om vi tenker oss arbeiderklassens kamp uten AKP(m-l)s innsats og virksomhet, ville streikekampen, den politiske kampen på arbeidsplassa og i fagbevegelsen osv. være fullstendig prisgitt spontaniteten. Det ville ikke vært noen landsomfattende streikestøttebevegelse, det ville ikke vært noen konsekvent, anti-imperialistisk solidaritets bevegelse osv. Arbeiderklassens kamp ville vært oppsplitta og uten en

revolusjonær målsetting. Initiativet ville vært prisgitt DNA/LO-toppene, arbeideraristokratiet og klasseforræderne i SV/«NKP»-ledelsen.

Tendensen i arbeidet er også at det utvikler seg videre i positiv retning. Men hvis vi tenker på de store krava som vil bli stilt til partiet i framtida med store oppgaver og raskere omskiftninger så kan vi ikke si oss fornøyd. Den kommende landsmøteperioden må øke allsidigheten, fastheten og slagkraften til partiet betraktelig. Vi skal ikke bare være i stand til å spille en ledende rolle i en og annen streik. Vi skal lede arbeiderklassens og den allierte i den sosialistiske revolusjonen mot borgerskapet, imperialismen og sosialimperialismen.

Ut fra et slikt perspektiv er det ennå for mye kortsiktighet og for lite strategisk tenkning i arbeidet vårt.

Partiets rolle i klassekampen har spesielt gått kraftig fram etter at vi retta et frontalangrep mot det moderne revisjonistiske høyreavviket i partiet. Partiet har stått i spissen for store streikekamper, vi har leda an i klassens og andre gruppers politiske kamper, vi har leda den anti-fascistiske kampen mot det nye nazipartiet. I de fleste av disse kampene har linja vår hatt langt breiere oppslutning i arbeiderklassen og folket enn hva partiet aleine har. Dette har bragt de revisjonistiske og sosialdemokratiske pampene i miskreditt hos den framskredne delen av arbeiderklassen. De merker sjøl at grepet deres løsner, og derfor blir de enda mer desperate i sin kamp mot partiet.

Vi har skjerpa kampen mot sosialimperialismen, og stått i spissen for den anti-imperialistiske solidariteten.

Tross borgerskapets og arbeideraristokratiets hets klarte klassekampetoga 1.mai også i år å markere en framgang.

I fagbevegelsen har klassekam-

plinja vunnet framgang, tross den reaksjonære «fei dem ut»-kampanja som sosialdemokratene og revisjonistene har forsøkt å piske opp mot kommunister og andre klassebevisste arbeidere. Når de ikke har oppnådd noe særlig, er det ikke fordi de ikke har anstrengt seg, men fordi arbeiderklassen har vist ei sunn motvilje mot anti-kommunismen.

Etter å ha korrigert valglinja, oppnådd partiet i allianse med partiløse sosialister representasjon ved kommunevalget. Sjøl på borgerskapets egen arena har våre representanter vært i stand til å avsløre borgerskapets diktatur på en så klar måte at de mest reaksjonære har hylt opp om «utelukkelse» av Rød Valgallianse. Vi vil likevel peke på en feil blant kommunestyrerepresentantene til ikke å oppsøke å mobilisere massebevegelsen i tilknytning til de sakene de reiser. Dette er et borgerlig-parlamentarisk avvik som må bekjempes.

Partiets innsats i klassekampen og skjerpa kamp mot revisjonisme og classesamarbeid, vår skjerping av kampen mot sosialimperialismen og supermaktenes krigsforberedelser og vår økte organisatoriske styrke har ført til at borgerskapet for alvor oppfatter partiet som sin farligste motstander. Derfor har vi i ett og et halvt år blitt utsatt for stadig villere angrep. Angrepa på partiet har gått hand i hand med et stadig mer tøylesløst angrep på kampvillige arbeidere. Borgerskapet bruker hets og hele det svarte propagandamaskineriet sitt for å svarte oss, borgerlige provokatører angriper våre demonstrasjoner med gass og vold, de bruker oppsigelser og suspensjoner. Tendensen til fascisering øker, noe bruken av det halvmilitære opprøspolitiet mot Linjegodsarbeiderne viser. Borgerskapet har forbudt oss å demonstrere 1.mai, slik som i Glomfjord i år.

Hele borgerskapet er mobilisert i korstoget mot kom-

munismen, mot AKP(m-l). Libertas, NAF, DNA/LO-toppen, prostituerte småborgerlige bladsmørere, revisjonister av ulike avskyggninger, arbeideraristokrater, alle kaster de seg inn i denne reaksjonære kampanja. Hvorfor? Fordi partiet reiser arbeiderklassen til kamp mot utbyttinga og classesamarbeidet og har satt seg som mål å lede arbeiderklassen i å knuse hele utbyttersystemet. Derfor ønsker borgerskapet å forby oss. Borgerskapet har to strategiske målsettinger med denne voldsomme kanonaden mot partiet. Den ene er å prøve å hindre oss fra å vinne oppslutning i arbeiderklassen. Den andre er å hamre og hamre på partiet for å prøve å få fram sprekker og demoralisering.

Men borgerskapets ville angrep, betyr bare at vi er på rett kurs. Om vi holder fast på ei korrekt, marxist-leninistisk linje, forener oss med massene og slår hardt tilbake vil ingenting kunne hindre partiets frammarsj!

3.KAMPEN MELLOM DEN REVOLUSJONÆRE OG DEN BORGERLIGE RETNINGA I ARBEIDERBEVEGELSEN

For et kommunistisk parti, er det særns nødvendig å sette skarpt lys på *opportunistens* rolle, og dermed de borgerlige «arbeiderpartienes» rolle, i arbeiderbevegelsen. Om vi unnlater å gjøre en korrekt vurdering av opportunistens rolle, av opportunistens reaksjonære karakter, vil partiet sjøl begå grove opportunistiske mistak.

De marxist-leninistiske klassikrene har gitt *presise* analyser

og formuleringer om opportunisten og revisjonismens klassegrunnlag, og borgerlige klassekarakter.

Beretninga fra 1973 gjorde en feilaktig vurdering av revisjonismen og framstilte den som progressiv, «venstresida» osv. På dette grunnlaget fremma beretninga *sjøl* revisjonistiske linjer og politikk. Den fremma forsonlighet overfor revisjonismen og de revisjonistiske lederne, tona

ned kampen mot sosialimperialismen osv.

Denne feilaktige analysen av opportunisten og revisjonismen må erstattes av marxismen-leninismens korrekte oppfatning av revisjonismen som tvers gjennom borgerlig og reaksjonær.

Lenin beskrev revisjonismen på si tid slik:

«Oppportunistens formelle tilknytning til arbeiderpartier fjerner i virkeligheten ikke på noe vis

det faktum at de objektivt er politiske avdelinger av borgerskapet, at de er redskaper for å føre ut borgerskapets innflytelse, agentene deres i arbeiderbevegelsen» (Den 2. Internasjonalsammenbrudd).

Denne beskrivelsen som Lenin ga av de borgerlige «arbeider»partiene på si tid, gjelder fullt ut i dag for de borgerlige «arbeider»partiene SV, «NKP» og DNA.

Marxismen-leninismen har påvist at arbeideraristokratiet det sosiale, klassemessige grunnlaget for opportunisten og de borgerlige «arbeider»partiene. Arbeideraristokratiet er bærerne av dagens åpne, borgerlige reformisme (sosialdemokratiet) såvel som dagens moderne revisjonisme.

De marxist-leninistiske klassikerne har vist at arbeideraristokratiet og de borgerlige «arbeider»-lederne er bedre forsvarere for borgerskapet enn borgerskapet sjøl, og helt nødvendige for å opprettholde borgerskapets diktatur:

«Praksis har vist at de aktive folkene i arbeiderbevegelsen, som slutter seg til den opportunistiske retninga, er bedre forsvarere av borgerskapet enn borgerskapet sjøl. Uten deres ledelse av arbeiderne, kunne ikke borgerskapet forblitt ved makta». (Lenin: «Rapport til Kominterns 2. Kongress, juli 1920»).

Partiet må ta alvorlig på å føre kampen mot all opportuniste og revisjonisme. Uten skarp kamp mot reformismen og revisjonismen vil arbeiderklassen ikke kunne gjøre framgang. Om den sosialistiske revolusjonen skal kunne seire må den borgerlige retninga i arbeiderklassen gjøres til ei mindretallsretning i arbeiderklassen.

Særs viktig for partiet er det å avsløre og bekjempe den moderne revisjonismen, som framstiller seg som «marxistisk» og «revolusjonær» i den hensikt å erobre den revolusjonære ar-

beiderbevegelsen innafor for borgerskapet.

Revisjonismen er slettet ikke godt nok forstått i partiet. Derfor må vi avvise alle illusjoner om opportunisten og revisjonismen, og vi må forberede klassen på langvarig og hard kamp mot den.

For å løse denne store oppgaven, er det nødvendig å se nærmere på situasjonen i de borgerlige «arbeiderpartiene» nå. Åssen skal vi tolke utviklinga i DNA? DNA har vært inne i ei sterk krise pga. EEC-kampen, med stor tilbakegang i oppslutninga. Nå ser det ut som om DNA er i ferd med å vinne tilbake terreng. Betyr dette at krisa i sosialdemokratiet er over?

Ikke noe materiale gir grunnlag for en slik konklusjon. Den såkalte «demokratiske sosialismen» er inne i ei langvarig krise fordi det blir mer og mer klart at den for det første ikke er sosialistisk og for det andre slettes ikke er demokratisk. Om DNA skulle vinne tilbake endel stemmer i valg nå, så betyr det på ingen måte at sosialdemokratiet har det samme grepet om arbeiderklassen som i femtiåra. I femtiåra kunne DNA vise til endel såkalt «velferdsutvikling». Men stadig flere har i dag avslørt sosialdemokratiets propaganda som hul demagogi.

DNAs rolle er å administrere kapitalismen. Men ettersom kapitalismens midlertidige stabilisering etter krigen er brutt, betyr dette at sosialdemokratiet må administrere kapitalismens krise. Dette fører til misnøye i massene og økende vansker for sosialdemokratiet å flyte på sosialdemagogi.

Det er to viktige motsigelseser i DNA, som vi skal se nærmere på. Den ene går mellom de to fløyene av byråkrater og pumper på toppen. Den andre går mellom DNA/LO-ledelsen og den menige DNA-arbeideren.

Åssen skal vi vurdere motsigelsen på toppen? For det første må det slås fast at dette

ikke er noen motsigelse mellom høyre og venstre, men mellom ulike grupper borgerlige politikere. For tida syner denne motsigelsen seg først og fremst som en motsigelse mellom to slags taktikk. Nordli-fløya legger opp en demagogi som er tilpassa de høyere delen av småborgerskapet, mens Steen-fløyas er mer tilpassa arbeideraristokratiet. Steen-fløya virker som enda mer statsmonopolistisk enn Nordli-fløya. Det virker også som om de er mer innstilt på å knytte tråder til Sovjet. Det er viktig i denne sammenhengen å ha klart for seg at de sosialimperialistisk innstilte pampene og arbeideraristokratene utgjør det sosiale grunnlaget for Steen-fløya i fagbevegelsen. Nordli på sin side står nærmere USA-ambassaden.

Det er ikke rett å oppfatte motsigelsen på toppen i DNA som en motsigelse mellom ei statsmonopolkapitalistisk fløy og ei som er mot statsmonopolkapitalismen. Alle de borgerlige partiene i Norge, både SV og «NKP», såvel som Høyre og DNF er tilhengere av statsmonopolkapitalismen. Det gjelder også DNA. Men det er ulike grader av taktikk overfor det ikke-monopolistiske borgerskapet og det sjøleiene småborgerskapet i disse partiene.

Når det gjelder DNAs tilhøve til imperialismen, så har dette partiet hele tida vært et framtreddende agentur for USA-imperialismen siden krigen. Samtidig har DNA representert den norske imperialismen.

I dag har begge de to imperialistiske supermaktene støttepunkter i DNA. Men ettersom DNA både representerer den norske imperialismen og dessuten i ulik grad begge de to supermaktene, oppstår det gang på gang motsigelseser. Det vil antakelig Nordli-fløya være mer pro-USA og Steen-fløya mer pro-Sovjet, men ingen av dem er konsekvente. Steen ønsker ikke å stå fram som mer anti-USA enn det som til enhver tid er opportunt. Og hele DNA-toppene vil vende

seg i vrede mot våre påstander om at Sovjet truer Norge.

Hovedsida ved DNA som imperialistisk agentur er at det fortsatt fungerer som USA-imperialismens viktigste redskap i Norge, samtidig som motsigelsene mellom de to supermaktene i økende grad reflekteres i DNA sjøl.

Men det finnes en annen motsigelse, som sjelden er å finne på avisforsidene, men som er svært reell. Det er motsigelsen mellom borgerskapet i DNA-toppen og den jamne DNA-arbeideren. Denne motsigelsen har vist seg i alle viktige klassekamper. Ofte er den jamne DNA-arbeideren mindre påvirket av borgerlig ideologi enn SVere, og definitivt enn «NKP»-ere. Praksis viser at de er atskillig mer kampinnstilte enn medlemmene i de moderne-revisjonistiske partiene. I mange tilfeller har DNA/LO-toppen vært nødt til å slå mot medlemmene av sitt eget parti for å slå mot oss kommunister. Dette har skjedd i samband med mange streiker og aksjoner. Et annet eksempel er holdninga til det store flertallet av menige DNA-arbeidere som ønsker forbud av det nye nazi-partiet, mens regjeringa sørger for at det blir godkjent. Denne *klassemotsigelsen* i DNA vil bli skarpere i tida som kommer, fordi klassekampen vil skjerpes.

Siden 1923 har DNA vært borgerskapets viktigste parti. Dette borgerlige «arbeider»-partiet er helt nødvendig dersom borgerskapets diktatur skal opprettholdes i sin nåværende borgerlig-demokratiske form i Norge. Dets oppgave er å forgifte norske arbeidsfolk med reformisme og klassesamarbeid. Ved å snylte på fagbevegelsen og staten, skaffer det store ressurser og betaler et velutbygd apparat. DNA må derfor ikke ses på som noen «dau hund» slik enkelte revisjonister har tatt til orde for. DNA-ledelsen har klart å svare på den siste økonomiske krisa, og sitt eget partis politiske krise, med en viss organisatorisk of-

fensiv. Dessuten har den vist seg i stand til å kjøre anti-kommunismen meget hardt. SV har den tatt fullstendig innersvingen på taktisk, både i parlamentet og fagbevegelsen, og gjort SV-ledelsen til en slikkende bandhund for seg sjøl.

DNA-ledelsen er en farlig fiende for arbeiderklassen som må tas taktisk alvorlig.

Den *moderne revisjonismen* er en verdensomfattende, reaksjonær politisk strømning med Moskva som sentrum. Den moderne revisjonismen bekjemper marxismen-leninismen under dekke av å være «marxistisk» og «leninistisk».

Den moderne revisjonismen angriper marxismen-leninismen på alle punkter, og har i stedet satt borgerlig, imperialistisk og kontrarevolusjonær politikk. Dens funksjon er å erobre den revolusjonære arbeiderbevegelsen innenfra og forvandle den til et redskap for borgerskapet og sosialimperialismen.

Et forhold som skiller den moderne revisjonismen fra den gamle, og som gjør den ekstra farlig, er at den representerer politikken og ideologien til ei imperialistisk supermakt: Den sovjetiske sosialimperialismen. På det viset blir den moderne revisjonismen også en *militær* trusel mot folkene i hele verden.

Den *moderne revisjonismen* har sjølsagt røtter tilbake til den gamle revisjonismen. Det er mange av de moderne revisjonistiske tesene som vi kan finne igjen hos for eksempel Lasalle eller Kautsky. Det gjelder slike ting som den såkalte «teorien om produktivkreftene» (at sosialismen kommer av seg sjøl, uten klassekamp, bare produktivkreftene er langt nok utvikla), eller «teorien om den frie folkestaten» eller «hele folkets stat», som Krustsjov kalte den. Det gjelder også spørsmålet om væpna revolusjon, om alliansen mellom arbeiderklassen og de arbeidende bøndene osv.

Men den moderne revi-

sjonismen oppsto som *egen* retning i NKP i og med Furubotns maktovertakelse. Oppgjøret med Furubotn var et spontant uttrykk for NKP-medlemmenes motstand mot den moderne revisjonismen. Men det eneste det resulterte i var at det blei fjerna noen personer, samtidig som revisjonismen befestet stillingen sin. Slik lå situasjonen til rette for at NKP vedtok et fullt ferdig revisjonistisk program i 1953. Dette programmet skjønnet at den norske klassestaten, slutta seg til teorien om «fredelig overgang», skjønnet DNA osv. «NKP»s seinere degenerasjon og nedgang er bare en logisk konsekvens av utviklinga opp til 1953. I *dag* har imidlertid den moderne revisjonismen et langt større nedslagsfelt enn «NKP».

Moderne revisjonisme er hovedideologien i SV, sjøl om den er blanda opp med populisme, sosialdemokratisme og andre retninger. Særlig er det falske «venstre» i SV, «KAG»/Kontrast-klikken en produsent av moderne revisjonistisk «teori». Smågrupper som den reaksjonære Hovden-gruppa «KAF» og «KUL» er også moderne revisjonistiske. Dessuten finnes det endel moderne revisjonister blant de lokale, faglige pampene i DNA.

Disse gruppene bruker allslags skrik og skral for å bekjempe marxismen-leninismen-Mao Tse-tungs tenkning og for å splitte den revolusjonære arbeiderbevegelsen. Ofte nytter de samme knepet som Bresnev, med å bakvaske alle som forsvare proletariats ideologi som «småborgerlige», «reaksjonære» osv. Men alt dette er bare et røykteppe for å dekke over sine egne forbrytelser overfor arbeiderklassen. Sjøl bekjemper de den leninistiske partiteorien, de bekjemper den marxist-leninistiske teorien om staten, de bekjemper den historiske og dialektiske materialismen, de bekjemper teorien om sosialimperialismen og teorien om den

proletariske revolusjonen og proletarietets diktatur.

I sin politiske praksis gjør de alt de makter for å splitte massenes organisasjoner, fremme Sovjets interesser, kløyve den anti-imperialistiske bevegelsen og sabotere arbeiderklassens streiker og aksjoner.

Ofte kommer alle disse revisjonistiske gruppene ut med likelydende angrep på AKP(m-l) og klassekamplinja. De forenes av antikommunismen, noe som også fører til at de samla gjør felles sak med sosialdemokratiet og regjeringa! Et typisk eksempel på dette er angrepene på Linjegodsarbeiderne og streikestøttebevegelsen, der revisjonister fra «NKP» og SV til Hovdens «KAF»/«KUL» forente seg i en felles reaksjonær allianse med DNAs partisekretær Leveraas!

Men som opportunisten kommer de ulike revisjonistiske gruppene alltid i prinsippløse motsigelser til hverandre. Dette hindrer dem i å opptre enhetlig over lengre tid, og langt mindre å opprette ett parti av *alle* moderne revisjonistiske grupper i Norge.

«NKP» legger seg i ordbruket og politikken nær opp til høyresosialdemokratiet, som en pådriver for å oppmuntre til mer statsmonopolkapitalisme, mer pro-sosialimperialisme og mer anti-kommunisme. «NKP» er fullt ut et agentur for borgerskapet i Norge, og et konsolidert agentur for den sovjetiske sosialimperialismen.

SV er også et agentur for sosialimperialismen og det norske borgerskapet. Men kommer av og til i motsigelse til Sovjet, fordi deres lojalitet til borgerskapet i Norge er større. Det gjør ikke SV-ledelsen og SV som parti noe mer progressivt enn «NKP». Men SV har et større omland enn «NKP» av folk som trur partiet er progressivt og ikke har gjenomskua den borgerlige ledelsen. Det gjør også at SV-ledelsen oftere enn «NKP»-ledelsen vil ta taktiske hensyn og bruke mer «progressiv» demagogi.

Men AKP(m-l)s skjerpa kamp mot revisjonismen, og oppsvinget i massenes kamp som i realiteten objektivt er anti-revisjonistisk, har skjerpa motsigelsene blant de moderne revisjonistene. Revisjonismens krise i Norge er demonstrert i den drastiske tilbakegangen for SV siden 1973, bruddet mellom «NKP» og SV og det at begge disse partiene har avslørt seg nokså kraftig framfor den framskredne delen av arbeiderklassen.

Borgerskapet er bekymra over revisjonistenes tilbakegang, fordi de med rette frykter at progressive arbeidsfolk skal gå over til AKP(m-l) i stedet. Derfor driver staten og den borgerlige pressa propaganda for revisjonistene, og de holdes oppe økonomisk ved kunstig åndedrett. De revisjonistiske partiene, er liksom de øvrige borgerlige partiene, kjøpt opp og finansiert av staten. Eksempelvis er SVs sentrale apparat for nærmere 90 prosents vedkommende betalt av den borgerlige staten!

Revisjonismens strategiske rolle består i å:

- opprettholde borgerskapets diktatur
- utbygge sosialimperialismens «internasjonale diktatur»
- fremme kontra-revolusjon og anti-kommunisme.

Den reaksjonære virksomheten den driver, for å løse denne oppgaven, kalles for «marxisme», «leninisme», «revolusjonær» osv. Derfor er revisjonismen farlig. Den vil oppstå igjen og igjen så lenge klassene eksisterer. Den må isoleres og bekjempes, og sjøl om den er i krise i Norge i dag, må den aldri undervurderes taktisk.

Åssen har AKP(m-l) løst oppgava med å bekjempe den moderne revisjonismen?

Det moderne revisjonistiske avviket som ble fremma på partiets første landsmøte, først og fremst i beretninga, var ei programmerklæring om omfattende samarbeid med de moderne revisjonistiske partiene.

Utgangspunktet var tesen om at disse partiene var «VENSTRE» og «progressive». I den grad beretninga til 1. landsmøte snakka om kamp mot den moderne revisjonismen, var det utfra en feilaktig bruk av formelen enhet-kritikk-enhet. Denne riktige formelen for forholdet mellom kommunister og *progressive* innafor en enhetsfront der det fins enighet om de grunnleggende spørsmåla, blei forvrengt til ei tese om enhet og borgfred med den moderne revisjonismen. Så lenge dette avviket var framherskende innafor AKP(m-l), gikk også de moderne revisjonistene fram. Dette avviket i partiet hjalp revisjonistene og hindra isoleringa av dem fra massebevegelsen.

Etter at AKP(m-l) i 1973-74 tok til med å gjøre opp med dette avviket, har den moderne revisjonismen lidd store tilbakeslag. En del av det skyldes andre forhold, bl.a. den objektivt anti-revisjonistiske tendensen i massebevegelsen. Men det er ingen tvil om at korrigeringa av partiets kurs og oppgjøret med høyrefeil har representert et hardt slag mot den moderne revisjonismen, og at den har framskynda deres indre splittelse og oppløsning.

På grunn av korrigeringa står AKP(m-l) langt sterkere overfor den moderne revisjonismen ved vårt andre landsmøte enn ved det første. Vi har tatt fra dem initiativet i massekampen. Vi har avslørt dem overfor framskredne deler av arbeiderklassen og de arbeidende massene. Vi har gått forbi dem i propagandaarbeidet, og vi har større organisatorisk styrke.

Men det betyr ikke at situasjonen er bra nok. Fortsatt har revisjonistene et mye større uorganisert omland enn det ml-bevegelsen har. De holder en god del faglige posisjoner som de kan bruke mot arbeiderklassen. De har et stort nedslagsfelt blant småborgerlig intellektuelle og de har til og med vært i stand til å

konsolidere seg enkelte steder i slike miljøer. Revisjonistene har hatt en viss framgang med anti-kommunismen. Dessuten må vi ikke gløkke at revisjonistene har statsapparatet i ryggen, blant anna gjennom tilførsel av statspenger. Det er også viktig å peke på en god del svakheter i ml-bevegelsens massearbeid som hindrer oss i å svekke revisjonismen og vinne nye masser til partiet og ml-bevegelsen.

Når det gjelder kampen mot sosialdemokratiet, så var også høyreavviket et hinder mot den, sjøl om den erklærte målsettinga var å føre kamp mot DNA/LO-toppen. Høyreavviket var et slikt hinder først og fremst ved at det skapte illusjoner om sosialdemokratens næreste forbundsfeller. Men når det er sagt, er det rett å slå fast at vårt parti har ei stort historie med å føre klassekamp

for arbeiderklassens interesser og mot DNA/LO-ledelsen. Den kampen har ofte gitt positive resultater, og det har gjort at de reaksjonære sosialdemokratiske lederne hater kommunistpartiet mer enn noe annet.

Strategisk kan vi ikke stille oss mindre mål enn å knuse sosialdemokratiets og revisjonismens innflytelse i arbeiderbevegelsen, og forene arbeiderklassen og det arbeidende folket under AKP(m-l)s ledelse. Det sier seg sjøl at den oppgava ikke lar seg løse uten at arbeiderklassen vinner erfaring fra store klassekamper og til og med revolusjonære kamper. Men grunnlaget for ei slik endring må vi jobbe mer for å skape alt i dag.

Det betyr at vi må vinne den framskredne delen av klassen gjennom handling. Vi må bli revi-

sjonistene organisatorisk overlegne. Vi må bygge ut den kommunistiske pressa, slik at vi størst råd kan skape ei kommunistisk dagsavis. Vi må øke tallet på medlemmer i partiet og ungdomsforbunda kraftig, slik at vi blir i stand til å løse større oppgaver og komme breiere ut. Vi må bekjempe den moderne revisjonismens innflytelse både i arbeiderklassen og blant de intellektuelle. Den viktigste oppgava på den ideologiske fronten er å utvikle kamp mot den moderne revisjonismen!

Vi må fortsette og utvikle kampen mot DNA/LO-ledelsen og vise for sympatisørene deres at de verken er sosialister eller demokrater, men borgerlige reaksjonære. Vi må kjempe for å vinne mange sympatisører, særlig i arbeiderklassen, ved å forene oss med dem på klassekampens grunn. Det er særlig viktig å avsløre sosialdemokratiet på daglige klassekampsspørsmål, fordi de gang på gang kommer i objektiv motsigelse til sine sympatisører i arbeiderklassen.

4. KAMPEN MELLOM DE TO VEIENE I AKP(m-l) SJØL

«Motsigelser og kamp mellom ulike slag ideer opptrer stadig i partiet, dette er ei gjenspeiling i partiet av motsigelsene mellom klassene og mellom det nye og det gamle i samfunnet. Hvis det ikke var noen motsigelser i partiet og ingen ideologiske kamper for å løse dem så ville partiet opphøre å leve». (Mao Tsetung, «Om motsigelsen»).

Den marxist-leninistiske bevegelsen i Norge har vokst fram i kampen mellom to linjer. Det var kampen mellom ulike slag borgerlig ideologi, og sær-

leninismens prinsipper og det brakte på ny den virkelige marxismen-leninismen ut i alle kanter av verden. Det var den ideologiske og politiske plattformen som var det faste holdepunktet for ml-bevegelsen i Norge da den vokste fram på midten av sekstitallet. Uten den ville vi lett ha gått vill i alle de kvasiradikale og revisjonistiske moteretningene som var oppe i tida.

For det andre var kampen for å omskape det tidligere pasifistiske SUF til den marxist-leninistiske partibyggende

skilt mot den moderne revisjonismen som skapte og befestet den norske ml-bevegelsen.

For det første var bruddet i den internasjonale kommunistiske rørsle en helt avgjørende forutsetning for at det kunne oppstå en ny marxist-leninistisk bevegelse. Det var i første rekke de kinesiske og albanske kameratene som avslørte den moderne revisjonismen og dens kontrarevolusjonære karakter. Deres oppgjør med den moderne revisjonismen var et omfattende forsvar for marxismen-

organisasjonen SUF(m-l) og konsolidere den, en stor kamp mot den moderne revisjonismen. Vi sloss mot ideer om fredelig overgang, om at Sovjet fortsatt var sosialistisk, osv. Kampen for å utvikle det anti-imperialistiske arbeidet møtte i første rekke motstand fra de moderne revisjonistene. Også kampen for å skape ei faglig linje på klassekampens grunn møtte i første rekke moderne revisjonistisk motstand.

For det tredje førte marxist-leninistene i SUF også kamp mot det revisjonistiske »NKP» og gikk i spissen for å kritisere og avsløre dets revisjonistiske politikk. Deres arbeid førte også til en skjerpning av kampen fra marxist-leninistiske kamerater i «NKP». Marxist-leninistene i «NKP» starta tidskriftet RØDE FANE og blei finansiert, trykt og spredd utafor Oslo av SUF, de startete med oppmuntring av kameratene i SUF den organiserte fraksjonen MLF. Det var dette arbeidet, som blei utført av marxist-leninistene i MLF og SUF sammen, som la grunnlaget til at mange anti-revisjonister blei ekskludert fra og brøyt med «NKP». Dette førte også til sammenbruddet for Hovden-Berge-ruds fordekte revisjonistiske linje som gikk ut på å bli i «NKP» uten kamp og ta partiet innafra. Denne kampen bidro til å skape enhet mellom de virkelige marxist-leninistene fra SUF og «NKP» som er i AKP(m-l) i dag, og den trakk en skarp skillelinje mellom de virkelige norske kommunistene og «NKP»-revisjonistene.

For det fjerde var kampen mot den borgerlige Bygstad-Kopreitan-gruppa etter bruddet med SF i 1969, en kamp mot moderne revisjonisme i første rekke. Den gruppa skilte seg sjølsagt fra «NKP» i en del ord og uttrykk, men innholdet i politikken deres var identisk med den moderne revisjonismen.

For det femte var oppgjøret med Hovden et oppgjør med ei tvers gjennom moderne revisjonistisk gruppe. I førstninga kjørte den åpent høyre ved å omtale «NKP» som arbeiderklassens parti, og fordømme ml-bevegelsen som «venstre»-opportunistisk. Seinere fant den det opportunt å ikle sin borgerlige politikk med «radikale» fraser, og den tok opp en del reint trotskistiske standpunkter. Det gjalt både i bondespørsmålet og i det nasjonale spørsmålet. Men det endra ikke denne gruppas grunnleggende moderne revisjonistiske karakter. Kampen mot Hovden-gruppa modna ml-bevegelsen politisk og ideologisk og var en viktig forberedelse til partistiftelsen.

Betydninga av AKP(m-l)s første landsmøte.

Vi vil rette mye og skarp kritikk mot de revisjonistiske høyreavvikla som blei gjort på dette landsmøtet, som stifta partiet. Vi reiser denne skarpe kritikken i fast forvisning om at høyreavviket i partiet har vært alvorlig. Men vi reiser samtidig den skarpe kritikken i fast overbevisning om at det var et *kommunistisk* arbeiderparti som blei stifta i 1973, og at hovedsida ved partiet og ml-bevegelsen hele tida har vært proletarisk, revolusjonær, kommunistisk.

Det er Sentralkomiteens faste overbevisning at om vi vurderer landsmøtet i -73 i sin helhet, var det en stor seier for marxismen-leninismen og arbeiderklassen. Det var en viktig milepel i den norske arbeiderbevegelsens historie og betydde at ml-bevegelsen tok det store skrittet framover fra å være grupper til å bli et parti.

Partiet blei oppretta fordi ml-bevegelsen etter mange års kamp endelig hadde styrke til å danne partiet. I sluttfasen av partiforberedelsen var vi kommet fram til en riktig oppfatning av hva som måtte til for å opprette partiet. De tre krava vi stilte var

enhet, organisatorisk ryggrad i arbeiderklassen og et marxist-leninistisk program. Enhet betydde avklaring av kampen mot den moderne revisjonistiske Hovdengruppa. Organisatorisk ryggrad i arbeiderklassen betydde ei viss utbygging av organisasjoner i industrien. Marxist-leninistisk program blei skapt gjennom en omfattende diskusjon i hele ml-bevegelsen i ett års tid.

Partistiftelsen betydde en ny epoke i ml-bevegelsens historie. Vi tok for alvor på oss ansvaret for å være en fortropp og generalstab for arbeiderklassens kamp, og involverte oss i et langt større antall kamper.

Det prinsippprogrammet som blei vedtatt på det første landsmøtet inneholder feil som vi lettere kan se nå. Men det var og er et marxist-leninistisk program. Det var korrekt i hovedspørsmåla, men det var en del viktige mangler, særlig på den moderne revisjonismen, som seinere la grunn for uthuling av programmets innhold.

De vedtektene som blei vedtatt, var bygd på leninistiske partinormer, og de har vært et viktig redskap til å hindre utglidning. Høyreavviket fra ei korrekt organisatorisk-politisk linje, blei først og fremst uttrykt i beretninga ved å fremme den såkalte «parti for vanlige folk»-linja.

Ved valga gjennomførte landsmøtet et valg av en i hovedsak korrekt Sentralkomite. Den avgjørende prøven på denne partiledelsen har vært at den har evna å gjøre opp med revisjonistiske feil både i sin og partiets politikk og kjempe for å befeste marxismen-leninismen i partiets arbeid og i ledelsen.

Det sameprogrammet som blei vedtatt var også et slag mot den norske småvinismen som de moderne revisjonistene står for og verdig et virkelig proletarisk parti. Den viktigste svakheten ved det var at det ikke pekte på undertrykkinga av samene i dei sosialimperialistiske Sovjet og

den store truselen mot den samiske nasjonen som sosial-imperialismen utgjør.

Det arbeidsprogrammet som blei vedtatt på første landsmøtet hadde langt større revisjonistiske feil enn de dokumentene jeg har vist til nå. Det gjelder både i at det ikke stiller konkrete kampoppgaver mot sosialimperialismen, at det sprer illusjoner om den moderne revisjonismen og at det stiller kampoppgavene tilfeldig og usystematisk. Likevel er hovedsida i arbeidsprogrammet at det bygger på et marxist-leninistisk program og i at det i hovedsak fører fram riktige politiske standpunkter. Programmet hadde også en viss verdi i å avgrense seg fra den typen revisjonismen som går i mot å stille dagskrav overhode, eller den typen revisjonismetrottskisme som vil ha såkalte «overgangsparoler». (Det siste er en spesiell type reformisme som går ut på å spre illusjonen om at kapitalismen kan styrtes bit for bit gjennom gjennomføringa av visse delreformer.) Men når det positive er understreka, så er det viktig å ikke underslå de store feila i arbeidsprogrammet som uttrykte den moderne revisjonismens påvirkning på landsmøtet.

Generallinja har alltid vært riktig!

Om vi på denne bakgrunnen vurderer partiets første landsmøte og den påfølgende landsmøteperioden under ett, kan vi uten tvil slå fast at partiet har hatt ei rett generallinje.

AKP(m-l) er et kommunistisk parti som har vist seg i stand til å ta ledelsen i arbeiderklassens kamper på en slik måte at borgerskapet og revisjonistene hater oss og arbeiderklassen får økt respekt og tillit til oss.

Partiet har alltid stått på den væpna sosialistiske revolusjonens vei til proletariatets diktatur og kommunismen. Vi har bygd på marxismen-leninismen-Mao Tsetungs tenkning og stått på nødver-

digheten av å bekjempe opportunisten. Vi har alltid bekjempa de to supermaktene USA og Sovjet, og hatt en klar analyse av dagens Sovjet som et kapitalistiske, imperialistisk og fascistisk land. Vi har bekjempa den borgerlige, revisjonistiske hetsen mot de marxistiske klassikerne, og har aldri vakla i synet på Stalin som en stor revolusjonær. Vi har stått for den proletariske internasjonalismen og forsvart de sosialistiske landa Kina og Albania mot revisjonistenes hetskampanjer.

Samtidig med at vi har hatt en riktig strategi, har vi også hatt ei prinsipielt riktig linje for dagskampen. Vi har vært for å utvikle den økonomiske kampen i arbeiderklassen og andre deler av det arbeidende folket, vi har forsvart den nasjonale sjølråderetten og vi har stått for kamp for de demokratiske rettene. Dette viser at partiets generallinje alltid har vært korrekt. Det er denne rette generallinja som har gjort det mulig for partiet å ta opp kampen mot de grove avvika fra marxismen-leninismen som i et tidsrom fikk lov å bre seg raskt i partiet. Denne rette generallinja er nedfelt i det partiprogrammet landsmøtet vedtok, på tross av de feila og svakhetene det inneholder.

Den rette generallinja for partiets organisasjonsliv er likeledes nedfelt i de i hovedsak, korrekte vedtektene som landsmøtet vedtok.

Landsmøtet gjorde store konsekvenser til den moderne revisjonismen.

Sjøl om hovedsida ved landsmøtet var bra og partiet blei oppretta på grunnlag av ei kommunistisk generallinje, så innebar landsmøtet samtidig store framganger for det moderne revisjonistiske avviket i partiet. Mest *systematisk* ble dette avviket uttrykt i *beretninga* til landsmøtet, som på punkt etter punkt representerte en program for å omforme partiet til et

moderne revisjonistisk parti. Beretninga var det revisjonistiske avvikets programmatisk dokument, og det fremma et omfattende revisjonistisk angrep på partiets marxist-leninistiske generallinje.

Landsmøtet vedtok følgelig både dokumenter som i hovedsak var marxist-leninistiske og dokumenter som i hovedsak var revisjonistiske (beretninga, valgvedtaka). Det betyr at det på landsmøtet sto en skarp kamp mellom to linjer, men til revisjonismens fordel var skillelinjene for det meste uklare for delegatene på møtet. Det var ikke fast organiserte fløyer på landsmøtet som representerte de to linjene. Både de korrekte marxist-leninistiske vedtaka og de revisjonistiske vedtaka blei gjort av det samme, enstemmige landsmøtet. Revisjonismen hadde altså fått innpass i partiets høyeste organ uten å bli klart brennemerka. Det blei ført bevisst kamp mot endel revisjonistiske standpunkter. Men sjølve det revisjonistiske hovedframstøtet gikk gjennom uten motstand. Det betyr at hele landsmøtet var påvirket av den moderne revisjonismen og gjorde konsesjoner til den.

Den revisjonistiske linja, som bl.a. beretninga uttrykte på første landsmøte, var ei gjenspeiling innafor partiet av borgerskapets interesser. Den uttrykte borgerskapets interesse av å forvandle AKP(m-l) til et borgerlig «arbeider»-parti. Hele partiet må derfor studere denne viktige lærepenge fra det første landsmøtet, og ta et grundig oppgjør med de feila som blei begått. La oss derfor se nærmere på hva det revisjonistiske avviket på landsmøtet besto i.

Skjønnmaling av den moderne revisjonismen. Beretninga tar til orde for et omfattende samarbeide med de moderne revisjonistiske partiene og lederne utfra argumentet om at de er «venstre», «progressive», «allierte i dagskampen» osv. Det ble til og med hevda at de kunne

«vinnes for revolusjonen». Dette er stikk i strid med marxismen-leninismen, som betrakter den moderne revisjonismen som borgerskapets og imperialismens agentur i arbeiderbevegelsen. Det er i strid med Lenins tese om at disse borgerlige arbeiderpartiene er *den viktigste sosiale støtten for borgerskapet* i våre dager.

—*Fordømming av SUF(m-l)s i hovedsak korrekte vedtak om revisjonismen.* (Fra Landsmøtet i -69). Som et ledd i forsøkene på å gjøre AKP(m-l) til en akseptabel samarbeidspartner for den moderne revisjonismen, blei SUF(m-l)s vedtak om at ledelsene i SF/NKP var den taktiske hovedfienden i partibygginga fordømt. Dette var å forkaste et i all hovedsak korrekt vedtak etter press fra revisjonistene.

—*Nedtoning av kampen mot sosialimperialismen.* Beretninga sier åpent at «NKP»s tilknytning til sosialimperialismen ikke er noe hinder for samarbeid med dem. Landsmøtet stilte ikke kampen mot sosialimperialismen i praksis på partiets dagsorden. En korrekt karakteristikk av sosialimperialismen i partiets prinsipp-program blei ikke fulgt opp i arbeidsprogram, valgvedtak og beretning.

—*Overtoning av «venstre»-karakteren til revisjonister av Hovden-typen.* Hele beretninga retter skytset mot «venstre»-revisjonisme og trotskisme. Riktignok fins det revisjonistiske feil av «venstre»-type som partiet må bekjempe. Men mange av de standpunktene som beretninga kritiserte som «venstre» er i virkeligheten uttrykk for reine høyrestandpunkter, slik som angrepa på Kina på Stalin. Dessuten blir «venstre»-revisjonismen brukt som et påskudd til ikke å kjempe mot dens åpne, høyreorienterte tvilling. Det blir heller ikke gjort noe for å påvise den grunnleggende enheten mellom de ulike typene revisjonisme, uansett om de kler seg i «venstre»-fraser eller står fram som nakent høyre.

—*Den revisjonistiske linja »parti for vanlige folk».* Under den besnærende og tilforlatelige parola «parti for vanlige folk», la beretninga fram ei tvers gjennom revisjonistisk linje som tok sikte på å uthule de leninistiske normene i partiet. Denne linja tok sikte på å erstatte den proletariske disiplinen med liberalismen. Den tok sikte på å undergrave skoleringa, med argumentet om at en ikke «kunne kreve skolering i partiet, viss en vil rekruttere arbeidere».

«Parti for vanlig folk»-linja, tok sikte på å erstatte linja om at partiet må være et parti av ledere. Den fornektet proletarietets ledende rolle i partiet, og om den hadde seira hadde den lagt partiet under ledelsen til småborgerlig intellektuelle. Linja med «parti for vanlige folk» uttykte i realiteten *forakt for arbeidere* fordi den kopler det å få arbeidere inn i partiet sammen med *senkning av kravet til studier og arbeid* — som om intellektuelle egner seg best for grundige studier, proletarisk disiplin og hardt arbeid i partiet! Virkeligheten er motsatt.

I realiteten åpner denne linja for undergraving av den demokratiske sentralismen og strir mot vedtektene, fordi den fjerner krav til studier og arbeid. I praksis fører ei slik linje til at den demokratiske sentralismen ikke kan fungere fordi den uthuler partiets rett til å kreve oppgaver utført, og fordi medlemmenes rett og plikt til å høyne sitt ideologiske nivå og bli i stand til å ta del i partidemokratiet uthules.

«Parti for vanlige folk»-linja i beretninga er ei revisjonistisk linje som sikta mot å likvidere partiet som proletarietets fortropp, som retta seg mot proletarietets ledende rolle i partiet og som ville likvidere AKP(m-l) som parti av ny type.

Ei linje for enhet med den moderne revisjonismen i valg. Den valglinja som landsmøtet vedtok var prega av illusjoner om den borgerlige parlamen-

tarismen, og den hadde en valgfront med de moderne revisjonistene som hovedsiktemål. Det var ei linje for at partiet i valgkampen skulle nedlegge kampen mot den moderne revisjonismen og sosialimperialismen. Det var ei linje for at partiet skulle unnlate å bruke valgkampen til å propagandere for revolusjonen og proletarietets diktatur.

—*Ei linje som undergravde partibygginga.* Typisk for den revisjonistiske linja i beretninga til det første landsmøtet var den systematiske subjektivismen. Lettvinte fraser dekket til reelle, uløste problemer. Slik blei det ikke stilt som oppgave å bygge ut partiet etter stiftelsen på noen konkret måte. Beretningas uuttalte tese var at partibygginga var slutt i og med partidiftelsen. Slike spørsmål som rekrutteringa fra proletariet, utbygginga av partiorganisasjonen, sikring av partiøkonomien, oppbygginga av pressa vår osv. blei så uviten-skapelig og løselig behandla at det i praksis ikke eksisterte noen line for *partibygging* i vel 1 1/2 år etter at partiet var stifta.

—*Ei revisjonistisk linje for sikkerheten.* Spørsmålet om sikkerheten blei ikke satt i sammenheng med skjerpinga av klassekampen nasjonalt og internasjonalt. Derfor blei det underslått at nivået på sikkerhetsarbeidet i partiet i -73 var under enhver kritikk, og trengte ei kraftig korrigerende. Beretninga hevda videre at det i realiteten var «tilstrekkelig med et godt massearbeid» for å utvikle et godt sikkerhetsarbeid, og således unødvendig med særskilte organisatoriske tiltak.

—*Det blei fremma revisjonistiske linjer for faglig politikk.* Landsmøtet var prega av illusjoner om de moderne revisjonistiske arbeideraristokratene, og både beretninga og deler av Arbeidsprogrammet fremmer ei linje som går ut på at ei klassekamplinje i fagbevegelsen kan seire gjennom en

koalisjon mellom oss og revisjonistene. Samtidig blei det dekket over at hovedmetoden for å løse oppgava med å gjøre fagforeningene til kamporganisasjoner er å mobilisere de breie massene av arbeidere, og at dette må skje i kamp mot de revisjonistiske «arbeider»-lederne. På tross av at beretninga snakka mye om arbeid i fagforeningene, blei ikke det faglige arbeidet virkelig prioritert. Nødvendigheten av å prioritere kraftig arbeidet med å utbygge partiet i storindustrien, blei ikke nevnt i det hele tatt.

—*Revisjonistisk frontpolitikk.* Opp mot den korrekte linja som mrl-bevegelsen har fulgt i mange år om at det viktigste i frontpolitikken er å mobilisere de breie massene på spørsmål som opptar dem i kampen mot hovedfienden, blei det stilt ei linje med topp-plans diplomati med de revisjonistiske partiene og lederne. Den feilaktige formelen om at det ikke kan være noen front dersom ikke revisjonistene er med, blei fremma av beretninga. Det er ei linje som gir vetorett til revisjonistene og gir dem makt til alskens skadegjørervirksomhet og klippekort til å sabotere massekampen. Beretninga uttrykker f.eks. klart ei slik linje som retningsgivende for 1.mai-arbeide.

—*Revisjonistisk linje med å likvidere kritikken og sjølkritikken.* Beretninga nevner ikke kritikk/sjølkritikk med et ord. Dette er helt i tråd med *metoden* i beretninga som innebærer grov subjektivisme og som unnlater å behandle feil og svakheter som virkelig fantes i partiet. Slik likviderte beretninga muligheten for å stille skarpt problemet om hva som måtte gjøres for å rette feil. Følgelig sto beretninga for ei linje om at feil kunne få utvikle seg fritt. Beretningas avvik fra marxismen-leninismens linje om nødvendigheten av kontinuerlig kritikk og sjølkritikk i partiet, er svært alvorlig. Det undergraver den

demokratiske sentralismen, det tillater saker å råtne på alle plan i partiet og det gjør det lettere for råttne elementer å operere. Dette avviket peker i virkeligheten i retning av å byråkratisere partiet, og er egna til å lette revisjonismens maktovertaking i partiet.

—*Revisjonistisk avvik fra den marxist-leninistiske masselinja.* Masselinja er et prinsipp for det kommunistiske partiet. Det er massene og ikke et fåtall «helter» som lager verdenshistoria. Partiet kan aldri sire *bare* gjennom å mobilisere sine egne krefter. Partiets virksomhet må alltid ta sikte på å trekke *de store massene utafor partiet* med i kampen.

Beretninga retter seg mot masselinja. Den nevner den ikke med et ord, og i stedet setter den «topp-plans diplomati» med revisjonistene. Å unnlate å propagandere for masselinja er i realiteten det samme som å legge opp til likvidasjon av den. Dette er et særs alvorlig avvik og tvers gjennom revisjonistisk, og det har fremma høyresekteriske feil i partiarbeidet.

Dette er noen av de revisjonistiske feila som beretninga fremma. Dessuten var den prega av overflatiskhet og subjektivisme i *metoden*, og en gjennomført revisjonistisk stil med å dekke over reelle problemer og ikke ta utgangspunkt i den virkelige situasjonen i klassekampen i og utafor partiet. Noen lar seg kanskje ennå blende av at beretninga lirer av seg noen fraser som kan se korrekte ut ved første øyekast. Det advares f.eks. mot «sektarisme» og «venstre»-faren. Men beretninga setter ikke søkelyset på den virkelige sektarismen som går ut på at vi ikke virkelig går djupt ut i massene. I stedet kaller den det «sektarisme» å føre kamp mot revisjonismen. Under dekke av å bekjempe «venstre»-faren, fører beretning fram revisjonistiske høyrelinjer på alle områder. Slik er -73-beretninga på punkt etter punkt et gjennomført revi-

sjonistisk dokument, et programskriv som uttrykker borgerskapets interesse av å erobre makta i partiet.

Det revisjonistiske avviket kom også til uttrykk på andre vis på landsmøtet. Klasseanalysen i prinsipp-programmet var i hovedsak korrekt, men den var påvirket av den revisjonistiske linja om at ikke hele borgerskapet er arbeiderklassens fiender. Formuleringa av hovedmotsigelsen i Norge blanda sammen den korrekte leninistiske linja med arbeider-bondeforbundet med spørsmålet om hvilken motsigelse som gir det kapitalistiske samfunnet i dag sitt preg. Det betyr at motsigelsen proletariat-borgerskap blei undervurdert, og dermed blei også proletariats ledende rolle undervurdert.

Landsmøtet avviste og bekjempa imidlertid en del av de mest ekstreme revisjonistiske forslag. Det avviste kontant et framlegg om ikke å formulere marxismen-leninismen-Mao Tsetungs tenkning som grunnlag, og i stedet sette «den vitenskapelige sosialismen». Det avviste forslaget om «nasjonalt forsvar» til fordel for den korrekte linja om ingen bevilgninger til det borgerlige militærapparatet. Det avviste et stort antall revisjonistiske navneforslag på partiet.

De historiske røttene til det moderne revisjonistiske høyreavviket

Ved første landsmøtet trudde vi at «venstre»-faren var hovedfaren. I virkeligheten var høyrefaren den akutte faren. Den var så overhengende at vi «ikke så skogen for bare trær». Det kan være vanskelig å slå nøyaktig fast når det skifta, fordi det ofte vil være slik at en tendens dekker en annen. Men ideen om SF og «NKP» som «progressive» partier går tilbake til midten av 1971.

Høsten 1971 fikk høyreavviket et viktig gjennombrudd på SUF(m-l)s landsmøte ved at det

brøyt gjennom ei linje om at såkalt «ideologisk kamp» var det viktigste for ungdommen. Det som mentes med «ideologisk kamp» var at ungdomsforbundet skulle konsentrere seg om «sek-sualspørsmål», «religion» osv. mens det å gå i spissen for ungdommens interessekamp og kampen for de materielle kåra skulle dempes kraftig ned. Dette førte til nedprioritering av det viktige arbeidet i ungdommens masse-organisasjoner. Men på samme landsmøtet blei det vedtatt at hovedfaren i SUF(m-l) var høyreavvik i form av «SF og NKP-ideer». MLGs SK hadde tidligere på høsten avvist at «venstre» var hovedfaren.

Samme høsten tok MLG initiativet til en helt korrekt valgboi-kott retta mot SF og «NKP». Hovden-gruppa gikk mot ei slik revusjonær, antirevisjonistisk linje og prata om at det kunne «skapes en situasjon» ved å laga lokal valgfront med revisjonister som hadde taktiske uovernstømmelser med «NKP»-ledelsen. Hovden-klikkens parlamentariske illusjonsmakeri og forsonlighet overfor revisjonismen blei skarpt bekjempa. I MLG og SUF(m-l) fantes det dessuten høyreelementer som gikk mot valgboikotten med argumenter om at om «SF/NKP kom inn i kommunestyrene, så fikk en inn EEC-motstandere». Dette var et uttrykk for ideen om revisjonist-partiene som «progressive». Slike ideer blei skarpt bekjempa.

Markante høyrelinjer var i ferd med å bryte gjennom i 1971, men til forskjell fra høyre-avvikets topp-punkt i 72/73 blei det ført skarp kamp mot dem.

Men høyrevinden i ML-bevegelsen økte på. Våren 1972 blei «parti for vanlige folk»-linja reist i MLG, og normene for medlemsopptak blei liberalisert. Slik starta avviket på det organisatoriske området.

Våren 1972 blei en del kamera-ter på arbeidsplassene ekskludert eller suspendert etter initiativ fra revisjonister. Årsaken var at de ga ut lokale, kommunistiske be-

driftsaviser, og suspensjonene førte til at disse blei lagt ned uten diskusjon.

I samband med EEC-kampen, som helt rett var ml-bevegelsens hovedoppgave i massekampen, utvikla og festa ideen om at SF og «NKP» var «sentrum i fron-ten» seg kraftig. Denne ideen førte til omfattende illusjons-makeri utover i -72 om revisjo-nistenes karakter blant med-lemmene i ml-bevegelsen. Det faktum at ml-bevegelsen og revi-sjonistlederne *ikke* befant seg på «Nei-sida» utfra sammenfal-lende, strategiske interesser blei fullstendig utviska.

I SUF(m-l) brøyt «rødt miljø»-linja igjennom våren -72. Denne linja sikta mot å likvidere ung-domsforbundets virksomhet i in-teressekampen, likvidere alle kommunistiske organisasjons-normer i SUF(m-l) og degenerere virksomheten til «miljøfrem-mende tiltak».

Tross denne kraftige høyrevin-den våren -72s, blei ml-mai-kam-panja gjennomført med en i all hovedsak retttaktikk og linje.

Høsten 1972 slo linja med «enhet på venstresida», dvs. enhet med revisjonistene, gjen-nom som parole. Det var blant annet påvirka av Rød Fronts nederlag for «Grønt Gras» i DNS i Oslo. En grunn til neder-laget var åpenbart sekterisme, men kritikken av dette blei full-stendig vulgarisert og slo over. Alle EEC-motstandere blei beskrivi som i *fronten* med pers-pektiver også utover EEC-kampen. Paroler som «foren alle som er venstre (SF, «NKP», «KU» inkludert) mot høyre» blei vanlige. Slike linjer brøyt gjen-nom over hele linja, og det blei slått fast at «venstre» var hoved-faren i ml-bevegelsen.

Så fulgte den allmenne revi-deringa av prinsippene i for-holdet til revisjonismen, ned-dempinga av spørsmålet om sosialimperialismen, sjølkritik-ken på vedtaket om «den taktiske hovedfienden» osv.

I SUF(m-l) var det høsten -72

et galloperende høyreavvik med ideer om at ungdomsforbundet skulle forvandles til «progressiv ungdomsfront», autonomi i forholdet til partiet osv. Denne såkalte «progressive ungdoms-fronten» skulle åpne dørene for SFU, «KU», AUF osv.

På denne tida var det at beret-ninga til landsmøtet blei forberedt og den allmenne revi-deringa av grunnleggende prin-sipper blei utarbeida.

De sosiale røttene til det moderne revisjonistiske høyreavviket

Høyreavvikets gjennombrudd var uttrykk for at tidligere riktige linjer i ml-bevegelsen blei erstatta med nye og feilaktige linjer. Åssen skal vi forklare den en-dringa som skjedde? Mao sier at årsaken til en tings utvikling er å finne i tingen sjøl. Ytre påvirk-ninger kan bare utløse prosesser som det er grunnlag for i tingen sjøl. En stein kan ikke bli en kylling, uansett hvor mye det ruges på den, men det kan et egg. Partiet har ikke gjort høyreavvik bare på grunn av ytre press fra borgerskapet. Det ytre presset må virke gjennom indre svakheter. Først når vi forstår de indre svakhetene som gjorde det mulig for høyreavviket å utvikle seg, så kan vi få en riktig forståelse av det ytre presset.

Sentralkomiteen har slått fast at de indre vilkåra i partiet og hele ml-bevegelsen i første rekke har vært tø. Partiet har et stort antall av medlemmer fra ar-beiderklassen og industrien. Men sjøl om vi ikke er, eller noen gang har vært den «student-bevegelsen» borgerskapet vil ha det til, så er det et faktum at vi har et stort innslag av kamerater med småborgerlig bakgrunn. Det gir et sosialt grunnlag for vakling. Etterhvert er det også blitt klart at kamerater som er in-dustriarbeidere har gjort høyre-feil som følge av påvirkning fra arbeideraristokratiet. Videre er det faktum at partiet fra topp til bønn er for dårlig skolert i marxismens ABC, og derfor let-

tere kan føres bak lyset av ideer og linjer som åpenbart strider mot marxismens-leninismen.

For at partiet skulle ha stått bedre imot påvirkninga fra borgerskapet og revisjonismen, måtte det ha vært bedre forankra på disse punktene. Dette stiller i seg sjøl viktige oppgaver for framtida, slik at vi kan forhindre at revisjonismen på ny erobrer en slik plass i partiet som den har gjort: Styrking av proletarietets rolle på alle nivåer i partiet, rekruttering av proletarer, planmessig utbygging av partiet i industrien samt kraftig styrking av skoloringa i den marxist-leninistiske teorien.

Når vi har slått fast dette kan vi skjønnere bedre åssen partiet i klassesamfunnet alltid vil bli påvirket av borgerlige ideer. Borgerskapet og revisjonistene vil alltid prøve å omdanne partiet til et borgerlig «arbeider»-parti. Disse ideene vil nødvendigvis gjenspeile seg i partiet, fordi partiet består av mennesker som lever i dette samfunnet. Dette vil også gjelde om partiet var ti ganger mer skolert og hundre ganger mer erfarent enn vi er i dag. Det faktum at det nye borgerskapet i Sovjet under ledelse av svinleren Krustsjov klarte å erobre makta i det ærerike Lenins og Stalins parti. Når vi hever nivået på partiet vil også nivået på påvirkninga fra borgerskapet heves og intensiveres. Bare ta den enorme hetsen som borgerskapet og revisjonistene driver mot partiet nå. Det er en form for påvirkning. Til og med politikøller er en form for påvirkning, akkurat som bestikklser er det. Borgerskapet og revisjonismen bruker både pisk og gulerota for å øve press mot kommunistpartiet.

Når det er slått fast det indre grunnlaget for framveksten av høyreavviket, må vi også se på hva slags press borgerskapet brukte for å hjelpe fram revisjonisme i partiet. Den farligste taktikken til borgerskapet i 71/72 var arbeideraristokratiets tilbud om «sukkerdrasjerte

kuler». Enkelte revisjonister i det daværende «Folkebevegelsens faglige utvalg» tok flere initiativ overfor ledelsen i MLG. For eksempel tok revisjonisten Kalheim sjøl initiativet til kontakt med MLG etter den sterke 1. mai-demonstrasjonen i Oslo, 1971. Ei historisk oppsummering viser at Kalheim i hovedsak forsøkte å utnytte ml-bevegelsen til sine egne revisjonistiske formål (faglige posisjoner, partibygging). Kalheims utspill for kontakt med sikte på «samarbeid» var i virkeligheten ei «sukkerdrasjert kule», et forsøk på å lokke ml-bevegelsen til å gi konsesjoner til revisjonismen. Ledelsen i MLG aksepterte invitasjoner og forhandlinger, og oppsummerte dem som «positive». Dette blei utvikla til ei linje om at det var viktig å forhandle med slike borgerlige politikere og at vi kunne vente store resultater av det. Dette var viktig for utviklinga av hele «revisjonismen er progressiv»-linja. Dette viser at ledelsen i ml-bevegelsen falt for et subilt framstøt fra revisjonismen. Revisjonistenes hensikt med «samarbeidet» var å få kommunistene til å avstå fra å stifte parti, få oss til å si at de var «progressive», få oss til å støtte dem i jakta på faglige bein osv.

Høyreavviket i partiet var et uttrykk for borgerskapets og imperialismens innflytelse i partiet. Det var et alvorlig framstøt, og førte til at revisjonismen nesten erobra makta i partiet. Høyreavviket og kampen mot det er et uttrykk for kampen mellom de to veiene i partiet. Bare ved å føre hard kamp mot revisjonismen, og holde resolutt fast ved at kampen mot feilaktige linjer i partiet er klassekamp, kan vi forhindre at partiet faller i borgerskapets hender. Sjøl om situasjonen er langt bedre i dag, så er det sosiale grunnlaget for framveksten av revisjonisme fortsatt til stede. Borgerskapet er langt mer oppsatt enn tidligere på å knekke eller å korrumpere partiet vårt.

Glem aldri klassekampen,

kamerater!

Utviklinga av høyreavviket etter landsmøtet.

Beretninga og valgvedtaket var ei fullmakt til å videreutvikle det revisjonistiske høyreavviket, og Sentralkomiteen gikk i spissen for å utvikle det. Mao sier at det farligste av alt er revisjonisme i sentralkomiteen. Det fikk vi se til fulle. Sjøl om det fantes elementer som hadde mer ekstreme høyrestandpunkter enn sentralkomiteen, så var det SK som hadde makt og autoritet til å drive gjennom sine høyrelinjer. Dette blei gjort i samband med valgkampen. Først blei det propagandert sterkt for enhet med revisjonistene. Når dette ikke førte fram blei RV oppretta på et fullstendig økonomistisk grunnlag.

SKs 2. plenum på sommeren 1973 vedtok ei vurdering av SV som lå til høyre for beretninga, ei linje om at SV var progressivt og ei linje for ensidig *borgfred* overfor SV i valget, da det var klart at det ikke blei noe av det valg-samarbeidet som landsmøtet tok til orde for.

Hele valgkampen 1973 hadde ei revisjonistisk hovedside. Den var økonomistisk, prega av parlamentariske illusjoner, ikke innretta på arbeiderklassen, men tvert om prega av «henvendelser» og «utspill» i klassisk borgerlig, parlamentarisk stil. De strategiske perspektivene kom helt i bakgrunnen. Statens klassekarakter blei i liten grad avslørt, og den proletariske revolusjonen blei bare nevnt på direkte spørsmål.

1. mai 1973 blei det gitt forkastelige konsesjoner til SV, særlig i Oslo, slik at SV kunne dra fordel av den store demonstrasjonen som vi bar ved og vann til. Kampen mot sosialimperialismen blei nedempa helt for å få til taktiske allianser med revisjonistene.

Propagandaarbeidet var også ramma av det moderne revisjonistiske avviket. Klasse-

kampens dekning av arbeider-
spørsmål var i hele 1973 svak og
tilfeldig, og Røde Fane brakte
flere viktige artikler med revisjonistisk innhold.

Arbeidet i frontene var prega
av to ting. For det første linja
med «ingen front uten SV». For
det andre ei allmenn utvanning
av frontgrunnlaget. Marxist-
leninister bidro til å opprette
kulturfronten med ei svært dif-
fus og småborgerlig klasse-
innretting. Etter starten var
kamerater også med på å fjerne
frontens paroler om ytringsfrihet
og mot imperialismen.

Partikamerater som deltok i
arbeidet med å opprette Chile-
kommiteen og Aksjon Kyst-
Norge fikk med seg de
progressive massene i disse fron-
tene til å gi store konsesjoner til
de moderne revisjonistene, slik at
disse fikk makt til å drive splitels-
ses- og skadegjørervirksomhet.
Det har revisjonistene gjort til
dags dato, først innfor og seinere
utafor disse frontene. Revisjon-
istene krever alltid «klippekort»
til å dominere progressive
aksjoner, skaffe seg veto-rett
osv. Det er i strid med det ar-
beidende folkets interesser at de
kommer i slike posisjoner, for
det vil alltid føre til at de
saboterer kampen.

Den faglige politikken var
prega av ei borgfredslinje med
reaksjonære, revisjonistiske ar-
beideraristokrater. Mange lokal-
lag var under sterk innflytelse av
den revisjonistiske faglige poli-
tikken. «Diplomatiet» overfor
slike råttne ledere blei overordna
massearbeidet ei viss tid. Det ga
seg også uttrykk i momsak-
sjonen, høsten -73. SV fikk av-
gjørende innflytelse over en
aksjon de aldri virkelig støtta,
men som de likevel høsta ære
for. Samtidig sørga de for å få
den nedlagt i samband med stor-
tingsbehandlninga.

På det organisatoriske
området utvikla de revisjonisti-
ske feila seg raskt. Massearbeidet
på arbeidsplassa blei neglisjert.
Det var motstand i partiet i sam-

band med at den første innsam-
lingskampanja til Oktober/tryk-
keriet. Det utvikla seg grove,
ultra-demokratiske avvik fra den
demokratiske sentralismen.
«Parti for vanlige folk» førte
raskt til *tilbakegang* i rekrut-
tering fra proletariatet, stikk i
strid med sin egen begrunnelse.
Jo mer snakk om «vanlige folk»,
jo mer blei behovet for å rek-
ruttere arbeidere skjøvet i *bak-
grunnen* i medlemmenes bevisst-
het. I stedet blei partidiskusjonen
dominert av krav - ikke minst fra
bedrestilte intellektuelle - om
«mer tid til familien» osv. Noen
helhetlig plan for utbygging av
organisasjonen blei ikke utvikla.

Perioden fra første landsmøtet
til valget i -73, var «glansperi-
oden for det revisjonistiske høy-
reavviket i partiet. Den første
tendensen til et oppgjør med
høyreavviket kom etter valget.
Det blei forsiktig pekt på noen
høyrefeil i valgkampen, og kup-
pet i Chile førte til opptrapping
av propagandaen for revolusjon
og proletariats diktatur. Trædal/Wintex-aksjonen våren
1974 blei også viktig for å skjerpe
propagandaen på statens rolle.
Men framleis blei det gjort store
konsesjoner til revisjonistene,
f.eks. ved at «NKP»-formannen
Reidar T. Larsen fikk tale på de-
monstrasjonen mot Wintex i
Oslo.

Høsten 1973 økte den indre
kampen mot høyre. I samband
med revisjonistenes forsøk på å
avlede kampen mot den reaksjo-
nære fredsprisutdelinga til
Kissinger, lanserte de en avled-
ningsmanøver for å gi prisen til
presten Camara. Et mindretall i
partiet mente vi skulle lagt oss
flate for denne manøveren i stedet
for å bruke høvet til å avsløre
USAs folkemord, slik vi gjorde.
Resultatet av at det blei tatt
kamp mot denne høyrelinja blei
at partiet kunne gå ut å
mobilisere til den demonstrasjo-
nen Sol.kom. arrangerte på et
korrekt grunnlag. Demon-
strasjonen blei den største anti-
imperialistiske mønstringa i Oslo
på flere år.

1974 blei et år da vi stilltiende
korrigerste avvik på en lang rekke
felter. Men det var framleis
åpne, grove høyreavvik. F.eks.
fantes det overdrvene forestil-
linger om at «kampen mot olje-
utbygginga var den nye EEC-
kampen». Det bygde på den
feilaktige ideen om at EEC-
kampen ville gjentas, og på
borgerskapets forestillinger om
at oljeøkonomien «ville over-
vinne krisene». Oljepolitikken
vår i 1974 var djupt prega av
ideer om at det ville bli høykon-
junktur i år framover. På Sen-
tralkommiteens 4.plenums møte
våren 1974 blei det på ny vedtatt
at «venstre» er hovedfaren.

Det eksisterte således ingen
helhetlig og sammenfatta for-
ståelse av høyrefeila i partiet.

Men i propagandaen trappa vi
opp kritikken av revisjonistene.
Etterhvert begynte også kampen
mot sosialimperialismen å bli sk-
jerpa. Dette førte raskt til at revi-
sjonistene fikk kriser og indre
vansker, og at glansen fra 1973-
seieren dere begynte å falme.
Kampen om 1.mai var en viktig
prinsippkamp som skjerpa år-
våkenheten på sosialimperia-
lismen. Men framleis var det
mange kamerater som unnlot å
drive massearbeid i påvente av
enhet med revisjonistene. Det
groveste høyreavviket i 1.mai-be-
vegelsen 1974 var det at ledende
partikamerater i Kvinnefronten
foreslo for fronten at den skulle
følge ei linje med både å delta i
Sam.orgs og Faglig 1.mai-fronts
tog. Likende avvik blei gjort i an-
dre fronter.

Partiet gjorde en viktig innsats
for Holmenkollarbeiderstreika i
1974. Men høyreavviket viste seg
i at partiet var lite innretta på
slikt arbeid og at det tok for lang
tid å komme i gang. Liberal-
ismen og «vanlig folk»-linja had-
de delvis greidd å demobilisere
partiet overfor viktige klasse-
kampoppgaver, svekka årvåken-
heten og mobiliteten og lagt en
demper på offerviljen.

Perioden etter valget i 1973 og
framover gjennom hele 1974 blei

en periode da den proletariske venstrelinja styrka seg overfor høyrelinja i partiet. Det åpne galloperende høyreavviket blei trengt tilbake, samtidig som det kom grove tilfeller av slike høyreavvik i enkelttilfelle. Men sjøl om den riktige linja begynte å vinne tilbake terreng overfor høyre, så blei ikke kampen mot høyre stilt skarpt. Da landskonferansen om sosialimperialismen og valget, november -74 vedtok ei stikk motsatt linje av 1973-linja for valget i 1975, blei likevel oppsummeringa av 1973-linja som «i hovedsak korrekt» opprettholdt.

Våren og sommeren 1974 fant det sted linjekamper. For første gang blei ideen om at høyreavviket var det farligste «på lang sikt» reist i SK, sjøl om den ikke vant oppslutning. Seinere kom kampen mot forslaget om såkalt «brei front» ved valget i 1975. Denne linja blei klart avvist i partiet og i SK og fordømt som ei høyrelinje. Kampen blei i hovedsak fullført på landskonferansen om valget, ved at det blei fatta et i hovedsak riktig vedtak for valglinja i 1975. Samtidig blei også linja med «henvendelse til SV» om valgfront kontant avvist, sjøl om det på det tidspunktet var mer vakling i denne saka.

Høsten -74 tok partiledelsen til med å reise kjerringa på det forsømte området partibygging og vedtok en helhetlig *organisatorisk plan* som var en integrert del av partiplanen for 1974/75. Det blei påvist at partiet var for dårlig skolert og at vi trengte en strategisk styrking av studienes status i partilivet. I kampen for den politiske og organisatoriske planen kom motsigelsen mellom ei marxist-leninistisk linje og den moderne revisjonistiske linja til å stå på spørsmålet om hva som skulle prioriteres høyest, det interne eller det eksterne. De som forsvarte den korrekte venstrelinja sto på at ei indre konsolidering og bolsjevisering av partiet var vilkåret for at partiet skulle kunne

løse større oppgaver i klassekampen. Derfor måtte det interne prioriteres høyest. Den revisjonistiske linja i dette spørsmålet var å dekke over behovet for bolsjevisering og hevde at slike problemer ville løse seg av seg sjøl hvis vi dreiv nok eksternt arbeid. Den riktige linja har vist styrken sin i praksis ved at partiet nettopp på grunn av prioriteringa av det interne arbeidet har utretta mer eksternt arbeid enn noengang før. Seieren for denne linja var en viktig seier for å gjenreise ei leninistisk partibyggingslinje i AKP(m-l).

1974 blei vendepunktet for kampen mot sosialimperialismen. For det første blei det demonstrert mot sosialimperialismen på gatene for første gang på lenge. Dermed var det retta et strategisk viktig slag mot revisjonistenes forsøk på å terrorisere de progressive fra å ta opp kamp mot sosialimperialismen. For det andre vedtok landskonferansen et viktig programdokument om sosialimperialismen. Det var en viktig milepel, fordi mye av det ml-bevegelsen hadde stått for siden den oppsto blei systematisert og videreført. Dessuten blei forståelsen for sosialimperialismens kontra-revolusjonære og fascistiske karakter djupere enn noen gang.

Sjøl sagt blei det politisk kamp om dette. Noen kamerater påsto plutselig at «det var noe nytt» å slå fast at det er fascisme i Sovjet, enda det er slått fast i prinsipp-programmet fra 1973 og til og med i SUF(m-l)s statutter fra 1969! Men kampen førte til at slike tendenser blei ubetydelige mindretallsstrømninger i partiet.

1974 var det tredje største streikeåret etter krigen. Det satte proletariatets parti på en viktig prøve. Plutselig blei den faglige kampen mye skarpere enn på flere år. Kampen mot de moder-revisjonistiske splittelsesmakerne blei et være eller ikke være for de viktigste arbeidskampene i 1974. Partiets linje viste seg å være

riktig og føre til framganger for klassen, og de moderne revisjonistene blei avslørt for mange klassebevisste arbeidere. Heismontørstreika og telefon-sentraltørstreikea viste at revisjonistenes faglige linje er borgerskapets linje for å knekke klassekampen, mens AKP(m-l)s linje representerer arbeiderklassenes interesser. Disse viktige kampene viste i praksis det skadelige innholdet i borgfreds-linja overfor arbeideraristokratiet. De viste i praksis at partiet hadde gjort rett i å forkaste det feilaktige forslaget til «faglig plattform» som blei sendt ut i Røde Fane.

Eksternt førte den gradvise korrigeringa av høyrefeil til store framganger, samtidig som revisjonistene gikk fra krise til krise. Internt viste økonomikampanjen og KK-kampanjen at partiet var i ferd med å kvitte seg med liberalismen og baktungheten. Et sunnhetstegn var det også at vi kvitta oss med en del enkeltstående partifiendtlige elementer på denne tida, folk som aldri hadde brutt med revisjonismen ideologisk og politisk.

Men den store begrensninga i den gradvise korrigeringa var at den ikke førte til noe generalopp-gjør med høyreavviket. Feilaktige linjer fikk lov til å eksistere side om side uten å bli nedkjempa. Det var ennå ikke utvikla noen kritikk og sjølkritikk på høyreavviket, og det er i seg sjøl en farlig feil. Kritikken og sjølkritikken er et skarpt våpen i kampen mot borgerlige avvik. Historiske erfaringer må summeres opp. Vi kan ikke gjøre som revisjonistene, å dekke opp fortida vår. Vi er nødt til å være strenge med oss sjøl og peke på feila våre og lære av dem, samtidig som vi evner å holde fast på hovedretninga. I seg sjøl var mangelen på oppsummering også et høyreavvik.

Sentralkomiteen hadde vært ledende i å utforme høyreavviket, og blei ledende i å oppsummere høyreavviket. Våren

1975 blei det for første gang oppsummert at perioden 72-73 var en periode med et grovt høyreavvik i partiet av moderne revisjonistisk type. Det blei slått fast at, dette hadde vært partiets første, alvorlige krise, ei krise som kunne likvidert partiet som kommunistisk parti. De feilaktige tesene om revisjonistene som «progressive» fra 1973 blei konfrontert med klassikernes karakteristikkk av slike partier som agentur for borgerskapet og imperialismen. Dette var nøkkelen til å begynne å rulle opp hele det omfattende høyreavviket, som ikke bare omfatta politikk og organisasjon, men også ideologi, metode, arbeidsstil, økonomi osv.

På grunnlag av disse diskusjonene vedtok SKs 7. plenum sommeren 1975 «TESER OM HØYREAVVIKET» som gjorde en omfattende kritikk av avviket. SK vedtok også en plan for korrigering av avviket som er nedfelt i den gjeldende årsplanen.

Disse oppsummeringene gjorde det mulig å gjennomføre seierrike sommerleire med masse masseskolering i de borgerlige arbeiderpartienes karakter og diskusjon av den internasjonale situasjonen. Diskusjonene i SK førte fram til formannsskiftet på SKs 8. plenum. Det blei slått fast at hele SK kollektivt hadde et stort ansvar for utviklinga av høyreavviket. Derfor var det ikke snakk om å finne en «syndebukk». Det var derimot et spørsmål om å trekke konsekvensene av at en del kamerater hadde vært raskere til å innse alvoret i høyrefeila og kjempe for korrigeringa av dem enn den kameraten som var formann til da. SK har aldri verken nå eller tidligere vært delt i fraksjoner eller fløyer. Formannsskiftet var en seier for enheten i ledelsen og en seier for enheten i partiet.

Vulgariseringa av kampen mot høyreavviket.

Etter at kampen mot det

moderne revisjonistiske avviket blei tatt åpent opp har situasjonen for partiet allmennt vært gunstig. Men kampen mot høyreavviket har møtt en snedig motstand i form av et vulgarisert såkalt «oppgjør med høyre». Under dekke av å være lojale mot korrigeringa har mange kamerater fremma en ny variant av det gamle høyreavviket.

Denne vulgariseringa slo alt gjennom på sommerleirene til ungdomsforbunda i 1975, hvor høyrelinjas idé om at SV er ensarta fra topp til bunn blei servert på en ny måte. I det åpne høyreavvikets tid het det at SV var progressivt tvers igjennom. Den vulgariserte korrigeringa ville ha det til at SV er reaksjonært fra topp til bunn. Felles for begge linjene er at de unnlater å skille ledelsen fra medlemmene, og derfor spiller i hendene på reaksjonære revisjonistledere.

De kameratene som vulgariserte oppgjøret med høyre ville ha korrigeringa til å være et spill med ord, i stedet for en djup og grundig korrigering av politikk og arbeidsstil, ideologi og metode. Derfor tok di i arv høyreavvikets subjektivisme. Derfor tok de i arv høyreavvikets subjektivisme. Det åpne høyreavviket forakta konkrete undersøkelser og studier, det samme gjelder vulgariseringa. De kameratene som representerte dette avviket trudde at proklamasjoner løser alle problemer, derfor proklamerte de i øst og vest, samtidig som de unnlot å gjøre noe konkret arbeid i marka.

Når RU-ledelsen finner ut at den ikke vil prioritere gymnasiastene, når nettopp gymnasiastene f.eks. i en by som Oslo utgjør 50% av ungdommen i flere årsklasser, så er det et utprega vulgarisert «oppgjør med høyre».

Det åpne høyreavviket representerte et brudd på masselinja. Den vulgariserte masselinja til å være et spørsmål om å være kjekk og grei, og retta hovedvekta på topp-plans-

diplomati med revisjonistene. Vulgariseringa forakta også masselinja. Nå var det tilstrekkelig at en handfull kommunister «førte kamp mot» revisjonistene, men omfattende massearbeid brydde representantene for vulgariseringa seg ikke om. Vulgariseringa førte til tendenser til ikke å ville mobilisere massene på grunnlag av dagliglivets problemer. Dette viste seg så seint som i 1. mai-arbeidet hvor slike tendenser blei ei belastning for mobiliseringsarbeidet.

De kameratene som har vært mest influert av vulgarisert «kritikk av høyre» har latt viktige kampfelter for massene ligge brakk slik at revisjonistene har hatt muligheter til å slå seg opp på noen saker. Det gjelder f.eks. kvinnepolitikken, hvor SV som jo notorisk har forrådt abortkampen, har klart å skaffe seg noen lettkjøpte framganger, fordi våre kamerater har latt dette arbeidet flyte. Vulgariseringsavviket er derfor et svært alvorlig avvik.

Sjøl om det tilsynelatende er «diametralt motsatt» det åpne høyreavviket, så er den grunnleggende karakteren i vulgariseringa også høyre. Ta f.eks. holdninga til SV som i begge tilfeller fører til at SV-ledelsen får pusterom til å konsolidere seg og holde fast på ærlige, progressive folk som vi kunne rive løs fra dem. Ta f.eks. den «radikale» parolen om «Kamp mot krisa som skjerper kvinnundertrykkinga på alle områder». Reint bortsett fra at den ikke sier folk noe som helst, så er den økonomistisk for den sprer inntrykk av at kvinneundertrykkinga følger den økonomiske produksjons-syklusen i kapitalismen.

Vulgariseringslinja er nokså typisk for kamerater som sjøl har gjort et klart høyreavvik. Vulgariseringa representerer den lettvinde måten å vri seg unna en grunnleggende korrigering på. Derfor oppfatter vi vulgariseringa bare som en ny

utgave av høyreavviket.

Det viser seg også at vulgariseringa gir næring til tradisjonelt høyreavvik og lett slår over i åpent høyre når den møter motstand. Kamerater som følger ei vulgariseringslinje opplever fort at de ikke er i samsvar med virkeligheten, og vil da lett kunne falle tilbake på ideen om at «kampen mot høyre er feilaktig».

I 1.mai-arbeidet fantes det en omfattende feilaktig understrøm, dels av åpen høyrekarakter og dels som ei vulgariseringslinje. Kamerater ga ubevisst et handslag til SV-ledelsen når de med «venstre»-argumentasjon unnlot å mobilisere folk fra SV inn i FFF.

Det fantes også ei linje om å gjøre 1.mai til partidag ved å kjøre fram paroler for partiet og avvise mobilisering av massene på paroler for dagskampen.

Vulgariseringa gir også vann på mølla til dem som aldri har gjort opp med høyreavviket. Ved å henvise til denne vulgariseringa av partilinja kan de si, «hva sa vi, vi skulle aldri ha gitt opp linja fra -73, la oss få tilbake borgfreden med SV og «parti-forvanlige-folk» for da var alt så mye lettere».

I det indre partilivet har vulgariseringa arta seg som ei linje med «harde slag» i stedet for djuptgående kritikk og sjølkritikk. I noen tilfeller har det vært kamerater som er gått ut av partiet, fordi motsigelser har blitt feilaktig behandla. Sjøl om det dreier seg om et ytterst lite antall, kan vi ikke se gjennom fingrene med slike avvik.

SENTRALKOMITEEN OG KAMPEN MOT VULGARISERINGA

SKs 7.plenum var oppmerksom på faren for vulgarisering, og SK sjøl har aldri slått over i et slikt lettvinnt «oppgjør med høyre». Tvert om, SK og SKs organer har fra første stund vært årvåkent mot slike avvik og kritisert dem. Det betyr at SK har fungert ledende i denne kampen

og vært en garantist mot ei utglidning av kampen i retning av vulgarisering. Men det betyr ikke at det er gjort tilstrekkelig for å *forebygge* utviklinga av vulgariseringa. Her ligger ansvaret i første rekke på den daglige ledelsen i paritet, som på tross av klare SK-vedtak ikke har forsynt partiet med det nødvendige materialet om oppsummeringa av høyreavviket. På denne måten har vulgariseringa fått lettere spill. Når hele partiet ikke hadde kjennskap til den detaljerte kritikken som SK hadde utarbeida av det moderne revisjonistiske avviket var det lettere å stå fram med falske «korrigeringer».

Dette er en viktig lærdom, og det bekrefter Maos tese om at historiske erfaringer må oppsummeres, ikke bare med et lite antall folk, men med hele den revolusjonære bevegelsen.

Sentralkomiteens rolle i høyreavviket.

Partiets ledelse har i hovedsak vært en korrekt ledelse og verdifull for partiet. Særskilt viktig er det at Sentrlakomiteen har evna å analysere den store truslen om borgerlig makterobring i partiet som det moderne revisjonistiske høyreavviket representerte, og på dette grunnlaget reiste en omfattende politisk og ideologisk kamp mot det.

Men som oppsummeringa viser, har Sentrlakomiteen også vært ledende i å utforme høyreavviket. Utfra Maos overmåte viktige påminnelse om å være på vakt overfor den spesielle faren for revisjonisme i ledelsen, er det nødvendig å se på feila i ledelsen og trekke de nødvendige lærdommene.

SK vil i denne sammenhengen slå fast, som vi tidligere har gjort det i «Tesar om høyreavviket» at ledelsen har gjort feil fordi den har vært prega av di samme svakhetene som partiet i sin helhet. Skoleringa i marxismen har ikke vært god nok. Mange

dyktige kamerater fra industrien sitter i ledelsen. Men den er også prega av feil som har bakgrunn i småborgerlig/intellektuelle sjikt. Dessuten har kamerater gjort feil under påvirkning av arbeideraristokratiet. Dette betyr at det er nødvendig å bedre skoleringa av ledelsen, at alle kamerater i den må lære av proletariatet og bedre klassestandpunktet. Vi må fortsette å trekke enda fler dyktige komministre fra proletariatet inn i partiets ledelse.

Mulighetene for nye høyreavvik

I den nåværende situasjonen ligger det muligheter både for høyreavvik og «venstre»avvik. Begge deler kan være uttrykk for borgerskapets press. Det apne høyreavviket vil være å gi etter for presset og gjøre avkall på de riktige linjene til partiet. «Venstre»avviket vil være å reagere på angrepa ved å stille paroler som massene ikke på noen måte er modne for, og ikke mobilisere massene ut fra det nivået de har. Vi skal derfor ha øynene åpne for begge typer avvik, og skjerpe kampen for den marxist-leninistiske partilinja. Men i vårt samfunn med en langvarig fredelig utvikling av kapitalismen, med en sterk sosialdemokratisk tradisjon og med en sterk allmenn revisjonistisk tendens, så er det åpne høyreavviket det mest typiske, det mest overhengende avviket. Borgerskapet driver en massiv propaganda mot klassekampinja og står klar med feite lønninger til den som vil være overløper.

Samtidig er sosialimperialismen på en politisk offensiv i Vest-Europa. Den får sine politiske agenter til å terrorisere den progressive og anti-imperialistiske bevegelsen til ikke å ta opp kamp mot sosialimperialismen. I 1973 oppnådde den framganger med den linja i Norge, nå har vi gått til motoffensiv. Men det har ført til opptrapping av hetsen mot ml-bevegelsen. «NKP» har gått helt

fra konseptene og hyler om «CIA-agenter» o.l., og de får god sekundering fra lederplass i Arbeiderbladet og Dagbladet og hele arbeideraristokratiet.

Det er klart at en kombinasjon av press og sukkerdrasjerte kuler kan skape nye alvorlige moderne revisjonistiske avvik i partiet og bevegelsen. Vi ville være bra naive om vi ikke trakk denne slutninga. Derfor må oppgaven være å stålsette partiet, bolsjevisere det og knytte det enda nærmere arbeiderklassen, slik at vi kan hindre borgerskapet i å nå sitt mål. Vårt parti er ennå ungt,

vår erfaring er begrensa og vi er ennå for dårlig skolert.

Dessuten er kampen mot høyreavviket på ingen måte ført til ende i partiet. Mye står fortsatt igjen. Erfaringene viser at det har forskansa seg mange høyrelinjer og høyrestandpunkter i partiet fortsatt. Det sosiale grunnlaget er fortsatt tilstede og kunnskapen om marxismen-leninismen er fortsatt for dårlig. Og vi må på ingen måte undervurdere faren for påvirkning fra arbeideraristokratiet, sjølve bæreren av opportunismen og revisjonismen. I samband med f.eks. streika ved Linjegods, der

partiet gjorde en stor innsats, lot noen kamerater seg påvirke av arbeideraristokratiske synsmåter. De kom til uttrykk ved begynnelsen av streika gjennom mye mas om «protokollen» som borgerskapet brukte i propagandaen om at «arbeiderne hadde brutt reglene». Likeledes ved at enkelte kamerater har hevda at solidaritetsaksjonene med Linjegodsarbeiderne mot politi og streikebryteri fra skiftarbeidere og studenter «skada taktikken».

Vi har gjort store framskritt i kampen mot høyreavviket. Men det er ingen grunn til å bli sjøltilfredse, og vi må resolutt slå vakt om partiets enhet og partilinjens renhet!

5. AKP(m-l) OG DEN INTERNASJONALE KOMMUNISTISKE BEVEGELSE

Høyreavviket førte med seg en tendens til å ta lett på spørsmålet om den proletariske internasjonalismen, på å drive med internasjonalt solidaritetsarbeid og utvikle internasjonale kontakter.

Dette hang sammen med at høyreavviket ville orientere hele partiarbeidet snevert inn på en del nære økonomiske og velferdsmessige spørsmål. Alt som hadde å gjøre med anti-imperialistisk kamp fikk lide under det. Samtidig var den politikken høyreavviket utvikla for forholdet til revisjonismen, for partidisciplinen osv. i motstrid til den internasjonale kommunistiske bevegelsens linje. Vi kjenner eksempler på at revisjonistiske strømninger i ml-partier nettopp derfor har satt alt inn på å sverte ml-bevegelsen som «sektarisk», «revisjonistisk» osv. for å få et påskudd til å bryte av forbindelsene med andre partier og hidre medlemmene i å skaffe seg kjennskap til verdensbevegelsens

linje. Så langt utvikla det seg ikke hos oss. Men i en periode blei arbeidet med de internasjonale forbindelsene med søsterpartiene prioritert alt for lavt.

Den første konferansen av marxist-leninister i Norden.

Det største og viktigste skrittet for å rette på dette var at AKP(m-l) deltok i den første konferansen til marxist-leninistene i Norden, våren 1975. De andre deltakerne var KFML - Danmark, MLG - Finland, OF(m-l) - Færøyane, EIK(m-l) - Island og Sveriges Kommunistiske Parti.

Denne konferansen blei via atskillig oppmerksomhet i Norden og blant marxist-leninistene i mange andre land. Dokumentene er offentliggjort som helhet på minst 8 språk: Dansk, engelsk, finsk, færøysk, islandsk, norsk, svensk, og tysk. Konferansen blei referert i Renmin Ribao

(Kina), Zeri i Popullit (Albania) og i tallrike marxist-leninistiske aviser og tidsskrifter over hele verden.

Vi skal peke på tre saker som var i samband med denne konferansen som var særlig viktige for vårt parti:

— *Den felles analysen av den internasjonale situasjonen.* Konferansen la fram en analyse som grunnleggende stemte med den AKP(m-l) på egen hånd hadde kommet fram til og som blei uttrykt i dokumentet om sosialimperialismen fra partiets konferanse høsten 1974. Samtidig lærte vi viktige nye ting fra alle de andre søsterpartiene og organisasjonene, som fordypa vår forståelse av den internasjonale situasjonen og situasjonen i de nordiske landa. Dette var en viktig konkret hjelp til oss, og en støtte mot høyre i partiet som ikke ville innse skjerpinga av den internasjonale situasjonen og spesielt ikke faren

fra sosialimperialsimen.

— *Den skarpe understrekinga av at revisjonistpartiene er reaksjonære.* Dette viktig for oss, nettopp fordi høyreretninga i partiet vårt ville ha det til at revisjonist-partiene kunne være «progressive». Uttalelsen fra konferansen var det første programmatiske dokumentet partiet offentliggjorde etter 1973 som utvetydig slo fast at revisjonist-partiene er reaksjonære. Dette var også et viktig slag mot høyre i partiet.

— *Den prinsippielt riktige måten konferansen blei gjennomført på.* Grunnlaget for konferansen blei lagt gjennom at de nordiske marxist-leninistiske partiene og partibyggende organisasjonene først slo fast prinsippene den skulle bygge på. De slo fast at den ikke kunne være noe organ som hadde myndighet over marxist-leninistene i de enkelte landa, at enighet om å sammenkalle konferansen og det som blei beslutta der følgelig også bare kunne bygge på full frivillig enighet og ikke på noen form for flertallsvedtak med en majoritet mot en minoritet. De la vekt på at alle partier og partibyggende organisasjoner som deltok virkelig fikk mest mulig like muligheter til å forberede seg og legge fram sitt syn. Konferansen blei forberedt gjennom at det blei utveksla dokumenter, sirkulert en rad med forslag, og gjennom at det blei organisert bilaterale møter mellom alle de forskjellige deltakende landa. Ingenting om konferansen blei offentliggjort på forhånd, slik at deltakerne fritt kunne vurdere etter diskusjonene om det var grunnlag for å gjennomføre den uten å være pressa av noen offentlig kjent tidsramme.

Det viste seg i praksis at dette la grunnlag for en konferanse der alle 6 deltakerne kunne samle seg om dokumenter som var ganske detaljerte og hadde et meget verdifullt teoretisk innhold. Og dette skjedde ikke slik at de eldste og sterkeste partiene dikterte, mens

de andre godtok diktat. Vedtaka fra konferansen er ikke skrevet av noen enkelt person eller noen enkel delgasjon. Alle 6 deltakere har utforma lengre stykker, og alle deltok livlig i arbeidet for å kritisere og føye sammen helheten i vedtaka. Dette la også grunnlaget for at spesielt vedtaket om den internasjonale situasjonen, «NORDEN MEL- LOM SUPERMAKTENE», blei et virkelig kollektivt arbeid som intet nordisk parti aleine skulle ha greid å utforme.

I tillegg førte disse forberedelsene til at vi styrka kontakten med marxist-leninistene i alle de andre nordiske landa, vi fikk tilgang til et rikt materiale om situasjonen i Norden og fikk verdifulle lærdommer fra de andre kameratenes kamp.

Den nordiske konferansen fordømte den planlagte «europiske konferansen» av revisjonistpartier. Den slo fast at det er en alvorlig forbrytelse å delta i «konferanser» med de fascistiske lederne i supermakta Sovjet, og understreka at denne «konferansen» ikke hadde annet til felles med kommunismen enn navnet. De virkelige kom- musitene er marxist-leninistene, slike som vi som møtes her, sa uttalelsen fra partiene og de partibyggende organisasjonene i Norden.

Nå er denne konferansen gjennomført. Og for en kontrast mellom den og vår konferanse i Norden! Her var det nettopp snakk om «storebror» i Kreml som forsøkte å presse de revisjonistiske småbrødrene til å godta Bresjnevs formuleringer. Frister blei offentliggjort for å presse deltakerne, men de måtte brytes gang på gang. Her fantes det ingen enhet, for revisjonistene i Frankrike, Italia osv. ville ikke gå med på Bresjnevs formuleringer der de hindra dem i å drive kuhandel med borger- skapet i sine egne land. Dokumentet som blei sendt ut er ikke skarpt, men allment og

vagt, og deltakerne skreiv ikke en gang under på det!

Dette viser riktigheten i den nordiske konferansens framstilling av saka. Sosialimperia- lismen er meget farlig, og en rekke revisjonistpartier må også tas alvorlig. Men den revisjonistiske verdensbevegelsen er ikke noe annet enn et råtnende lik, som sosialimperialistene forøker å hindre i å falle fra hverandre med kunstige midler. Splittelse, forråtnelse, forfall, det er dens utvikling. Frammarsj, økende styrke, økende klarhet, sterkere enhet, det preger utviklinga av den virkelige kommunistiske bevegelsen.

Våre forbindelser med de marxist-leninistiske partiene og partibyggende organisasjonene i Norden.

Den marxist-leninistiske bevegelsen i de forskjellige nordiske landa har utvikla seg svært bra. Dette ser vi om vi gransker utviklinga i de forskjellige landa etter den nordiske konferansen våren 1975:

Sveriges Kommunistiske Parti har leda viktige massekamper og vunnet viktige framganger. Av betydning for oss er tilbakeslaget for «r»-gruppa, som er leda av den revisjonistiske provokatøren Frank Baude. Baude forsøk framstille det som om «r» var mer «revolusjonær» og «antirevisjonistisk» enn marxist-leninistene i Sverige og de andre nordiske landa. Nå er «r» splitta, mange ærlige kamerater derfra går i retning SKP. Baude sjøl har avslørt seg gjennom stadig mer åpent å støtte sosialimperia- lismen, bl.a. ved å støtte Cunjal i Portugal, støtte den sovjetisk- kubanske invasjonen i Angola osv. Dette er en seier for SKPs riktige linje. Det viser klart Baudes kontrarevolusjonære karakter. Ærlige mennesker som har latt seg lure av hans provokasjoner i de forskjellige nordiske landa, bør lære av det som har skjedd, gjøre sjølkritikk for for- tida si som hjelpere til denne

banditten og støtte de virkelige marxist-leninistene.

Våren 1976 slo SKPs kongress fast at det hadde vært høyreopportunistiske tendenser i partiet. Oppgjøret med dem er en viktig seier som viser SKPs styrke. Vi tror ikke at dette oppgjøret vil svekke SKP. Tvert imot er det våre egne erfaringer med høyreopportunismen at nettopp den svekker partiet, tapper blodet av det og bedøvet det. Det er åpenbart at den høyreopportunistiske strømminga har gjort det lettere for revisjonisten Baude å operere og også har letta presset fra marxist-leninistene mot Moskva-revisjonistpartiet «VPK» og de trotskistiske gruppene. Vi støtter fullt ut SKPs riktige oppgjør med høyre, vi er sikker på at det vil frigjøre nye krefter i og rundt partiet og vil føre til at SKP gjør viktige framsteg i klassekampen.

Vi har alltid lært svært mye av de svenske kameratene som var de første i Norden som tok opp kampen for å bygge et nytt marxist-leninistisk parti. Vi gleder oss over deres framganger, som er en viktig hjelp og oppmuntring for oss.

I Danmark har KFML vokst meget raskt kvalitativt og kvantitativt. KFML har slått rot i arbeiderklassen, leda viktige kamper og blitt en alvorlig trussel mot de moderne revisjonistene. Utviklinga har lagt grunnlag for at KFML stiller seg oppgaven å stifte parti høsten 1976. Det var en seier for KFMLs riktige linje at det store flertallet av medlemmer i gruppa MLE vedtok å oppløse gruppa, gjøre sjølkritikk for sin holdning overfor KFML og slutte opp om KFML. Vi mener at det kameratene i det tidligere MLE gjorde var riktig, og at folk i tilsvarende organisasjoner i de nordiske landa burde følge deres eksempel.

At våre danske kamerater nå går fram mot å stifte det tredje nye kommunistiske partiet i Norden er en stor oppmuntring for oss i Norge, og de danske kom-

munistenes kamp er verdifulle forbilder som vi må lære av.

De partibyggende organisasjonene i Finland, Færøyene og Island har også styrka seg. De finske kameratene i ml-gruppene står på en forpost i kampen mot sosialimperialistene og mot de finske revisjonistene, som er de sterkeste i Norden. De har svart på det gjennom å utvikle arbeidet og styrke seg organisatorisk og kvalitativt. Etter vår mening er det våre finske kamerater som er kommet lengst i Norden når det gjelder å analysere og utvikle propagandaen mot sosialimperialismen i det egne landet. Gjennom dette er de et forbilde for oss i Norge. De færøyske kameratene i OF(m-l) gjør et viktig nybrottsarbeid, for i dette landet som er en koloni under Danmark, har det aldri før vært noe virkelig kommunistisk parti. Vi gleder oss over å se at de styrker seg, at de utvikler deltakelsen sin i klassekampen og propagandaen. Et mål på deres framgang er at det plutselig har dukka opp ei reaksjonær bresjnevistisk gruppe som kaller seg «parti» på Færøyane. Dette har tydeligvis skjedd med sterk støtte fra de danske revisjonistene, indirekte fra Sovjet, til tross for at revisjonistene aldri før har vist særlig interesse for Færøyane og det færøyske folkets skjebne. På Island blei den første virkelige nye ml-organisasjonen, EIK(m-l), konstituert i februar 1975, etter at kameratene i ei tid før hadde arbeida som ei forberedende gruppe. Vi har merka oss at tross at EIK(m-l) har jobba i kort tid har organisasjonen vokst, vunnet et virkelig forfeste og spilt en rolle i det islandske arbeidende folkets kamper. Enda viktigere er det arbeidet kameratene i EIK(m-l) har gjort for å propagandere for marxismen-leninismen og bekjempe den teoretiske forvirringa som har spredd seg blant mange revolusjonære på Island i 70-åra. Dette arbeidet legger grunnen for at det kan skapes et

virkelig nytt kommunistparti på Island. Vi er sikre på at alle som virkelig ønsker å kjempe for marxismen-leninismen vil forene seg med EIK(m-l) i arbeidet for å skape et sånt parti.

Når det gjelder Grønland, så veit vi at motsetningene der skjerpes, at det grønlandske folkets rettferdige kamp mot nasjonal undertrykkelse og utbytting utvikler seg, og at patriotiske og progressive tendenser blir sterkere. Det er de patriotiske og progressive kreftene på Grønland som har nøkkelen som kan åpne døra til frigjøring og ei lys framtid for landet og folket. Deres og hele det grønlandske folkets kamp har krav på full støtte av oss og alle kommunister i Norden.

Vi har utvikla varme og nære kameratslige forbindelser med alle søsterpartiene og -organisasjonene i Norden. Vi har hatt flere felles møter med alle og sendt ut felleserklæringer med KFML-Danmark, MLG-Finland, EIK(m-l) Island og Sveriges Kommunistiske Parti.

I dag kan vi slå fast at det er ingen andre politiske bevegelser som har den typen varme og nære forbindelser over landegrensene i Norden som ml-bevegelsen har. Revisjonistene har møter, men ingen virkelig enhet. Det samme gjelder noen andre borgerlige retninger. Vi marxist-leninister har nære forbindelser, støtter hverandre og lærer av hverandre.

Disse forbindelsene ser AKP(m-l) på som svært viktige for vårt parti. De nordiske landa er bundet sammen av det som er felles i historie og kultur, av arbeidernes og folkenes følelse av vennskap over landegrensene. Nå går vi mot ei framtid da krigen truer. Om supermaktene braker sammen i Norden så vil deres angrep på noen nordiske land også true med å trekke inn de andre. Overfor denne trusselen er utviklinga av de varme, kameratslige forbindelsene mellom de nordiske marxist-

leninistene, bygd på likeverd, gjensidig respekt og tillit, en garanti for at arbeiderklassen og folkene i Norden også vil stå last og brast med hverandre over landegrensene. Sambandet mellom marxist-leninistene i dag åpner for ei framtid der sosialimperialismen og USA-imperialismen vil bli møtt av en enhetsfront av arbeiderklassen og folkene i Norden, der frigjøringskampen i hvert enkelt nordisk land kan rekne med solidaritet og støtte fra millionmassene i resten av Norden.

Våre forbindelser med Kinas Kommunistiske Parti og Arbeidets Parti i Albania.

Kinas Kommunistiske Parti og Arbeidets Parti i Albania går i spissen for verdensbevegelsen når det gjelder å kjempe mot revisjonismen, mot supermaktene sosialimperialismen og USA-imperialismen, mot all imperialisme og reaksjon. KKP og APA har statsmakta i to sosialistiske land der det hersker proletarietets diktatur, og de går i spissen når det gjelder å bygge sosialismen, styrke proletarietets diktatur og kjempe mot borgerskapet i sine egne land. KKP og APA anerkjenner AKP(m-l) som sitt søsterparti i Norge. Dette er en viktig oppmuntring og støtte for oss. I landsmøteperioden har vi styrka partiforbindelsene med KKP og APA. perioden har det vært verdifulle møter mellom representanter for vårt parti og KKP, møter som viste enheten og styrka forbindelsene mellom partiene våre. Kinas store, strålende og ærerike kommunistiske parti, som leder verdens største sosialistiske stat, verdensrevolusjonens kraftigste støtte, gir en uvurderlig politisk støtte også til de norske kommunistenes og det norske arbeidende folkets kamp. Vårt parti bygger på marxismen-leninismen-Mao Tsetungs tenkning. Vi vil aldri glemme den oppmuntringa det gir oss at vår tids største nålevende marxist-

leninist, KKP's formann Mao, har uttrykt sin tillit til den norske marxist-leninistiske bevegelsen og sin støtte til dens kamp.

Det har vært møter mellom representanter for vårt parti og APA, som styrka de gode forbindelsene mellom oss enda mer. APA som har statsmakta i Albania, sosialismens fyrtårn i Europa, er også et verdifullt eksempel for oss og gir oss en uvurderlig politisk støtte. APA og det albanske folket viser oss åssen et lite folk i Europa kan stå mot alle fiender og overvinne alle hindringer når det våger å kjempe og har en korrekt marxist-leninistisk ledelse. Det er sjølsagt også en stor oppmuntring for oss at APAs leder, den store marxist-leninististen Kamerat Enver Hoxha, har uttrykt sin støtte til den norske marxist-leninistiske bevegelsen.

Forbindelsene mellom vårt parti og KKP og APA er et mønstereksempel på riktige forbindelser mellom søsterpartier. De har ingenting til felles med forbindelsene mellom fascistpartiet i Kreml og den norske revisjonistlederen Martin Gunnar Knudsen, som drar til Moskva for å få ordre og gjennomgå hundredressur.

Kameratene i KKP og APA har alltid understreka overfor oss at i dag finnes det ikke noe «ledende parti» eller «sentrum» i den kommunistiske verdensbevegelsen. Sterke og svake, gamle og nye partier må bygge forbindelsene sine på grunnlag av likeverd og respekt, ingen må prøve å kommandere, presse eller blande seg inn i indre forhold i andre partier. Kameratene i disse partiene har også alltid vært forbilder for oss i dette, de har alltid advart oss mot å kopiere, og de har lagt vekt på at deres store og erfarne partier også må lære av oss, et lite og nytt parti.

Kameratene i KKP og APA slår fast overfor oss, at det er bare vi norske kommunister sjøl som kan ta av ansvaret for åssen

vi anvender marxismen-leninismen på de konkrete forholda i vårt land. Men dette har ingenting til felles med ei «sentristisk» revisjonistisk linje. Vi sier klart fra hvor vi står: Vi lærer av KKP og APA. Vi støtter disse framskredne kommunistiske partiene som står i første linje i kampen, vi deltar i den verdensomspennende kampen mot revisjonismen på samme side som dem.

Marxismen er et produkt av arbeiderklassens internasjonale kamp. Dens fremste teoretikere er tyskerne Marx og Engels, russeren Lenin, georgieren Stalin og kineseren Mao. Vi veit at de norske kommunistene på egen hånd ikke klarer å gjennomskue den moderne revisjonismen og stille oppgaven å bygge et nytt kommunistisk parti. Uten den kampen som KKP og APA førte mot den moderne revisjonismen, så ville vårt parti, AKP(m-l), heller aldri ha blitt til.

Vår oppgave er å kjempe for den sosialistiske revolusjonen i Norge, men vårt partis slutt mål er *kommunismen i hele verden*. Derfor er det også vår *plikt* å støtte kommunistene og folkene i Kina og Albania, som går i spissen når det gjelder å bygge sosialismen og utvikle proletarietets diktatur. Om vi ikke støtter proletarietets diktatur i disse landa, så svikter vi vårt program, så har vi ikke lenger rett til å kalle oss marxister.

Marxismen-leninismens store seire over revisjonismen i Kina og Albania fører til en voldsom hetskampanje fra revisjonister og andre reaksjonære mot disse landa og partiene der. Nettopp i denne situasjonen kan det ikke tillates noen tvil om hvor vi kommunister i Norge står: Sammen med KKP og APA, med kamerat Mao Tsetung og kamerat Enver Hoxha. Vi er stolte over vårt partis forbindelser med KKP og APA. Det fyller oss med stolthet og optimisme at arbeidsfolk i Norge har slike mektige kamp-

feller som kommunistene, arbeiderne og folkene i Kina og Albania som har gjort revolusjon og bygger sosialismen. Vi lover å fortsette å utvikle og styrke vår støtte til KKP og APA, det norske arbeidende folkets støtte til folkerep. Kina og folkerep. Albania.

Til spørsmålet om utviklinga av ml-bevegelsen i Europa.

Ut over Norden, Kina og Albania har AKP(m-l) oppretta partiforbindelser med en rekke marxist-leninistiske partier og organisasjoner i Europa og resten av verden. AKP(m-l) har hatt samtaler med representanter for et stort antall marxist-leninistiske partier, og med marxist-leninister og revolusjonære som arbeider i frigjøringsbevegelser.

AKP(m-l) har sendt ut felleskommunikater med Italias Kommunistiske Parti (m-l) (PC d' I(m-l)) våren 1975, med Tysklands Kommunistiske Parti/M-L (KPD/M-L) høsten 1975, og med Spanias Kommunistiske Parti/M-L (PCE/M-L) våren 1976.

Vårt allmene inntrykk av utviklinga av den kommunistiske bevegelsen på alle kontinenter er at den utvikler seg meget raskt. Her skal vi kommentere Europa siden det har spesiell viktighet for oss.

Våre fiender framstiller den kommunistiske bevegelsen i Europa som ubetydelig: små partier, uten innflytelse i de enkelte landa, ofte splittelse og forvirring.

Vi kjenner situasjonen i mange land i Europa, og vi kan slå fast at dette bildet er falsk. I Europa blei alle de gamle partiene bortsett fra APA knust av revisjonismen. Sjølsagt måtte den nye bevegelsen derfor også i starten bestå av små organisasjoner, og det måtte oppstå en del forvirring. Men det er bare en side av saka.

Vi skal først se på Vest-Europa. Ta vårt eget parti som

eksempel. AKP(m-l) er et lite parti. Men betyr det at vi er uten innflytelse, ubetydelig i Norge? Tilmed våre norske fiender klager over at vi har en god del innflytelse, vi har tenner og klør. Vi leder svære kamper og det gjelder også en god del andre relativt små partier.

Dessuten finnes det partier tilmed i Vest-Europa som har vokst til å bli en ganske alvorlig trussel for klassefienden. Av de 5 patriotene som blei myrdet av Franco høsten 1975 var 3 medlemmer av FRAP og PCE(m-l). Dette viser hvem fascistene i Spania frykter mest! Da hundretusener over hele Vest-Europa demonstrerte mot mordene, var det marxist-leninistene som sto i spissen for mobiliseringa i de fleste landa, sånn som i Norge. Viser dette at kommunistene i Vest-Europa er «uten betydning og innflytelse»?

I mange land er det flere organisasjoner som hevder de er marxist-leninistiske. Men særlig i de siste åra har gitt oss mange eksempler på større enhet og klarhet. I Danmark og Sverige har vi sett åssen ærlige kamerater forener seg med kommunistene, mens de virkelige opportunistiske svindlerne etterhvert blir avslørt og mister oppslutning, slik som Baude. Det samme skjer i mange andre europeiske land. Dette er hovedtendensen, det er et uttrykk for vekst og modning i den nye kommunistiske bevegelsen.

Men det aller viktigste uttrykket for hva som er hovedtendensen finner vi, når vi ser på hva som har skjedd over en periode på flere år. Sammenlikna med 1970 — eller for den saks skyld 1973, da AKP(m-l) blei stifta — ser vi at situasjonen for kommunistene i Vest-Europa er enormt mye bedre. Partiene har gått framover med rakettfart og styrka seg veldig mye både når det gjelder størrelse, innflytelse og politisk kvalitet. Dette skjer tross en voldsom og stadig voksende hetskampanje mot »maoismen», Kina og Albania

og marxist-leninistene, en kampanje som er leda av Bresjnev, men der alle slags revisjonister, trotskister. Den borgerlige vestlige pressa og andre reaksjonære gjør felles front og sprer de vildeste løgner om oss. Det skjer tross provokasjoner og politifølgelser. Så vidt vi kan se er den allmenne tendensen både i Norden og resten av Vest-Europa at utviklingstakta bare øker, ikke minker.

I revisjonistlanda i øst-Europa er forholda sjølsagt anderledes. Det harde sosial-fascistiske diktaturet, sosial-imperialismens altomfattende etterretningsvesen osv. har sjølsagt gjort det vanskeligere for kommunistene der å gjenreise den kommunistiske bevegelsen. Til nå veit vi med sikkerhet bare om to partier i disse landa : Vårt heroiske søsterparti, Polens KP, som har kjempet siden 1965, og Avdelinga i DDR av Tysklands KP/ML, som blei oppretta høsten 1975.

Men samtidig er situasjonen egentlig mer ustabil i denne delen av Europa enn i Vest. Den borgerlige vestlige pressa forteller langt fra sannheten om det. Våre egne undersøkelser viser at undertrykkelsen er langt verre, og hatet mot sosialimperialismen langt voldsommere, enn noen borgerlig kilde i vest vil si. De store polske arbeideraksjonene sommeren 1976 bekrefter det. Det samme gjør kampene nylig i Sovjet sjøl: i de baltiske statene, Georgia, Ukraina og tilmed sosial-imperialismens hjerteland, Russland. Den harde undertrykkelsen er nettopp et uttrykk for at situasjonen er ustabil. Mordene på polske revolusjonære, opptrappinga av den indre kontrollen av folket i Tsjekkoslovakia osv. er uttrykk for svakhet. Revisjonistene står svakt politisk, de hersker ved hjelp av tanks og bajonetter. I øst-europa sitter Bresjnev på en aktiv vulkan.

Våre kamerater i Øst-Europa må arbeide i strengeste illegalitet

og med livet i hendene. Men situasjonen for dem blir stadig mer gunstig. Vi kjenner til at det finnes grupper som kjemper for marxismen-leninismen i de fleste og trolig alle øst-europeiske revisjonist-stater. Fakta gjør oss derfor også optimistiske når det gjelder utviklinga av den kommunistiske bevegelsen i denne delen av Europa.

I virkeligheten gjennomfører revisjonistene og andre borgere en aktiv nyhetsblokade for å hindre at sannheten om den gunstige utviklinga av ml-bevegelsen i Europa kommer fram. Grunnen er at de frykter det som skjer når de arbeidende massene river seg løs fra revisjonismen og opportunismen og utvikler seg i retning av et revolusjonært standpunkt. Det bør ikke overraske noen klassebevisst arbeider eller revolusjonær at den borgerlige pressa juger. Men dette understreker viktigheten av å skaffe seg egen informasjon om hva som *virkelig* skjer i landa i Europa.

Situasjonen i Europa er alvorlig. De nye kommunistiske partiene er unge, uprøvde, de har ennå svakheter. Men klassekampen er i raskt oppsving, massene lærer raskt, kommunistene styrker seg og lærer raskt. Vi trur at situasjonen i flere land nå er sånn at partiene står foran store gjennombrudd, og at dette vil vise seg klart i de siste åra på 70-tallet.

Om betydninga av AKP(m-l)s forbindelser med den internasjonale kommunistiske bevegelsen og videreutviklinga av dem.

Vi har alt sagt en del om *hvorfor* vi som marxist-leninister må ha internasjonale forbindelser. Her skal vi summere det opp kort:

— Den kommunistiske bevegelsens mål er *revolusjon i hele verden*. Det er vår profetanisk-internasjonalistiske plikt å støtte frigjøringsbevegelsene og folkene som kjemper mot impe-

rialismen, proletariatet og de arbeidende massene som kjemper for å styrte borgerskapets diktatur, og å støtte de virkelige sosialistiske virkelig sosialistisk land under proletariatets diktatur som Kina og Albania, kommunistene i alle land.

— *Marxismen-leninismen-Mao Tsetungs tenkning er internasjonal*. Vårt parti er politisk sjølstendig, men det kan ikke stille seg «ideologisk sjølstendig» overfor verdensproletariatets felles politiske teori, det kan ikke være «uavhengig» av vår tids marxisme, ikke stille seg «nøytralt» til den verdensomspennende kampen mot revisjonismen og sosial-imperialismen osv. Den typen nasjonal sneverhet fører til revisjonisme.

— *AKP(m-l) trenger informasjon om verdensutviklinga*. Vi bor i et land med en tusendel av verdens befolkning, og vi skulle være bra dumme om vi trudde at det norske arbeidende folkets skjebne blei avgjort bare av det som skjer innafor våre egne grenser! Erfaring viser oss, at våre kamerater fra mange land forsyn oss med et materiale om verdensutvikling av uvurderlig verdi, som vi umulig kunne ha skaffa oss på noen annen måte.

— *Det er spesielt viktig å utvikle bånd i ei førkrigstid*. Dersom krigen skal velte inn over Europa, så er det et spørsmål om liv eller død for oss at vi har oppretta nære, gode og tillitsfulle bånd med partiene i andre land før tanksene begynner å rulle og flyene er i lufta.

Vi har bekjempa et høyreavvik som går ut på å ta lett på internasjonale forbindelsene. Vi veit at noen høyreavvikere åpent og «prinsippielt» vil råde folk til å være forsiktig med forbindelser med den internasjonale bevegelsen. La oss se på hva de sier:

«Det kan føre til innblanding fra andre, til press, til kopiering, gjøre stor skade osv.»

Dette er et prinsipløst standpunkt. Det ser bort fra at det er

en *plikt* for oss å støtte kommunister og revolusjonære i andre land.

Dessuten uttrykker det både undervurdering og overvurdering av ens eget parti. Om vi holder fast på riktige prinsipper for internasjonale forbindelser, hvorfor skal vi da frykte «skadevirkninger» fra kontakter? Vi har tillit til vår egen vurderingevne og vår egen politikk. På den andre sida: hvor ville vi være om vi ikke hadde lært av utenlandske kamerater? Vi har lært svært mye av KKP og APA, men også av andre marxist-leninister som de svenske, danske og mange andre. Vi har aldri gitt oss ut for å være genier som kunne klare oss uten andres erfaringer.

Våre erfaringer med internasjonale forbindelser er gode. Det som ligger bak høyrestandpunktet er at en del folk sjøl står for en revisjonistisk politikk som ikke tåler dagens lys, og derfor vil de ikke ha internasjonale forbindelser.

For å styrke vårt eget parti og styrke støtten til verdensrevolusjonen, trenger vi å gå videre i å bekjempe høyre på dette området og styrke de internasjonale kontaktene. Vi må:

— Fortsette å styrke kontaktene våre med marxist-leninistene i Norden, med KKP, APA, med søsterpartiene og organisasjonene i Europa og hele verden, med frigjøringsbevegelsene.

— Øke solidaritetsarbeidet, utvikle støtten til frigjøringsbevegelsene, de kjempende arbeiderne og arbeidende folkene og kommunistene.

— Gjøre mer for å lære av den kommunistiske verdensbevegelsen, spesielt fra KKP og APA, men også fra marxist-leninistene i andre land. Oversette og spre flere bøker og artikler som forteller om deres erfaringer, holde møter med dem for å lære av dem og få utenlandske kamerater hit for å fortelle arbeiderklassen og de revolusjonære i Norge om kampen i deres land.

Bare på denne måten kan vi oppfylle våre forpliktelser som

marxister, bare da handler vi i samsvar med den proletariske in-

ternasjonalismen.

6. UTVIKLINGA I ORGANISASJONSARBEIDET

Oppgjøret med høyreavviket avdekket grove avvik fra ei korrekt, marxist-leninistisk linje på organisasjonens område. Det kommunistiske partiet er *proletariatets parti*. Det bygger på *proletariatets ideologi*, marxismen-leninismen-Mao Tsetungs tenkning. Det er et parti av *ny type*, som bryter med alle former for borgerlige organisasjonsnormer, arbeidsmetoder og arbeidsstil. Det kommunistiske partiet er et bolsjevikisk, revolusjonært arbeiderparti, som er tufta på den demokratiske sentralismens prinsipper. Partiet er arbeiderklassens *fortropp og generalstab*. Dets målsetting er å lede arbeiderklassen gjennom mange store kamper fram til den sosialistiske revolusjonen og proletariatets diktatur, og seinere føre an i kampen for å bryte ned alle klasser og klasseskiller for å opprette det kommunistiske samfunnet.

For å løse sine store oppgaver må det kommunistiske partiet bygges målbevisst og planmessig på grunnlag av ei kommunistisk, organisatorisk-politisk linje. Om revisjonismen får herje og erstatte de marxist-leninistiske organisasjonsprinsippene med borgerlige, revisjonistiske organisasjonsprinsipper, vil partiet gradvis degenerere til et revisjonistisk borgerlig «arbeider»-parti. Feil i den organisatorisk-politiske linje er ofte vanskeligst å avdekke, og atskillig seigere å bekjempe enn feil i den ekstern-politiske linje. *Faren* for at partiet kan degenerere gjennom byråkratisering og degenerering av de leninistiske partinormene, uten at medlemmene er seg bevisst om hva som foregår, er stor. Lærdommen om

assen det Sovjetiske kommunistpartiet skiftet farge til et kontra-revolusjonært fascistisk parti, må oppsummeres av alle kommunister og revolusjonære!

Den korrekte linja på organisasjonens område er nedfelt i de marxist-leninistiske vedtektene som partiets første landsmøte vedtok. Men som analysen av høyreavviket viser, fremma den revisjonistiske 1973-beretninga ei rekke giftige, revisjonistiske organisasjonslinjer som innebar et omfattende angrep på partiets korrekte organisasjonslinje, nedfelt i vedtektene. Dette grove høyreavviket på det teoretisk-politiske området erstatta ei rekke korrekte linjer med feilaktige, og førte til stor praktisk skade i partiorganisasjonen.

Oppsummeringa av utviklinga i organisasjonsarbeidet viser at vi har gjort mange viktige framskritt i å gjenreise ei leninistisk organisasjonslinje og høyreavviket er drevet på defensiven. Men oppsummeringa vil også påvise feil og mangler, som i hovedsak er produkt av høyreavviket. Vi må ta alvorlig på klassekampen i partiet på, det organisatoriske området, studere feil og avvik grundig og føre skarp kamp for å nedkjempe dem.

Utbygginga av partiorganisasjonen

Partiet utfører mesteparten av arbeidet sitt i arbeiderklassen. Skal vi vinne arbeiderne for den sosialistiske revolusjonen, må vi drive kommunistisk arbeid blant dem og sjøl lære av dem, lede aksjoner, organisere dem for kamp og avsløre arbeideraristokratene, de sosialdemokratiske og moderne revisjonistiske leder-

ne for arbeiderne. Arbeiderne må se partilinja i handling, og ikke bare i ord.

Derfor er den viktigste målsettinga for utbygginga av partiet å bygge sterke lag blant *arbeiderklassen i storindustrien*. Dette er også nødvendig for at partiet skal bevare og styrke sin karakter som et kommunistisk arbeiderparti. Det betyr at først og fremst må partiet bygges ut på grunnlag av sterke partilag av industriarbeidere. Disse lagene må være tyngdepunktet i partiet.

Høyreavvikets linje med at partibygginga var slutt i og med partistiftelsen, beretningas subjektivistiske skjønnmaling av den organisatoriske stoda i 1973 og den anti-proletariske «vanlige folk»-linja, hindra planmessig utbygging av partiet og systematisk rekruttering av arbeidere en lang periode. I og med vedtaket av en omfattende organisasjonsplan høsten -74, ble dette avviket drevet på retrett. Det har ført til viktige framskritt for utbygginga av partiet. Vi har oppretta en rekke nye lag i industrien. Men så lenge det fortsatt er slik at partiet ikke finnes på en lang rekke viktige industriarbeidsplasser, og så lenge de lagene som arbeider på slike plasser er for små og for svake, kan vi ikke si oss tilfreds med at partiet har en viss organisasjon i industriarbeiderklassen. Vi må bygge opp sterke partilag i all viktig storindustri og på en lang rekke bedrifter, med det målet for øye å skape en sterkest mulig partiorganisasjon blant industriarbeiderne.

Så lenge denne oppgava ikke er løst, vil den alltid være den fremste oppgava i utbygginga av par-

tiet.

Men partiet må ikke begrense seg til dette. Partiet må også organiseres i andre deler av arbeiderklassen. Særsilt viktig er de store gruppene av *lavere funksjonærer* som arbeider på store arbeidsplasser innafor stat og kommune, handel og kontor. Bank og forsikringsvesenet osv. Arbeidet blant disse gruppene byr også på spesielle problemer, som at borgerskape systematisk arbeider for å kjøpe lojaliteten deres, manglen på kamperfaringer og tradisjoner. Partiet har opprette en del lag blant de lavere funksjonærene, men det må sies at disse lagene er alt for få og for svake til å kunne spille noen betydelig rolle. Like fullt er det partiets oppgave å arbeide for å opprette partilag av lavere funksjonærer for å trekke de store gruppene av dem over til industriarbeiderklassen og hindre at borgerskapet trekker dem over til seg.

I samband med at klassekampen på landsbygda har tatt seg opp, er det i dag mulig for partiet raskt å utvikle arbeidet blant *småbrukere*. Dette er svært viktig. Partiet må legge stor vekt på å styrke arbeidet blant *småbrukerne og fiskerne*, for å legge grunnlaget for en sterk klasseallianse mellom arbeiderklassen og arbeidsfolket på landsbygda.

Partiets organisasjon er kraftig styrka siden stiftelsen. Partiet har fått en lang rekke nye lag og opprettet en del nye distriktsorganisasjoner. Vi har lag i alle fylker og alle litt større byer. Vi har hatt viktig framgang både i å organisere partiet i industriarbeiderklassen og i å utbre partiorganisasjonen i alle viktige deler av befolkninga.

Vi må fortsette å bygge partiet raskt ut etter retningslinjene som er nevnt. Men det er også vår oppgave å bygge partilag flest mulig steder over hele landet, ta vare på alle kontakter og arbeide for en garg å dekke hver avkrok av landet med partiets organisasjon-

snett, og raskt styrke distriktsorganisasjonene.

Partiets medlemstall har også gått fram siden starten. Mange nye kamerater har sluttet seg til partirekkene. Flere enn før kommer også fra arbeiderklassen, og særskilt fra industriarbeiderne. Vi har også gjennomført partiets første vervekampanje. Sjø om vi ikke oppfylte målsettinga, ble normene for kampanjen gjennomført, noe som har bidratt til den bedra tendensen i partiets klassesammensetting. Likevel er det nødvendig å slå fast at situasjonen i klassekampen krever at partiet styrker evnen til å lede aksjoner, fordobler innsatsen på en rekke områder og åpner nye kampavsnitt. Dette krever at partiet må trekke inn et stort antall friske krefter i rekkene. Derfor er den viktigste oppgava i utbygginga av partiet på kort sikt å verve et stort antall arbeidere, lavere funksjonærer og andre kommunister til partiet.

Men tross framganger, er det likevel et faktum at det verves for lite til partiet sammenholdt med de krava som de økte oppgavene innebærer. Det er Sentralkomiteens syn at de objektive vilkåra nå ligger til rette for mye større rekruttering enn tidligere. Forutsetninga for kraftig økning i rekrutteringa er at dette arbeidet blir høyt prioritert, godt organisert og at partimedlemmene blir politisk motivert for å løse oppgava.

Proletarisk klassesammensetting er nødvendig for å holde partiet revolusjonært

Arbeiderklassen er den mest revolusjonære klassen og utgjør også flertallet av befolkninga i vårt land. Derfor må vi stille særskilt store krav til klassesammensettinga av partiet. Det må være en målsetting på kort sikt at flertallet av medlemmene tilhører arbeiderklassen.

Dette er også viktig for å sikre at proletariatet blir ved makta i partiet. Partiet har i dag mange arbeidere i rekkene. Men mange

av partikameratene kommer også fra de intellektuelle, de lavere laga av småborgerskapet i byene og ungdom under utdanning. Dette er gode kamerater som har tatt arbeiderklassens standpunkt. Vi må fortsette å ta inn slike kamerater i partiet. Men vi kan ikke lukke øynene for at disse gruppene blir lettere påvirket av reformisme og har lettere for å vakle i tider da det blåser hardt rundt partiet. Vår analyse av det sosiale grunnlaget for høyreavviket viser dette.

Ved stiftelsen av partiet blei denne oppgava ikke stilt, som et resultat av høyreavviket. På grunn av blant annet «parti for vanlige folk»-linja blei spørsmålet neglisjert i lang tid. Dette var ei revisjonistisk holdning som hindra partiet i å gjøre framgang. Sosialdemokratiet og revisjonistene gjør narr av at vi nå tar opp disse spørsmålene og skryter av sin egen klassesammensetting, mens de fyller opp sine egne partier med intellektuelle, faglige og kommunale pamper og partifunksjonærer. Dette tar vi med ro. Et parti som tar alvorlig på sine oppgaver overfor arbeiderklassen må også ta alvorlig på slike spørsmål.

Siden oppgava blei stilt har vi også nådd en del viktige resultater. Vi kan likevel ikke se dette problemet som løst, verken ideologisk eller tallmessig. Derfor må vi fortsatt ha som vår oppgave på kort og på lang sikt å forbedre den proletariske klassesammensettinga av partiet.

Dette betyr at partiet først og fremst må konsentrere kreftene og oppmerksomheten om å verve arbeider og lavere funksjonærer, og særskilt ta alvorlig på å øke medlemstallet i industrien. Partiet vil også verve blant de intellektuelle og de lavere lagene av småborgerskapet i byene, men vi må her legge større vekt enn før på å verve folk med et kommunistisk klassestandpunkt, framfor formell dyktighet o.l.

Partiet har også som prinsipp at det må *ledes* av arbeiderklassen på alle plan. Derfor må vi også vie stor oppmerksomhet til klassesammensetting av partiets *ledende organer*. Vi må legge stor vekt på å fostre arbeiderne i partiet til å kunne ta på seg ledende verv, og også lære opp mange nye ledere av de arbeiderne som i dag slutter seg til partirekkene.

Grunnorganisasjonens avgjørende rolle og betydning.

Grunnorganisasjonene er normalt det viktigste organisasjonsleddet i partiet. Lagas politiske og organisatoriske styrke er avgjørende for om partilinja skal bli satt om i handling i massekampen. Uten at grunnorganisasjonene kan ta på seg ledende oppgaver i massekampen kan heller ikke partiet spille noen ledende rolle. De forbinder partiledelsen og partilinja med massene. Uten aktive lag blir partiet som en stab uten en hær og partilinja blir på papiret.

Uten en revolusjonær stil i grunnorganisasjonene, der det fattes mange beslutninger og vedtak blir satt ut i livet, der alle medlemmer deltar i diskusjonene og i arbeidet, der det tas mange initiativer, drives en militant kritikk/sjølkritikk og fins en aktiv revolusjonær årvåkenhet, kan en heller ikke snakke om at det fins en revolusjonær partiorganisasjon. Derfor er grunnorganisasjonene også en ledende rolle i å holde partiet revolusjonært.

Derfor må vi legge stor vekt på politisk, ideologisk og organisatorisk styrking av partilagene. Dersom vi konsentrerer oppmerksomheten om styrer og utvalg på alle plan og ikke tenker på grunnorganisasjonen, vil partiet råtne opp innafor, og bli som et velholdt og pent malt hus men der treverket er pil råttent tvers gjennom.

Høyreavviket som beretninga fremma på det organisatorisk-politiske området, behandla

overhodet ikke grunnorganisasjonens avgjørende rolle i partiet. Samtidig propaganderte beretninga for organisatorisk liberalisme blant partimedlemmene, under dekke av oppgjør med «venstrefeil i det indre partilivet». Dette fremma en borgerlig, revisjonistisk holdning til arbeidet i grunnorganisasjonen blant mange kader. Dette avviket eksistere fortsatt. For eksempel fins det en tendens i partiet til at kader med verv (på alle styrenivå) skaffer seg sjøl privilegier i form av å unndra seg pliktene i grunnorganisasjonen. Denne forkastelige stilen, er ofte kombinert med at kadrene med verv ofte nytter den autoritet vervet gir til å *presse* sitt syn på grunnorganisasjonen uten å nytte metoden med diskusjon. Det er viktig at grunnorganisasjonene og partiorganene på alle nivå slår til mot slike feil og fører en effektiv kontroll med kadrernes grunnplansarbeid.

Vår forståelse av grunnorganisasjonens avgjørende rolle må føre til at vi legger *størst vekt* på å styrke grunnorganisasjonene; partilagene og stedslagene. Særskilt må vi vie stor oppmerksomhet til *lagene i industrien*, som driver daglig arbeid blant industriarbeiderklassen. Ei slik prioritering er ikke gjennomført i partiet til dags dato.

Studier og ideologisk arbeid.

Partiet må alltid tilstrebe å høyne det ideologiske nivået i hele partiet og hos alle medlemmer. Vi må kreve av alle medlemmer. Særskilt må de legges stor vekt på å styrke studiene og det ideologiske arbeidet i alle grunnorganisasjoner. Dette er helt nødvendig for at partiet skal kunne spille noen ledende rolle i klassekampen, og for å hindre revisjonisme og opportuniste å trenge inn i partiorganismen. Høyreavviket i partiet innebar sterk nedprioritering av studiene i partiet av såvel de marxistiske klassikerne som partiets egne dokumenter. Høyreavviket frem-

ma en studiefientlig tendens. Beretninga fra-73 gikk i spissen for å spre denne farlige revisjonismen. *Beretninga* fremma to ideer om studier. Den ene var at det «måtte utvikles et skole-ringstilbud». Det andre var at partimedlemmene måtte «sikres muligheter» til studier. Den revisjonistiske 1973-beretninga sier ikke et ord om at studiene i marxismen-leninismen-Mao Tse-tungs tenkning er en *plikt* og en *rettighet* for alle partimedlemmer. Slik propaganderte 1973-beretninga for at studier i partiet «var frivillig sak», og så studiene som en sak for «teoretiske spesialister». Denne revisjonistiske studielinja var nødvendig for å skjule den anti-marxistiske karakteren til de høyreavviket beretninga fremma på alle områder, og for å hindre at massen av partimedlemmer skulle bli i stand til å avsløre og bekjempe det. Høyreavviket på studienes område har gjort stor skade i partiet. Det er drevet på retrett, men på ingen måte nedkjempa. Framleis er partiet grunnleggende for dårlig skolert. Sentralkomiteen har ikke skjønt godt nok betydninga av å rydde plass til studiene innafor planene for partiets politiske og organisatoriske virksomhet.

Det står fortsatt mye igjen for vi har innført riktige studierutiner i laga. Mange kamerater har fortsatt ingen fullgod grunn-skolering. Det fins heller ikke studieansvarlige i partiorganene på lavere plan. Vi har heller ikke løst oppgaven med å utvikle kaderstudier med sikte på videre skolering av en del kamerater uten at disse studiene er obligatoriske for alle medlemmer.

Det fins fortsatt også en tendens i partiet til at noen kamerater er mot å prioritere ideologisk arbeid, særskilt i form av motstand mot å prioritere den ideologiske kampen som har vært ført i partiet foran 2. landsmøte. Disse kameratene snakker om at arbeidet i arbeiderklassen er det viktigste for partiet. Det er

riktig. Men *stilt opp mot* ei linje for å prioritere ideologisk arbeid og kamp blir resultatet av dette standpunktet at partiet oppfordrer arbeiderne til å slutte opp bak *revisjonistiske* paroler og til fortsatt å være kasta borgerskapets ideologiske dominans.

I det hele fins det en tendens i partiets planlegging og arbeid til ikke å prioritere nødvendige studiekampanjer for hele partiet i tilstrekkelig grad, når det gjelder studier i de marxist-leninistiske klassikerne. Blant *mange* medlemmer fins stilen med at det overhodet ikke drives sjølstudier i klassikerne, partiets dokumenter og presse osv.

Den konklusjonen vi må trekke er at det fortsatt finnes et kraftig høyreavvik på studienes område. Men samtidig kan det også vises til endel framgang. Landsmøte-studiene og -diskusjonene har spilt en viktig rolle. Hele partiet har studert viktige verker av klassikerne og viktige partidokumenter. Grunnskole-ringa av nye medlemmer er styrka, og det har vært gjennomført ei kampanje for å skolere styrekaderen i partiet i et videregående kurs i marxismen-leninismen (grunnkurs II). Disse studiene har høynt forståelsen blant mange partimedlemmer for en rekke sentrale, ideologiske spørsmål: arbeiderklassens ledende rolle, den moderne revisjonismen, klasseanalysen, strategien for den sosialistiske revolusjonen, partiteorien og den marxist-leninistiske filosofien.

Men tross denne framgangen, er ikke strømmen snudd når det gjelder å innføre en sunn, marxist-leninistisk studiestil og bekjempe den studiefiendtlige tendensen som høyreavviket fremma. Partiet må derfor intensivere arbeidet med å heve det ideologiske nivået kraftig, styrke studiene i laga og utvikle kaderstudier, utvikle grunnstudiene og sjølstudiene og kreve av alle medlemmer at de skolerer seg både i klassikernes verker og i partidokumentene.

Den demokratiske sentralismen og partinormene.

Det kommunistiske partiet er et parti av ledere. Det bygger på den demokratiske sentralismen og pålegger medlemmene en streng, frivillig partidisiplin frivillig fordi den bygger på overbevisning, streng fordi gjentatte grove brudd på disiplinen er uforenelig med partimedlemsskap.

Disse grunnleggende prinsippene for partiet har det stått kamp om. Vi har retta slag mot tendenser til ultra-demokratisme, som særskilt kom skarpt fram f.eks. under det feilaktige «opprøret» mot partilinja under Camara-saka, den skadelige «parti for vanlig folk»-linja er drevet på retrett, partinormene er innskjerpa på en rekke områder, f.eks. når det gjelder disiplin, møte- og arbeidsplikten, valg av styrer, beretningsplikt, vedtak og protokoll o.a. Som resultat av dette er den demokratiske sentralismen blitt styrka. Dette gir oss et godt grunnlag for å ta fatt på en del problemer som fortsatt fins.

Hvordan behandles *direktivene* i partiet? En del steder blir direktiver diskutert verken i styret eller i laget. Eller kameratene tror de har frihet til å endre direktiver eller å la være å følge direktiver dersom de etter ei lokal vurdering lager seg den oppfatninga at direktivene ikke «passer for deres forhold». Slike saker skjer stadig. Derfor må det understrekes at slike forhold partiet undergraver den demokratiske sentralismen og gjør det umulig å sette ei enhetlig partilinja ut i livet. Direktiver må behandles på en revolusjonær måte. Det betyr at kameratene må sette seg grundig inn i målsettinga for et direktiv sånn at de kjenner godt til de målsettingene som skal oppnås, og diskutere hvordan det skal settes ut i livet, sånn at de kan komme fram til tiltak som gjør det mulig å iverksette direktivet på en best mulig måte. Når en er uenig i et

direktiv har en plikt til å klage over det og forlange en forklaring.

Fordi dette ikke følges godt nok, skjer det idag stadig at partilinja ikke blir satt ut i livet, eller at den blir forvrengt sånn at en annen linje enn det som er partiets linje blir satt ut i livet. I tillegg til den direkte skaden dette påfører partiarbeidet, hindrer også slike dårlige forhold partiet i å sammenfatte erfaringene med f.eks. ei kampanje, avdekke feil i direktiver for å bli i stand til å utforme riktigere og bedre retningslinjer for arbeidet. Derfor må det tas et oppgjør med disse sakene.

Videre er det fortsatt sånn at enkelte personer kan gå i lang tid som partimedlem uten å utføre partiarbeid eller uten å betale kontigenten uten at det blir tatt affære. Ingenting blir gjort for å stramme opp slike kamerater, eller for å få dem til å tre ut dersom det viser seg at de ikke forbedrer seg. Eller partimedlemmer kan bryte partilinja eller partidisiplinen gang på gang uten at de blir kritisert eller at det blir tatt disiplinære tiltak mot dem. Konsekvensen av en slik stil er at alt slags folk som ikke har noe i partiet å gjøre, blir gående i partiet og slenge. Slike forhold gjør at partiet ødelegges innafra av opportunistiske elementer, eller at det legges åpent for skadegjørerere og fraksjonister. Det er derfor nødvendig at partiet kvitter seg med uforbederlige opportunist, personer som ikke godtar partidisiplinen og passive elementer, slik at partirekkene stadig holdes reine og røde.

Men samtidig må det advares mot en tendens til «harde slag», som har vokst fram enkelte steder i partiet som ei følge av vulgariseringa av kampen mot høyreavviket. Kamerater som har vist tilbakegang, har enkelte problemer med linja osv. blir kasta ut av partiet, uten at en først har tatt politisk kamp med dem med sikte på å forbedre og redde kameratene for partiet.

Partiet må uten å nøle kvitte seg med uforbederlige elementer, men dette må ikke bli ei sovepute for ikke å føre kampe med og hjelpekamerater som kan reddes!

I en del lag fins det også en usunn og skadelig tendens til at uløste politiske uenigheter og personmotsetninger fører til at det oppstår faste grupper av personer som motarbeider hverandre politisk og personlig. Særskilt har slike tendenser vært merkbare under oppgjøret med høyre-avviket. Denne typen fraksjonisme må fordømmes på det skarpeste. Resultatet av slike dårlige forhold en del plasser blir at en slutter å se på politiske standpunkter ut fra om de er riktige eller feilaktige, og istedet ser en bare på hvem som fremmer dem. Fordi diskusjonene av den politiske linja forfaller, forfaller også laget politisk og slutter å fungere som en kommunistisk grunnorganisasjon.

Vi må slå fast at partiet pålegger alle medlemmer å stå åpent fram med sine standpunkter, være rettferdige i kritikk og dristig i sjølkritikken og vurdere alle politiske spørsmål ut fra hva som er rett og feil, og ut fra hva som tjener arbeiderklassen og partiet og hva som ikke gjør det.

Et viktig problem som må tas opp, er tendensen til *byråkratiske* avvik på ulike plan i partiet i ledelsen av partiets arbeid. Dette avviket er prega av at mange styrer leder *uten* å ha gjort undersøkelser, og de leder gjennom beskjedgiving uten politisk diskusjon som mobilisering. Slike feil skiller de som leder fra partimedlemmene og massene. Tendensen til byråkratisering er en alvorlig feil som bryter mot masselinja og fremmer revisjonisme i partiorganisasjonen. Den må bekjempes resolutt.

Et annet problem som må tas opp, er at noen områder har vi sett store problemer med gjennomføringa av den demokratiske sentralismen. Dette gjelder særskilt ungdoms- og kvinnearbei-

det. Partiets direktiver og linjer har gang på gang blir forvrengt, og helt andre linjer enn partilinja har blitt satt ut i livet.

Blant partimedlemmene i RU/NKS fins det en utstrakt tendens til å se partiet og ungdomsforbunda som likestilte organisasjoner, og dermed tilsidesette partiets ledelse og undergrave forståelsen for partiets ledende rolle blant de breie massene av medlemmer i ungdomsforbunda.

Blant endel kamerater som jobber på kvinnepolitikken område, har det i lang tid vært tendenser til ikke å anerkjenne partiets ledelse av kvinnepolitikken. Gang på gang er partilinja blitt forandra og forvrengt av slike kamerater.

Det må derfor slås fast at den demokratiske sentralismen omfatter alle medlemmer, og at ingen i partiet uansett hvilket område de jobber på, har rett til å forvrengte partilinja og å sette seg over partilinja og partiets organer og ledelse på alle plan. På den andre sida er de nødvendig å styrke partiledelsen drastisk på disse områdene.

Kritikk/sjølkritikk.

Kritikk/sjølkritikk er en uatskillelig del av partilivet. Det er av avgjørende betydning for et kommunistisk parti om det tar alvorlig på å gjøre opp med dem. Uten en militant kritikk/sjølkritikk åpnes partiet for opportunisme og fraksjonisme, ufruktbare stridigheter og personrivalisering. Det blir lett for skadegjørere å operere uhindra innad i partiet, byråkratisering og revisjonistisk maktovertaking blir gjort lettere. Kritikk/sjølkritikk er en metode for å holde partiet revolusjonært.

Høyreavviket sikta mot å likvidere kritikken og sjølkritikken i partiet. Den revisjonistiske 1973-beretninga behandla ikke spørsmålet om kritikk/sjølkritikk med et eneste ord! Sjøl nytta beretninga metoden med å skjønne male den faktiske situasjonen, og dekke over feil som fantest.

Fortsatt fins det mye av slike feil i partiet. Dessuten eksisterer det en feilaktig holdning til kritikk-/sjølkritikk hvor kameratene ikke skjønner at de trenger kritikk for å gå framover, men oppfatter kritikk/sjølkritikk som et ubehagelig rituale.

Det finnes også en skadelig tendens blant noen kamerater til å «bukke oppover» og «sparke nedover». Kameratene mottar kritikk fra overordna organer på en servil måte, «aksepterer» den raskt, men gjør ingenting for å rette feila. I stedet behandler de underordna organ og mindre ledende kamerater på en arrogant måte, kjefter i stedet for å fremme politisk fundert kritikk osv. Dette er en stil som står i skarp motstrid til den demokratiske sentralismen, og hindrer partiet i å rette på politiske feil og mangler.

Det må derfor slås fast at det fins *for lite* kritikk/sjølkritikk i partiet, og at den kritikk/sjølkritikken som drives er alt for *begrensa*. Ofte er den begrensa til å dreie seg om organisatoriske feil og avvik, kritikk av møter, arbeidsstil ol. Særskilt alvorlig er at politiske feil og avvik ikke blir kritisert. Lag eller kamerater kan bryte partilinja gang på gang uten at vi noen gang hører et ord til sjølkritikk fra dem. Det drives også for lite personkritikk. Når en feil blir avdekket, blir den ofte kritisert som resultat av dette eller hint «avvik» som har romstert i arbeidet, uten at et ord sies til kritikk av de kameratene som har ført fram og forsvart dette avviket. Denne begrensinga av kritikken/sjølkritikken er nå særskilt skadelig fordi den sløver årvåkenheten overfor feil i den politiske linja og overfor kamerater som står for feilaktige standpunkter.

Vi må derfor utvikle en kritikk/sjølkritikk som omfatter *alle* forhold i partiet. Det må drives en systematisk og regelmessig kritikk/sjølkritikk av alle politiske feil og avvik, organisatoriske feil og mangler,

av arbeidsstilen, og av enkelt-kamerater. Dette er alle parti-medlemmers rett og plikt.

Kaderpolitikk.

Kaderen avgjør alt når den politiske linja er fastlagt. Mao Tsetung har sagt dette. Det betyr at når det er utforma riktige politiske retningslinjer og stilt riktige oppgaver, vil disse retningslinjene bli på papiret uansett hvor gode de er, dersom det ikke fins kader som kan sette dem aktivt om i handling. Derfor må vi alltid vie stor oppmerksomhet til kaderpolitikken.

Partiet har fått fram en god del nye dyktige kadre på en rekke forskjellige områder og på alle plan partiet siden stiftelsen. Likevel holder fostringa av nye kader langt fra mål i forhold til økinga av oppgavene. Heller ikke kan den sies å være resultat av noen bevisst kaderpolitikk fra partiet. Kaderpolitikken ble ikke stilt som noen oppgave over hodet da partiet ble stifta, noe som førte til at den er blitt ignorert i lang tid. I stedet har spontaniteten rådd grunnen og feilaktige linjer har fått utvikle seg.

Sentralkomiteen er av den oppfatning at kaderpolitikken i partiet er sterkt angripi av revisjonistiske feil. I utvelgelsen av kader til partiverv og andre oppgaver har det vært tilfeller av at folk blir utnevnt ut fra personlige bekjenskaper, familieforbindelser, eller at de har snakket kamerater i overordna organer etter kjeften. Dette er særskilt graverende feil fordi de legger grunnlaget for korrumpasjon av forholdene i partiet ved at det oppstår grupper av folk som rotter seg sammen og arbeider for sine egne mål innad i partiet og forsvarer hverandre prinsippløst «utad». Det er også åpen og uforfalska revisjonisme av råtneste merke. Det fins også tilfeller av at folk velges ut fra tilfeldige omstendigheter, som at en velger «de som har best tid» o.l. Faren ved denne stilen er at

den åpner for at en ikke velger ut folk etter kommunistiske prinsipper.

Slike grove feil i utvelgelsen av kader står i skarp motsetning til hovedsida ved valg og utvelgelse av kader i partiet. Nemlig at kader velges til verv utfra ei vurdering av den enkelte kaderens politiske kvaliteter, og ei vurdering av det arbeidet de har gjort. Viss vi ikke holder fast ved denne rette praksisen og skarpt bekjemper de feila vi har avdekket, vil vi degenerere til den borgerlige kaderpolitikken vi finner i SV, «NKP» og alle de andre borgerlige partiene. Der oppnår folk tillitsverv gjennom korrupsjon, personlige bekjenskaper, bakvasking, maktkamp og intriger.

Når det gjelder spørsmålet om kaderfostringa har det mangla ei linje for å lære opp å forfremme kader.

Vi mangla metoder for dette og vi har mangla en plan for arbeidet med kader. Riktige metoder for å gi rettleiing, drive kontroll, kritikk, korrigering og skoloring av kadre har vært fraværende. Dette har ført til at partiet ikke får fram nok kader, at resursene i partiorganisasjonen ikke blir utnyttet fullt ut og at de enkelte kameratene gode egenskaper ikke blir tatt vare på og utvikla.

For å løse dette problemer grunnleggende må vi innføre en riktig kaderpolitikk på alle plan partiet, som begynner med kandidatmedlemmene og føres videre oppover i partiet. Ettersom vi i dag tar inn mange nye arbeidere i partiet, må vi særskilt legge stor vekt på raskt å lære dem opp til å bli dyktige kadre som kan løse viktige oppgaver i partiet.

Sikkerheten.

AKP(m-l) bygger på prinsippet om at partiets organisasjon under kapitalismen arbeider etter illegale prinsipper. Dette betyr at partiets *politikk* er offentlig og tilgjengelig for enhver, mens partiets *organisasjon* for

størstedelen må være ukjent for klassefienden, «under jorda». Bare slik kan partiet beskytte medlemmene og partiorganisasjonen overfor forfølgelse, svartelisting osv. under de nåværende forholda, og sette partiet i stand til å løse oppgavene sine i samband med den sosialistiske revolusjonen.

Den feilaktige sikkerhetslinja fra beretninga fra partiets første landsmøte, førte til skade for sikkerhetsarbeidet i lang tid. Blant annet blei det ikke slått fast at sikkerhetsarbeidet var under enhver kritikk i 1973.

For parti som arbeider legalt er det også alltid slik at det legale arbeidet som utføres byr på fare for at det oppstår avvik som resultat av påvirkning fra sosialdemokratisk og reformistisk ideologi. Dette har også skjedd i vårt parti. Særskilt var valgkampen i 73 og det legale arbeidet i fagforeningene slike kilder til avslakking i sikkerhetsarbeidet, som førte til at alskens slendrian med navn på medlemmer, telefoning osv. fikk bre seg for ei tid.

Vi har gjort viktige skritt for å rette opp dette det siste året. Det er blitt utgitt en ny sikkerhetsinstruks og også gjort en rekke andre tiltak for å beskytte partiet og partiorganene.

Vi må bygge videre på dette og fortsette å ta sikkerhetsarbeidet svært alvorlig. Vi må bygge på både særskilte metoder for å sikre partiet og på masselinja. Vi tar skarpt avstand fra det synet som har gjort seg gjeldende i partiet om at godt massearbeid er det *eneste* nødvendige sikkerhetsarbeid. Samtidig er massearbeidet et helt uunnværlig ledd i sikkerhetspolitikken. Der vi vinner massenes tillit og forklarer dem partiets sikkerhetspolitikk, vil de også beskytte partiet og partimedlemmene. Derfor må vi også skarpt fordømme brudd på masselinja i sikkerhetspolitikken, på sommerleire, i demonstrasjoner o.l.

Men framleis er *nivået* på vår

sikkerhetspolitikk altfor lavt. Om vi sammenholder sikkerhetsarbeidet vårt med den raskt økende faren for krig og okkupasjon, må vi slå fast at det er viktig å styrke den revolusjonære årvåkenheten kraftig i hele partiet og raskt gjøre partiet i stand til, å kunne gå i illegalitet om situasjonen skulle kreve det.

• Økonomi.

Partiet ser det økonomiske arbeidet som en uatskillelig del av si organisatoriske linje og som en forutsetning for å kunne sette den politiske linja ut i livet.

I det økonomiske arbeidet bygger vi på sjølbergingsprinsippet. Fordi vi arbeider under kapitalistiske forhold, vil det alltid være press på partiet til å la seg kjøpe opp av borgerskapet. At partiet har latt seg påvirke av sånt press viser seg også i at vi i lang tid har hatt ei uklar linje over for statlige midler og vært uvillige til å prinsipielt avvise slike bidrag som forsøk på å

kjøpe opp partiet. Dette kan beskrives som om at borgerskapet lenge har foten i dørsprekka. I samband med dette fantes det også ei tid ei kraftig nedprioritering av økonomien i partiet, tendenser til sløsing, rot i regnskapene osv. Etter at disse feilene er gjort opp, med har vi lagt grunnlaget for at partiet i dag har en sunn økonomi bygd opp etter prinsippene for sjølberging. Stort sett er vi godt igang med å innføre en sunn stil med budsjetter og regnskaper, økonomiansvarlige på alle plan i partiet, kasserer-skolering. Partiet har også utvikla en sunn og riktig stil med regelmessige inn-samlinger, som gjør revisjonistene grønne av misunnelse.

Samtidig gir dette oss ingen grunn til å bli sjøltilfredse. Det fins et nært samband mellom de politiske og økonomiske oppgavene. Etter hvert som de politiske oppgavene øker, må vi også trappe opp det økonomiske arbeidet.

For å møte de økte øko-

nomiske behovene vil vi i stadig større grad måtte bygge på massene utafor partiet. I dag er mobiliseringa av massene i det økonomiske støttearbeidet en stor svakhet. Mao Tsetung sier at det er en lovmessighet at i takt med at den politiske kampen utvikler seg, må også massene trekkes med i det økonomiske arbeidet. Bare bidragene fra massene er utømmelig kilde. Her må vi arbeide etter Lenins ord om at en kopek fra en arbeider er mer verdt enn ti kopek fra en riking.

Partipressa — propagandaen.

(SK har ikke skrive ut dette punktet, da det framleis gjenstår å gjøre endel nødvendige undersøkelser. Punktet vil ta opp KK + Arbeiderkorrespondentene + Røde Fane + Oktober + løpesedler. Saker som opplag, verving av abonnenter osv. vil bli vurdert).

Punktet vil bli sendt ut så snart det er utskrevet —.

7. DET KOMMUNISTISKE UNGDOMSARBEIDET

Ungdomsarbeidet er avgjørende for revolusjonen

Lenin lærer oss at seieren følger den som har ungdommen. Dette uttrykker klart den enorme betydninga av det kommunistiske ungdomsarbeidet.

Sosialismens seier i Norge ligger i framtida. Men framtida tilhører de som er ungdom i dag. Revolusjonen kan bare seire dersom den har støtte fra det arbeidende folkets millionmasser, og er leda av arbeiderklassen og dens parti. Men erfaringer fra alle sosialistiske revolusjoner viser, at den store massen av aktive *kjemper* under revolusjonen må hentes fra rekkene av unge arbeidere og andre unge arbeidende mennesker.

Derfor kan vi si med sikkerhet, at *det* kommunistiske partiet som undervurderer arbeidet med ungdommen og ikke bryr seg om å utvikle et kommunistisk ungdomsarbeid, det holder på å sage over den greina det sjøl sitter på, skader arbeiderklassen og risikerer å forsinke revolusjonens seier.

Vårt ungdomsarbeid har vunnet viktige seire og har et godt utgangspunkt

Sjølsagt er vi langt fra blanke når det gjelder å drive kommunistisk ungdomsarbeid. AKP (m-l)s to kommunistiske ungdomsforbund, Rød Ungdom og Norges Kommunistiske Studentforbund, er livskraftige bevis på

de framgangene vi har vunnet.

RU og NKS spiller en viktig rolle i utviklinga av ungdomsmassenes kamp og politiske bevissthet. De bidrar til å få arbeiderungdommens, skoleungdommens, studentenes, soldatenes og hele den arbeidende ungdommens kamp til å smelte sammen med og støtte opp om hele arbeiderklassens klassekamp. De er viktige og slagkraftige redskaper for AKP(m-l) både i ungdomsmassene og i det arbeidende folket som helhet.

Etter norske forhold i 1976, er RU og NKS store partipolitiske ungdomsorganisasjoner. De borgerlige partienes ungdomsorganisasjoner offentliggjør falske medlemstall som løper opp i 10-tusener, mens virkelige

medlemstall er noen hundre. Revisjonistenes forskjellige ungdomsforbund har vakla fra tilbakeslag til tilbakeslag. De er uten sammenlikning det svakeste organisatoriske leddet av den revisjonistiske bevegelsen. AUF har gått langt, langt raskere tilbake enn DNA sjøl. I flere år har RU, NKS og Unge Høyre i virkeligheten vært de største og organisatoriske slagkraftigste politiske ungdomsorganisasjonene.

Forholdet mellom de kommunistiske og de borgerlige ungdomsorganisasjonene er altså langt gunstigere for oss, enn forholdet mellom sjølve partiet AKP(m-l)s styrke og de borgerlige partienes styrke. I ungdomsforbunda har partiet en svært verdifull ressurs som gir løfter om fortsatt stor framgang i åra som kommer.

Dette er et resultat av mer enn ti års kamp for å bygge opp den kommunistiske ungdomsbevegelsen. Kommunistisk ungdomsarbeid har spilt en svært viktig rolle når det gjelder å skape grunnlaget for å stifte partiet. SUF, starta som SFs ungdomsorganisasjon i 1963, blei i 1969 den første organisasjonen som stilte seg på marxismen-leninismen-Mao Tsetungs tenknings grunn i Norge. I flere år var ledelsen i SUF det ledende senteret i arbeidet for å bygge partiet. SUFs kamp for partiet trakk til seg marxist-leninister fra «NKP», og SF. Det la grunnlaget for den organisasjonen som oppretta partiet, MLG, og for fraksjonen av marxist-leninister fra «NKP», MLF. SUFs arbeid førte også til at viktige grupper brøyt ut av «KU» og AUF og slutta seg til den kommunistiske ungdomsbevegelsen. I løpet av disse åra har den kommunistiske ungdomsbevegelsen spilt en viktig rolle når det gjelder å utløse og lede svære massebevegelser blant ungdom, særlig fra og med generalstreiken av studenter i 1970 der over 30.000 deltok. Den kommunistiske ung-

domsbevegelsen har vært en viktig støtte for solidaritetsbevegelsen for Vietnam og andre anti-imperialistiske bevegelser. Den har båret en stor del av børa i streikestøttearbeidet og annet støttearbeid for arbeidsfolk i kamp.

Alt dette har skapt den utgangsposisjonen partiet nå har for videre utvikling av ungdomsarbeidet. RU og NKS, er to relativt sett tallmessig store ungdomsforbund med en virkelig innflytelse og forankring i viktige deler av ungdomsmassene. De har en offervillig medlemsmasse som kan og vil kjempe for klassens og partiets sak, og dette er enda viktigere enn størrelsen på medlemstallet. AKP(m-l) har et rikt fond av erfaring som vi kan summere opp, analysere og forvandle til nye store framganger i det kommunistiske ungdomsarbeidet. Samtidig er den objektive situasjonen i massene av det arbeidende folkenes ungdom gunstigere for oss enn på noe tidspunkt siden vi begynte arbeidet vårt. Arbeiderungdommen, skoleungdommen og studentene blir stadig mer opprørske og kampvillige, de mister stadig illusjoner om kapitalismen og de borgerlige politikerne. Arbeiderungdommen er den delen av arbeiderklassen der DNA-toppene uten sammenlikning har minst politisk tillit og dårligst organisatorisk støtte. Ungdommen er den delen av det arbeidende folket der det finnes minst sympati og mest skepsis overfor den sovjetiske sosial-imperialismen. Ungdomsmassene er den delen av folket som mest helhjertet og entusiastisk sympatiserer med frigjøringsbevegelsene. Det er tusener av unge jenter som har båret fram den nye kvinnebevegelsen. Dette er en følge både av partiets og ungdomsforbundas arbeid og av hele utviklinga i klassekampen, streikene, forværringa av kåra til ungdomsmassene, supermaktenes herjinger og frigjørings-

beveidelsenes seire rundt omkring i verden osv.

Sjøl sagt finnes det også dårlige tendenser blant ungdommen. Borgerskapet og imperialismen forsøker å vende ungdommens brudd med tradisjonelle borgerlige verdier til dekadens, til tom jakt på falske mål som rus, moter, til å gjøre seksualitet til mål for livet, til å slippe av, drive dank, melde seg ut av verden, «flippe ut». Borgerskapet forsøker å vende ungdomsmassenes forvirring og fortvilelse til reaksjon og fascisme, ungdommens radikalisering til støtte om revisjonismen. Sjøl om revisjonismen er svakt organisert blant ungdommen som helhet, så har særlig SV hatt et stort oppland blant ungdom. På universitetene finnes det både en sterk strømning i retning revisjonisme/trotskisme og etter måten sterke revisjonistiske organisasjoner.

Men det er fullstendig feilaktig å gjøre dette til noen hovedtendens, som overskygger den raske progressive utviklinga av det arbeidende folkets ungdom. Vi er overbevist om at denne utviklinga kommer til å fortsette. Det er opp til kommunistene sjøl å knytte an til denne utviklinga. Det er vårt eget arbeid som avgjør om dette fører til økt støtte for sosialismen, for revolusjonen og det kommunistiske partiet.

Store og alvorlige uløste problemer i ungdomsarbeidet

Men det vi har sagt nå betyr ikke at alt står bra til i ungdomsforbunda og i partiets ungdomsarbeid.

Høyreavviket utvikla seg tidlig i SUF(m-l). Det fikk enda skarpere former i RU og NKS enn i partiet sjøl. Oppgjøret med høyrefeila har vært vanskeligere enn i partiet og betydelige avvik finnes ennå høsten 1976 på alle plan i ungdomsforbunda. Kort sagt: Sammenlikna med partiet er situasjonen i ungdomsforbunda at kampen mellom de to

linjene har vært vanskeligere og den riktige linja står ikke så sterkt i forhold til den borgerlige linja.

Samtidig har vi feil og svakheter når det gjelder å lede ungdomsforbunda på en riktig måte. Partiledelsen har i perioder ikke evna å prioritere rettledning og hjelp til ungdomsforbunda riktig. Ledende partimedlemmer i RU og NKS og andre ledende kamerater i ungdomsforbunda har ikke sjøl tatt initiativ til å skaffe seg hjelp og støtte fra partiledelsen og i en del tilfeller tilmed undratt seg dens kritikk og kontroll. På lavere nivå har vi ikke gjennom hele partiet gjennomført at det finnes skikkelige, faste forbindelser mellom partiets organer og ungdomsforbunda som gir ungdomsforbunda politisk rettledning, støtte og hjelp, og som sørger for å overalt sikre partiets ledende rolle overfor ungdomsforbunda.

Dette gjør at vi må si at partiet ennå ikke fullt ut oppfyller sin rolle når det gjelder å lede og hjelpe kameratene i ungdomsforbunda, og ikke godt nok tar vare på og utvikler den verdifulle ressursen de utgjør.

Som vi veit så har ikke disse feila hindra ungdomsforbunda i å utvikle seg eller i å delta i massekampen. Men de er så alvorlige at dersom vi ikke nedkjemper dem finnes det en virkelig fare for at de kommunistiske ungdomsforbunda for første gang kan få virkelig store tilbakeslag. Det er sikkert at de har gjort skade i en del massekamper og noen ganger hindra de unge kommunistene i å oppfylle sin oppgave som ungdommens beste og mest pålitelige støtter og ledere. De har gitt UH og revisjonistene en del uønskede seire og hjulpet dem til å skaffe seg og holde på en del viktige maktposisjoner. Og uten tvil har de hindra en masse revolusjonært innstilt ungdom i å bli trukket nærmere til og rekruttert av den kommunistiske ungdomsbevegelsen.

Partiledelsen jobber fortsatt med å komme til bønn i disse store og alvorlige feila. Vi skal derfor heller ikke presentere noen fullstendig gjennomgåing av alle sider ved ungdomspolitikken i denne beretninga. Bl.a. trengs det mye mer arbeid for å fastslå utviklinga av den revisjonistiske linja og dens ytringsformer i ungdomsforbundas politikk for massekampen, for ungdommens masseorganisasjoner, når det gjelder parolen som blei stilt for dagskampen, når det gjelder forholdet til de revisjonistiske ungdomsforbunda osv. Her skal vi legge fram en del delkonklusjoner som først og framst behandler viktige sider ved utviklinga av avviket i *ungdomsforbunda sjøl* og i *forholdet mellom partiet og ungdomsforbunda*.

Når begynte avviket i SUF(m-l)?

Først et spørsmål der det har vært betydelig forvirring blant kameratene som jobber i ungdomsforbunda: når begynte høyreavviket i SUF(m-l)?

Fra SUFs brudd med SF i februar 1969 blei det SUFs viktigste oppgave å bygge et nytt kommunistisk parti. Navnebyttet til SUF(m-l) og de programmatisk vedtaka på landsmøtet høsten 1969 bekrefta dette.

I en periode på omlag 2½ år — fra februar 1969 til sommeren 1971 — var det ikke bare dette ungdomsforbundets oppgave å støtte oppbygginga av partiet. SUF/SUF(m-l) var også den ledende og den største *krafta* i partibygginga, og måtte i så stor grad som mulig også oppfylle de oppgavene et parti ellers skulle tatt på seg i denne tida.

SUF(m-l) kom altså til å fungere som et slags «Ungdomsparti». Det vil si at SUF(m-l)s ledelse sjøl måtte ta stilling til *alle* de viktigste problemene som den kommunistiske bevegelse sto overfor: Å forene kommunistene, å opprette, redigere, finansiere og spre KLASSE-

KAMPEN, å ta stilling til streiker demonstrasjoner, valg osv. osv. SUF(m-l)s organisasjon måtte bære hoveddelen av det praktiske arbeidet med alle disse sakene. I tillegg til dette dreiv SUF(m-l) også ungdomsarbeid, og medlemmene var gjennomsnittelig meget unge.

Fra og med sommeren 1971 blei MLGs Sentralkomite det ledende sentret i den norske ml-bevegelsen. MLG var også nå styrka så mye organisatorisk at MLG tok på seg hovedtyngden av det praktiske arbeidet med partibygginga og de oppgavene som ellers ville falt på et parti.

Dette stilte nye og andre oppgaver for SUF(m-l): å konsentrere seg i *hovedsak* om ungdomsarbeid og legge mye mer vekt på å bli et stort, kommunistisk ungdomsforbund.

Noen kamerater vil ha det til at avvika i ungdomsforbundet skriver seg fra tida da SUF(m-l) var et «ungdomsparti». I følge dem er feila at SUF(m-l)/RU/NKS i alle åra siden har forsøkt å slå seg fri fra «det gamle SUFs feil» men at denne «befrielsesaksjonen» dessverre aldri har lyktes.

Innholdet i dette er egentlig ingenting annet enn et fordekt forsvar av høyreavviket som fulgte *etter* sommeren 1971. For hva skjedde?

Under dekke av å «bryte med det gamle SUF» og at det blei bygd et «virkelig ungdomsforbund» blei det retta angrep mot mye av det *verdifulle* som var oppnådd i «den gamle SUF-tida», saker som fast disiplin, arbeidsplikt, kommunistiske studier, ja tilmed ungdomsforbundets kommunistiske program og organisatoriske sjølstendighet!

Grunnleggende var det en *positiv* sak at SUF(m-l) kvitta seg med den organisatoriske og politiske liberalismen som prega det tidligere SFs ungdomsorganisasjon. Sjølsagt var det ikke mulig å fullt ut utvikle studiene, arbeidsplikten, disiplinen osv. på en måte som svarte til ung-

domsforbundets *spesielle* behov når det også skulle være et slags «parti». Men det var ikke hovedsaka. Hovedsaka var at disse sakene *også* trengs i et kommunistisk ungdomsforbund som *ledes* av et parti. Det situasjonen krevde var at de blei *tilpassa* ungdomsforbundets nye arbeidsoppgaver, ikke at de blei *forkasta*, slik det blei gjort framstøt for under høyreavviket.

Dessuten er det *ikke* sånn at SUF(m-l) før 1971 *ikke* var noe ungdomsforbund og *ikke* dreiv ungdomsarbeid. Tvertimot dreiv SUF/SUF(m-l) i denne tida et svært verdifullt ungdomsarbeid som også oppnådde en del strålende resultater — som f.eks. den nevnte generalstreika av studenter i 1970, som vietnamarbeidet på skolene osv. Det som derimot skjedde i ei tid *etter* 1970 var at *nettopp* dette framgangsrike ungdomsarbeidet blei angrepet og forsøkt nedlagt under dekke av å «bryte med det gamle SUF» og «bygge et ungdomsforbund».

En annen idé går ut på at SUF(m-l) opp til sommeren 1971 var et ungdomsforbund slik partiet trenger det og at hele parolen om å endre innrettinga på arbeidet og bygge et bredt kommunistisk ungdomsforbund var gæren. Denne ideen er også feilaktig. Den uttrykker mangel på forståelse for forskjellen på ungdomsforbund og parti. Det trengtes endringer etter 1971, sjøl om mange av de endringene som faktisk blei gjort var til det værre. Det som ligger bak dette synet, er skepsis til ideen om kommunistisk masseorganisasjon for ungdom, en sekterisk holdning til å ta masser av ungdommer opp i ungdomsforbunda, mangel på tillit til at det finnes breie revolusjonære strømninger i ungdomsmassene. Det dekker en idé om at ungdomsforbundene skal være små og snevre studie- og propagandaorganisasjoner, som tar lett på spørsmålet om å delta i massekamper, utvikle dagskrava og

delta i de breie masseorganisasjonene.

Disse to feilaktige standpunktene viser at klarhet i *når* og *hvordan* høyreavviket oppsto i SUF(m-l) ikke er noe akademisk spørsmål, men en sak som får praktisk betydning for hvilken politikk vi vil at ungdomsforbunda skal føre i åra framover.

Ivirkeligheten fikk høyreavviket sitt gjennombrudd i SUF(m-l) på høsten 1971, gjennom at det *riktige* spørsmålet om å bedre ungdomsforbundets arbeidsmåter og prioritering blei forsynt med *gærne* og *revisjonistiske* svar. Dette er delvis behandla før i denne beretninga under avsnittet om de to veiene i partiet. Her skal vi kort si litt om åssen det arta seg i SUF(m-l).

I MLGs SK blei det utvikla ei linje som gikk ut på at det viktigste for SUF(m-l) var å bekjempe borgerlige strømninger i *ideologien* hos ungdommen. De ideologiske strømningene som søkelyset blei satt på, var ikke borgerlig reaksjon, revisjonisme e.l., men seksualspørsmål, moter, strebe etter gode karakterer osv. Denne linja blei kjørt ut overraskende overfor SUF(m-l) like før landsmøtet og blei godkjent der.

I praksis betydde dette å avlede oppmerksomheten fra de *virkelige* viktige sakene i det kommunistiske ungdomsarbeidet. Det utvikla seg for ei tid åpent ei linje for å ikke bry seg om masseorganisasjonene og ta lett på økonomiske og velferdsmessige dagskrav. Det åpna også for synspunkter som at det var viktigere å diskutere forholdet gutt-jente og moter enn å studere marxismen-leninismen og lære å forstå oportunismen. Dette utkjøret skapte forvirring i ledelsen av SUF(m-l) om hva et kommunistisk ungdomsforbund egentlig var og hva som var dets oppgaver. Det gjorde stor skade på kort tid.

Høsten 1971 begynte også ungdomsforbundets særskilte variant av «enhetslinja overfor revi-

sjonistene å stikke hue fram. Den gikk i sin mest ekstreme form ut på at UF skulle avskaffe sitt kommunistiske program og bli en allmennrevolusjonær- eller allmennprogressiv organisasjon. Videre at UF kunne oppløse seg og gå opp i en «brei ungdomsfront» som i teorien skulle kunne omfatte f.eks «KU».

Linja med den såkalte «ideologiske kampen» (som ikke var virkelig ideologisk kamp) blei i realiteten avstå avskaffa stille og rolig i løpet av 1972 ettersom det viste seg at den gjorde stor skade og ikke førte til noen resultater. Linja med å likvidere UF's program og organisasjon blei hele tida avvist av ledelsen i MLG.

Samtidig blei det i denne tida også gjort framganger i retning av å utvikle en virkelig ny og riktig politikk for ungdomsarbeidet.

På landsmøtet våren 1973 skifta SUF(m-l) navn til Rød Ungdom. Vi skal komme tilbake til det landsmøtet. Men først til om navnebyttet var riktig.

Tilsynelatende er dette en form sak. Men i virkeligheten uttrykker det et syn på hva slags ungdomsforbund vi trenger, og derfor er det egentlig et linjespørsmål.

Navnet SUF(m-l) hadde uten tvil den prinsipielle svakheten at det inneholdt betegnelsen «sosialistisk». Det var en arv fra SUF's første pasifistiske-reformistiske år og kunne gi det inntrykket at Ungdomsforbundet ikke var en *kommunistisk* organisasjon. Nå var SUF(m-l) riktignok kjent, respektert og fryktet som en *kommunistisk* organisasjon, så egentlig var ikke det noen avgjørende sak.

Men det var og er utvilsomt sånn, at vi ikke har klart å bygge en så stor, brei og betydelig kommunistisk *masseorganisasjon* som vi mener vi har *behov* for å bygge, og som vi dessuten mener at vi i løpet av noen år *kan* bygge. Dette var og er ikke bare et kvan-

tiativ, men også et kvalitativt spørsmål. Likevel kom begge disse linjene til å dukke opp igjen og igjen i 1972 i forskjellige forvrengete og forkledte former, og de ga gjenlyd mange år framover. Grunnen var at det aldri blei virkelig konsekvent kritisert og uttrydda. Linja med «ideologisk kamp» blei f.eks. bare skjøvet i bakgrunnen stille og rolig, uten sjølkritikk og uten noen diskusjon før i 1975. Linja med likvidasjon av SUF(m-l) blei åpent kritisert, men røttene til den i ungdomsforbundet og hos de kameratene som trakk den fram gang på gang blei aldri granske under mikroskopet og uttrydda.

I stedet vokste høyreavviket i SUF(m-l) i denne perioden, og ledelsen der vakla fra feil til feil av typen «universitetene skal gjøres til røde baser», eller «det viktigste er å skape et anti-imperialistisk kampprogram for ungdommen.»

Alt dette viste at det var skapt grunnleggende usikkerhet og forvirring rundt hva som var riktig kommunistisk ungdomspolitik, og i denne uklare situasjonen rykka revisjonistiske tendenser stadig fram.

Det var riktig å skifte navn på SUF(m-l) og å skille ut NKS

Navnet «Rød Ungdom» var ment å uttrykke akkurat den målsettinga: å bygge en *kvalitativt* mye større og breiere *masseorganisasjon* av ungdom på et *rødt*, et *kommunistisk* grunnlag. Dette var og er ei riktig politisk målsetting. I den betydning var følgelig navnebyttet våren 1973 riktig og uttrykte ei riktig tendens, uansett de andre feila som blei gjort på dette UF-landsmøtet.

Våren 1974 blei studentavdelingene i RU skilt ut, og konstituert en egen organisasjon, NKS. Var dette en riktig beslutning?

Opprettelsen av NKS skjedde etter lengre tids diskusjoner og politisk kamp. Konklusjonen på

disse diskusjonene var nettopp at for å utvikle et *breiere* arbeid blant ungdomsmassene og tillate at det kommunistiske ungdomsarbeidet blei mer tilpassa den særegne situasjonen var det ønskelig å organisere studentarbeidet for seg sjøl.

Hensikten var å gi ungdomsforbundet *utafor* universitetene sjanse til å gå *dypere* ut blant arbeiderungdommen og annen ungdom. Å drive *særlig* kamp mot de revisjonistiske intellektuelle strømningene. Begge disse sakene trengs. Sjøl om det har vært gjort feil i begge ungdomsforbunda etter 1974, så rokker ikke det ved at disse slutningene var riktige.

Endelig blei det slått fast at det blei lettere å sikre partiets *ledelse* over disse forskjellige områdene dersom UF blei delt.

Vi har aldri hevdet at det å dele UF var et prinsipielt spørsmål, vi så på det som et spørsmål om åssen vi best organiserer arbeidet under de forholda vi har nå. I framtida kan det tenkes vi gjør noe annet. Og livet har bekreftet, at under forholda nå er denne formen bedre egna enn formen med bare ett ungdomsforbund.

Det fins også andre eksempler på riktig utvikling av en kommunistisk ungdomspolitik, arbeid på spesielle områder, særskilte kampanjer osv. Dette skal vi ikke gå nærmere inn på. Det viktige er å få fram at feila ikke hindra at det også fantes riktige linjer og godt arbeid. Og hadde det ikke vært slik, hadde situasjonen i ungdomsforbunda i dag sjølsagt også vært en helt annen.

Høyreavviket i ungdomspolitikken på partiets første landsmøte — fram til SKS kritikk av høyre

På partiets første landsmøte blei ungdomsarbeidet behandla i beretninga, og det som sto der gjorde i hovedsak vondt verre i SUF(m-l)/RU.

Beretningas avsnitt om UF begynte med å si en del om nødvendigheten av et bredt ung-

domsforbundet. Men når det kommer til *konkrete* retningslinjer for åssen et sånt ungdomsforbund skal jobbe, gir beretninga støtte til en del revisjonistiske ideer som fantes i SUF(m-l) på dette tidspunktet:

Skape «røde miljøer». Dette var ei ny vri på hovedinnretninga for ungdomsforbundets arbeid som kom etter at den såkalte «ideologiske kampen» var skjøvet i bakgrunnen. UF skulle ikke først og fremst drive med massekamper, men konsentrere seg om «miljø» i betydninga fester, konserter osv. Kort og godt lage ei «kommunistisk» utgave av danseklubber som UH og AUF. Denne linja kom til å herje i RU i lang tid framover helt til den blei kritisert og avvist av kamerater i partiets SK.

— *Liberalisering av arbeidskrava, mindre krav til studier, disiplin.* Dette hang sammen med «rødt miljø» og svarte til målsettinga at UF *ikke* skulle være noen kamporganisasjon og derfor heller ikke hadde behov for sånt. Følgene blei:

— *Indre oppløsningstendenser, manglende slagkraft.* For ei tid blei det svært vanskelig for RU å få gjort noe særlig i aksjoner o.l., fordi organisasjonen var oppløst av liberalisme.

— *Erklært studiefiendtlighet.* I et indre medlemsblad stilte tilmed redaksjonen opp det å danse som positivt og riktig, i stedet for å delta på studiesirkel!

— *Motstand mot den demokratiske sentralismen.* Beretninga snakka om at UF måtte «utrydde alle former for kommanderingsmetoder» på et tidspunkt da ledende kamerater i UF ville slå fast at det *ikke* skulle være lov til å gi *direktiver* til medlemmene i RU!

— *Ideen om «likhet mellom UF og partiet, partifiendtlighet.* Beretninga understrekte bare at partiet ikke måtte «kommandere» ungdomsforbundet uten å si ett ord om at partiet *leder* ungdomsforbundet. Dette blåste opp under en ide som

ledende kamerater i UF fremma på denne tida: at UF og AKP (m-l) er «likeverdige» organisasjoner. Denne ideen blei videreutvikla til åpen partifientlighet, der redaksjonen i RUs medlemsblad oppfordra til kamp mot partiet. Sjøl om dette raskt blei fordømt så finnes til denne dag tendensene til å avvise AKP(m-l)s ledelse over RU og NKS, til at noen medlemmer klager over at «AKP(m-l) blander seg inn» osv.

— *Manglende prioritering av arbeiderungdommen, av andre ungdomsgrupper..* I tråd med sin manglende prioritering av proletariet andre steder, unnlater beretninga å nevne viktigheten av å jobbe med arbeiderungdommen og se ungdomsforbundet som en del av arbeiderbevegelsen. Samtidig finnes det heller ingen prioritering av andre ungdomsgrupper, ingen understrekning av nødvendigheten av å drive arbeid blant gymnasiastene osv. Dermed åpna beretninga både for at ungdomsforbundet skulle la være å jobbe med arbeiderungdom, med streikestotte osv. og for overslaget at UF bare skulle jobbe med arbeidere, unnlate å jobbe mye med gymnasiaster osv. Disse avvika sliter vi også med den dag i dag.

— *Ingen prioritering av masseorganisasjonene, ingen markering av nødvendigheten av å jobbe der ungdommen er.* Dermed styrka beretninga tendensen til å ta lett på eller tilmed avvise arbeidet i organisasjonene, til å gi blaffen i elevsamfunn, idrettslag osv. som fortsatt er et stort problem.

— *Ingen prioritering av anti-imperialistisk arbeid.* Dette til tross for at det anti-imperialistiske arbeidet hadde vært svært viktig og framgangsrikt på skoler og universiteter. Det styrka tendensen til en snever innretting på bare miljøspørsmål, seinere på bare dagskrav, som varer ved til den dag i dag.

De praktiske følgene av denne linja viste seg umiddelbart etter-

på på *landsmøtet våren 1973* der SUF(m-l) skifta navn til RU. Dette landsmøtet gikk lengre enn beretninga til partiet. — Det var prega av en allmen tendens til liberalisering av disiplinen og oppløsning av ungdomsforbundet. Faktisk gikk dette så langt at landsmøtets egne dokumenter i noen tilfeller blei vedtatt, men ikke ferdigredigert og utgitt, det blei gjort mange vedtak som aldri blei fulgt opp i praksis osv.

— Valget av *RU-styre* skjedde på grunnlag av feilaktige, «upolitiske» kriterier som at man skulle «sikre en viss kvote av ungdomsskoleelever» i styret osv. uten å først og fremst ta hensyn til kameratenes politiske nivå. Hele valget blei gjennomført på en måte som ikke er ønskelig i en kommunistisk organisasjon. Følgen var at det blei valgt inn kamerater som godt kan ha vært både ærlige og bra folk, men som ikke hadde politiske forutsetninger for å lede RU. Dette sentralstyret viste seg derfor i praksis å bli nærmest funksjonsudyktig.

— Landsmøtet støtta opp under den partifientlige ideen om at AKP(m-l) og RU er «likestilte» organisasjoner. Dette kom til uttrykk bl.a. i den «hilsen» til partiet som landsmøtet sendte, som slo fast at det ikke var nødvendig å være enig med AKP(m-l) for å være med i RU!

Følgene av denne videreutviklinga av høyrelinja var at RUs indre problemer skjerpa seg. Etter ei tid og på initiativ fra ledelsen i partiet blei en del av de mest skadelige ytringsformene korrigert. RU blei bl.a. nødt til å holde et ekstraordinært LM høsten 1974 med det hovedformål å velge et arbeidsdyktig sentralstyre og rette opp en del av de andre feila fra -73.

Etter at en del av de mest åpenlyse feila var kritisert utvikla som før nevnt RU og NKS også bra arbeid på enkeltområder. Eksempler på det er NKS valgkampanje for RØD FRONT i studentersamfunnet i Oslo

høsten 1974 mot høyresidas vel-finansierte «FEI DEM UT»-kampanje. I dette valget stilte RØD-FRONT-lista på et riktig grunnlag som bl.a. retta seg mot begge supermaktene og fikk over 3.200 stemmer mot høyresidas 1.500 og sentrums 500. Et annet eksempel er RUs kampanje mot UH på gymnasene foran NGS-landsmøtet våren 1975.

Dette var følger av at høyrelinja blei kritisert. Men typisk for de ledende kameratene i ungdomsforbunda var at de ofte reagerte på kritikk av en feil med å slå over i en annen. F.eks. reagerte RU-ledelsen på kritikk av rødt miljø-linja og mangel på dagspolitikk med å utvikle en tendens til bare å drive dagspolitikk på skolene, og samtidig helt ignorere spørsmålet om å skape et aktivt og friskt miljø i og rundt RU-laga.

Hovedårsaken til at feila bare blei trengt tilbake mens nye feil dukka opp, *hele høyreavviket* i ungdomsforbunda ikke var forstått og kritisert. Den grunnleggende forvirringa rundt hva som var riktig kommunistisk ungdomspolitikkk som hadde utvikla seg fra 1971 fantes fortsatt, og det fantes ikke noen klar forståelse i ungdomsforbundas ledelser for prinsippene for riktig ungdomspolitikkk.

Utviklinga etter partiledelsens kritikk av høyre.

Vulgariseringa — sekterismen

Da partiets SK våren 1975 tok opp oppgjøret med høyreavviket satte det også skarpt lys på feila i ungdomsforbunda. SK summerte opp de feila som er nevnt foran, og slo fast at de var uttrykk for en sosialdemokratisk og revisjonistisk ungdomspolitikkk. SK slo fast at linja gikk ut på at ungdomsforbunda ikke skulle være virkelige *kamporganisasjoner*, og skildra dens følger slik: «Ingen militans, ingen skolering og disiplin, atskillelse fra partiet . . .». SK slo fast at dette pekte i retning *nedleggelse*, at det «ville føre

SUF(m-l)/RU/NKS inn på den samme vei som det gamle. «NKU», som en gang var en stor ungdomsorganisasjon, blei redusert til en liten klikk og brøyt sammen i 60-åra.

SKs behandling av høyreavviket i ungdomsforbunda var meget knapt og ment som et utgangspunkt for videre kamp mot høyrelinja fra kamerater i ungdomsforbundas ledelse og partiledelsen. Men i september 1975 kunne AU alt summere opp at denne kampen ikke gikk så bra. Alt pekte på at SKs oppgjør med høyre «skarpt avviser den typen 'oppgjør med høyre' som går ut på å si at 'alt var gærnt' og 'vi må begynne på bar bakke'». Videre at SKs metode «... også står i skarp motsetning til å redusere 'kampen mot høyre' til kraft-revolusjonære slagord, til mye prat om væpna revolusjon, til å erstatte vitenskapelig kritikk av revisjonismen og tålmodig arbeid for å avsløre revisjonistene med voldsomme skjellsord mot revisjonistpartiene allment og mot ethvert SV-medlem, til å avise at en i tillegg til å ha en strategi må vi også ha en taktikk osv.» AU understreka at metoden med å ikke skille medlemmer og tilhenger fra ledelsen strider mot marxismen-leninismen og hjelper de revisjonistiske lederne.

Dette sa AU fordi denne typen feil nettopp holdt på med å utvikle seg til et problem «... i RU, NKS og intellektuelle miljøer, inklusive blant kamerater i ledelsen i RU og NKS.» Videre: «Dette er ikke så merkelig. Vi vil minne om at røttene til høyrefeila ligger i for dårlig kjennskap til marxismen-leninismen og for dårlig kjennskap til proletariatet hos svært mange norske kommunister. Det er verdt å merke seg at disse feila spesielt dukker opp i småborgerlige miljøer, blant kamerater i partiet og ungdomsforbunda med tilknytning til den radikale småborgelige intelligentsiaen, og i miljøer og kamerater som har

vært dypt påvirket av høyrefeila.»

AU slo fast at dette «... ikke er noe oppgjør med høyre og ikke er noen virkelig venstrelinje. Det er høyre i ny frakk.»

Partiledelsens initiativ førte til at en del av de værste utslag av vulgarisering og forvrengning av kritikken av høyre blei retta opp. Det er heller ingen tvil om at det store flertallet av kamerater i RU og NKS på alle plan entusiastisk har slutta opp om kritikken av høyreavviket og at de sjøl ønsker å kjempe mot avviket i sine egne organisasjoner.

Men etter et års åpen kamp mot høyreavviket, sommeren 1976, måtte partiledelsen likevel summere opp at det i RU og NKS ikke var gjennomført ei tilfredsstillende kritikk av høyreavviket fra ledelsens side, og at en rekke feilaktige og skadelige avvik fortsatt fantes på alle plan i organisasjonene.

— *Sekteriske avvik fra masselinja* karakteriserte partiledelsen som ei hovedform for avviket i NKS og RU, og pekte på åssen det gir seg utslag i manglende arbeid i mange forskjellige fora der ungdommen er, manglende arbeid med aksjoner, i masseorganisasjonene, i manglende brei verving osv.

— *Motstand mot revolusjonær taktikk* var et annet utslag av avviket, en innbitt tendens til ikke å ville skille mellom ledelse og medlemmer hos revisjonistene, å ikke gå inn for å bygge breie fronter, skepsis mot dagskrav og konkrete paroler osv.

— *Feilaktige retninger* har kunnet utvikle seg i ungdomsforbunda som en følge av det manglende oppgjøret med høyre: gamle høyreretninger, tendenser i retning revisjonisme og trotskisme, tendenser til separatisme overfor partiet osv.

— *Ledelsen* av ungdomsforbunda har vært prega av en feilaktig, byråkratisk stil, har ikke evna å legge riktige planer i god tid, å kombinere forskjellige arbeidsoppgaver riktig, har hatt en

tendens til å utvikle en stil med at ledende kamerater ikke sjøl deltok i organisasjonens liv men jobbe for seg sjøl som byråkrater. I ledelsene har det skorta på den riktige leninistiske kritikken og sjølkritikken, og det har utvikla seg usunne og vedtektsstridige tendenser som strir mot den demokratiske sentralismen. Disse tendensene vil, om de ikke blir bekjempa vil de føre til at organisasjonene blir spist opp av revisjonistisk råte innafor.

— Ledelsen i Ungdomsforbunda har ikke klart å gjøre opp med de gamle feila

Følgelig må vi slutte at etter ett års åpen og skarp kamp mot høyre har ledelsene i RU og NKS ikke evna å gjennomføre en virkelig framgangsrik kamp mot avviket i ungdomsforbunda. Noen ytringsformer er trengt tilbake, til gjengjeld er nye kommet til og gamle inngrodde feil finnes fortsatt. De framgangene som har skjedd i kampen mot høyre, har stort sett skjedd på grunnlag av initiativ fra partiledelsen.

Nå har partiledelsen også grunn til å kritisere seg sjøl fordi resultatet ikke er blitt bedre. Som AU slo fast alt i fjor høst så var ungdomsforbunda områder der høyreavviket hadde et spesielt godt grunnlag. Manglene i partiledelsens eget arbeid med å raskt få ut godt materiale om oppgjøret gjorde det sjølsagt også enda vanskeligere for kameratene i ungdomsforbunda å ta dette oppgjøret. Det at forholda mellom ungdomsforbunda og partiet lokalt ikke er skikkelig ordna mange steder, har gjort at mange lag av RU og NKS ikke har fått den hjelpa fra lokale partilag som de kunne ha trengt.

Dette viser at både partiledelsen og alle laga og styrene i partiet må kvitte seg med tendenser til å se på politikken i ungdomsforbunda som en sak bare for de som jobber der. Uten at partiledelsen og hele partiet virkelig

engasjerer seg i ungdomsforbunda for å støtte dem, hjelpe dem og løse problemene deres, kan vi ikke vente å bli kvitt de alvorlige avvika som fortsatt finnes.

En stor og viktig oppgave for partiet i landsmøteperioden som kommer

Vi må ha det klart for oss at i den landsmøteperioden vi nå går inn i, har vi med oss uløste en del av de viktigste avvika i ungdomsforbunda. Straks etter landsmøtet må vi gå i gang med å føre kampen mot den revisjonistiske linja videre i RU og NKS. Dette må vi se på som en stor og viktig oppgave for partiledelsen og hele partiet.

Vi må sammenfatte ei skikkelig, helhetlig linje for det kommunistiske ungdomsarbeidet under våre forhold. Dette er nødvendig for å gjøre endelig opp med den forvirringa som har råda blant mange kamerater i en del år nå, og komme lengre enn til det nivået der vi bare retter på enkeltfeil. Dette er et løft, men det er en oppgave vi er fullt ut i stand til å løse. Vi har et digert fond av erfaringer å øse av. Vi har en gunstig objektiv situasjon der ungdomsforbunda også har mange gunstige posisjoner og kontakter.

Og vi har det mest kostelige av alt: mennesker. Partiet har de mange tusen pålitelige og kampvillige kameratene i ungdomsfor-

bunda sjøl. Sjøl om det blir gjort feil i RU og NKS-arbeidet, så betyr ikke det at hoveddelen av RUs og NKS' medlemmer er prega av store feil. Tvert imot viser erfaring oss at hovedtyngden av dem er svært bra kamerater som dersom de blir mobilisert politisk og får riktig retningslinjer gjør en ypperlig innsats. Om vi i partiet klarer å hjelpe disse kameratene riktig, å mobiliserer dem for å renske ut feila og utvikle arbeidet riktig, så kan vi få erfare at de er en stor kraft.

Det er nå opp til oss sjøl om vi skal gripe mulighetene som finnes. Om vi gjør det trur vi også at det er mulig å oppnå store framganger i Ungdomsarbeidet raskt.

8. PARTIET OG ERFARINGENE FRA TO VALG

Fra første stund har den marxist-leninistiske bevegelsen avvist alle ideer om en «fredelig, parlamentarisk overgang til sosialismen». Samtidig har vi slått fast behovet for en konkret, revolusjonær valgtaktikk som tar hensyn til nivået og bevegelsen i arbeiderklassen. Her har vi bygd på Lenins ord: «For kommunistene i Tyskland har parlamentarismen sjølsagt 'politisk overlevd seg sjøl', men det gjelder nettopp ikke å betrakte det som er overlevd for oss, som overlevd for klassen: som overlevd for massene.» («Venstre-kommunismen» — En barne-sjukdomm).

Allerede på SUFs 5. landsmøte i 1968, som vedtok å studere marxismen-leninismen-Mao Tse-tungs tenkning, ble dette uttrykt slik: SUF avviser «'den parlamentariske veien til sosialismen', dvs. ideen om at sosialismen kan gjennomføres ved vedtak i Stortinget og settes i verk av klassestatens organer. Dette betyr ikke at SUF tar avstand fra parlamentarisk arbeid. Arbeid i parlamentet må ta sikte

på å vise at statsapparatet er et instrument for undertrykking av det arbeidende folket, og at en proletarisk revolusjon er nødvendig.»

Spørsmålet om å stille lister i parlamentariske valg har derfor blitt vurdert som et *taktisk* spørsmål, som i visse situasjoner er korrekt og nødvendig og som i andre faser kan representere ei feilaktig linje og en blindvei i klassekampen. Ved Stortingsvalget i 1969 avviste SUF(m-l) alle ideer om å forsøke å stille egne lister. Ut ifra bevegelsens nivå og styrke ved dette et helt korrekt standpunkt. Det samme var tilfellet da MLG avviste all deltakelse i listestilling under kommunevalget to år etter, i 1971. I begge situasjoner ville en annen taktikk skada både massearbeidet og partibygginga.

I begge disse valgene tok ml-bevegelsen også et riktig standpunkt til SFs og «NKP»s moderne revisjonisme. Overalt oppfordra vi til en aktiv boikott av disse partiene. De blei korrekt stempla som borgerlige partier som både i kampen for sosialismen og i

dagskampen hadde forrådt arbeiderklassens interesser. Høyrestandpunkter om at det var rett å støtte disse partiene som «anti-EEC»-partier, blei skarpt bekjempa som høyreavvik og revisjonisme.

Fra ml-bevegelsen blei gjenreist i slutten av 60-åra og fram til perioden som gikk forut for Stortingsvalget i 1973 er det viktig å slå fast at SUF(m-l) og MLG bygde sin valgtaktikk på kommunistiske prinsipper. Både i 1969 og 1971 ble det ført en uforsonlig kamp mot moderne revisjonisme og reformisme.

Vi bygde på det viktige marxist-leninistiske *prinsippet* om at uansett hvilken konkret *taktikk* en velger, må hensikten være å tjene proletariatets interesser, bekjempe reformisme og parlamentariske illusjoner og propagandere nødvendigheten av revolusjon og proletariatets diktatur.

Valglinja i 1973 var høyre og revisjonistisk

EEC-kampens kjølvann blei det fra moderne revisjonistisk

hold forberedt en 'sosialistisk valgfront' ved Stortingsvalget i 1973. Fra første stund var det strategiske målet for denne alliansen å bygge opp et nytt og sterkere moderne revisjonistisk parti i Norge. Som et ledd i disse planene blei det også øvd direkte og indirekte press på MLGs Sentralkomite med sikte på å forskyve og forhindre at et nytt, kommunistisk parti blei danna. Opprettinga av et slikt parti, bygd på marxismen-leninismen Mao Tsetungs tenkning, blei med rette sett på som en strategisk trusel mot den revisjonistiske bevegelsen.

Som et ledd i denne taktikken gikk enkelte grupper blant revisjonistene ei tid vekk fra sedvanlige taktikken med åpne angrep og hets. I en viss grad blei det snakket om samarbeid med ml-bevegelsen. Så seint som januar 1973 holdt NKPs daværende formann en tale i landsstyret der han utnevnte MLG som en ønskelig deltaker i den kommende 'sosialistiske valgfronten'. Den eneste hensikten med dette falske enhetspratet var å forhindre opprettelsen av AKP(m-l). Som analysen av høyreavviket i partiet viser, var dette er et bevisst framstøt fra borgerskapet, for å korrumpere den marxist-leninistiske bevegelsen med «sukkerdrasjerte» kuler. Opprettinga av AKP (m-l) var et hardt slag mot disse planene.

Men denne taktikken til borgerskapet sådde revisjonistiske frø i ml-bevegelsen, førte til at MLG og AKP(m-l) på stiftelseslandsmøtet utvikla ei tvers gjennom revisjonistisk valglinje. Denne linja var et giftig angrep på partiets generallinje, og representerte det mest ekstreme uttrykket for høyreavviket i partiets eksterne politikk.

— — —

Allerede fra høsten 1972 blei det slått inn på ei feilaktig, skadelig og likvidatorisk linje

som gikk inn for en felles valgfront med SF, «NKP» og andre revisjonistiske grupper. Både overfor SF og «NKP» blei det gjort framstøt med sikte på reelle forhandlinger. Et slikt møte blei også gjennomført med representanter fra «NKP»-ledelsen, der MLGs representanter gikk inn for en fellesfront med «NKP» for å «presse SF». Denne valglinja, som åpent gikk inn for ei felles parlamentarisk plattform med representantene for den moderne revisjonismen og sosialimperialismen, blei på stiftelseslandsmøtet stadfesta og vedtatt.

Etter at partiet var stifta avviste revisjonistpartiene ethvert samarbeid med AKP(m-l). Dette skjedde på tross av partiets feilaktige valgtaktikk, og på grunn av at AKP(m-l)s stiftelseslandsmøte slo fast ei kommunistisk generallinje for partiet. Likevel fortsatte partiet med 'enhetsinitiativ' overfor det nystarta SV. Disse framstøta var ikke bare politisk feilaktige, men representerte også et stadig større illusjonsmakeri overfor massene. Sjøl i juli 1973, da enhver listesamling var praktisk umulig, gjentok Rød Valgallianses landskonferanse sitt «enhetsstilbud».

Høyreavviket førte også til en råtten, revisjonistisk borgfred med SV på det politiske planet. I ei pressemelding fra AKP(m-l), datert 26/3 -73, heter det at Politisk utvalg i SK beklager at et bredt samarbeid «nå ser ut til å være forspilt.» Deretter heter det at SF, «NKP» og AIKs listesamarbeid «ikke ene og alene er danna med front mot folkets fiender: utenlandsk imperialism, norsk monopolkapital og deres allierte i sosialdemokratiet toppsjikt. En forsøker også å ramme den revolusjonære del av arbeiderbevegelsen gjennom angrep på og utelukking av AKP(m-l).» Sjelden har revisjonister fått en penere attest. I oppropet «Fram for Rød Valgallianse» fra SKs 2. plenum føres denne linja videre. Her nevnes at «ledende krefter i Sosialistisk Valgforbund» har et feilaktig syn

på DNA-ledelsen og regjeringsspørsmålet. Samtidig slås det fast at «vi vil ikke på noen måte se Sosialistisk Valgforbund som en fiende i valgkampen». På Rød Valgallianses Landskonferanse seinere blei dette ført så langt at det konkret blei retta en henvendelse til SV om borgfred i valgkampen!

Rød Valgallianse av AKP(m-l) og uavhengige sosialister blei ut i fra dette danna som en valgfront som i prinsippet var åpne for alle som var «mot monopolkapitalen og høyre-sosialdemokratiet». Dette representerte et illusjonsmakeri uten sidestykke og bygde på fullstendig urealistiske og subjektivistiske forestillinger om mulighetene for å samle store skarer av de som hadde kritikk av DNA-toppen etter EEC-kampen. Samtidig blei dette et påskudd til åpen høyreopportunisme både i valgkamp-plattform og øvrig agitasjon. Ut i fra ideen om at partiet deltar i en brei valgfront», blei alle prinsipper for en revolusjonær valgtaktikk lagt til side.

Et eksempel på dette er stiftelsesoppropet fra Rød Valgallianse som fremmer reformmistiske og revisjonistiske standpunkter. Riktignok står det at sosialismen ikke nås gjennom valg, men alternativet er bare vage ord om «arbeiderklassens egen kamp». Det står ikke ett ord om den proletariske revolusjonen, om våpenmakts betydning, om at en makt, borgerlige staten må knuses og proletariatets diktatur opprettes. I valgkampen forklarte partiets talsmenn bare nødvendigheten av revolusjon når de blei pressa til det, og stort sett blei alle slike spørsmål fordømt som utidige og uvedkommende for Rød Valgallianse.

Kampen mot sosialimperialismen blei fullstendig utelatt i stiftelsesoppropet til RV. Dette er et særs grovt avvik, og innebærer at vi i praksis sveik den antiimperialistiske kampen i valgkampen i 1973. Hensikten med dette var å gjøre RVs plattform

«akseptabel» for å søke enhet med revisjonistene, på deres politiske vilkår.

I stedet for å spre revolusjonære ideer og avsløre det kapitalistiske klasseskildet, fikk hele valgkampen ei snever økonomistisk og revisjonistisk innretning.

Krav og paroler blei stilt på en borgerlig-parlamentarisk måte. «RV går inn for ditt» og «RV vil fremme datt». Nødvendigheten av massenes egen kamp på tvers av det parlamentariske byråkratiet blei ikke nevnt med et ord.

Valgkampen blei ikke innretta på *proletariatet*. Det blei knapt reist sentrale arbeiderkrav, og valgarbeidet blei definitivt ikke innretta på arbeidsplassa i storindustrien. Propagandaen var prega av samme feilen.

Som et resultat av opportunisten i politikken, blei det gjort opportunistiske feil i samband med opprettelsen av RV. Blant annet blei det tatt inn revisjonister i RVs organisasjon, som seinere har kommet *åpent* ut mot partiet og støtta revisjonistpartiene og sosialimperialismen.

Hverken partiet eller RV slo fast at sosialdemokratene og revisjonistene dreiv demagogisk svindel med en lang rekke «progressive krav» for å bedra massene. Propagandaen rundt en del av krava blei lagt opp etter mønster av de borgerlige partienes valgkampmetoder. RV lagde ulike «utspill» som tok sikte på oppslag i radio, aviser og TV, som var egna til å skape parlamentariske illusjoner. Eksempler på dette er henvendelsen til alle andre partier om trygdehelsen, og brev til regjeringa om nedlegginga av småsjukehusa. RV *apte* etter de borgerlige partienes valgkamp og PR-metoder. Fordi dagskamp-parolene ikke blei satt inn i en strategisk sammenheng, fordi nødvendigheten av kamp mot klassesamarbeidslinja ikke blei tatt opp, bidro vi i virkeligheten til å gjøre det langt *lettere* for SV å framstå som «radikalt og

progressivt». Dette førte i realiteten til at vi aktivt fremma ideen om at «SV er progressivt», det er «bra folk bryter med DNA for å stemme SV» osv. Dette hjalp SV til å holde sine tropper sammen. Det førte til usikkerhet og forvirring blant våre egne medlemmer og sympatisører. Resultatet blei at også folk i våre egne rekker blei påverka av revisjonismen og deserterte over til SV.

Den revisjonistiske valglinja førte også til grove avvik fra ei riktig *sikkerhetslinje*. Blant annet blei det aldri gjennomført noen seriøs vurdering når det gjaldt offentliggjøring av navn.

Valgkampen var prega av den opportunistiske stilen med å overvurdere betydninga av og mulighetene for å få mange stemmer i valget. Dette var knytta sammen med grove brudd på *masselinja* i valgkampen. Alt valgarbeid blei konsentrert om postkasseutdeling av materiell, mens husbesøk, agitasjon på arbeidsplassa, mindre diskusjonsmøter, abonnementsverving til KK, oppfølging av personkontakter osv. blei neglisjert. Det var inga linje for å bruke valgkampen til rekruttering og organisatorisk styrking.

En ser valglinja og valgkampen i -73 i sin helhet, så kan det sjølsagt trekkes fram eksempler på positive del saker. I gikk mot DNA, reiste endel riktige dagskamp-paroler osv. Men forsoningslinja overfor SV, framstillinga av revisjonismen som «progressiv», den reformistiske og økonomistiske prega valgkampen, den manglende innrettinga på industriproletariatet og de borgerlige valgkampmetodene gjør det nødvendig å slå fast at valglinja og valgkampen var i *hovedsida* revisjonistisk både når det gjaldt form og innhold.

Linja for valget i 1973 sto for *enhet* med den moderne revisjonismen og førte til framgang for borgerskapets agenter i arbeiderbevegelsen. Linja for valget i 1973 var *likvidatorisk* og ei *åpent* angrep på partiets kom-

munistiske generallinje. Valglinja sikta mot å forvandle AKP(m-l) til et revisjonistparti, og var objektivt et framstøt fra borgerskapet og imperialismen i partiet.

Sentralkomiteens oppsummering av valget, høsten -73 og Landskonferansen fra høsten -74, sa at «valglinja i hovedsak hadde vært korrekt. SKs kritikk av høyreavviket og kamp mot det har ført til at valglinja fra 1973 virkelig har blitt avslørt som høyreopportunistisk og revisjonistisk. Partiets andre landsmøte må erstatte den tidligere feilaktige oppsummeringa av dette valget, med ei ny og korrekt oppsummering.

VALGKAMPEN 1975

Valglinja for AKP(m-l) i 1975 blei vedtatt av Sentralkomiteen sommeren 1974 og seinere stadfesta av partiets Landskonferanse. Sjøl om det da *ikke* blei foretatt noe oppgjør med høyrelinja fra 1973, så innebar likevel disse vedtaka ei gjenreisning av kommunistiske valgkampprinsipper. Dette blei videreutvikla i partiets hefte «Arbeiderklassen og valgene 1975» og gjennom sjølve valgkampen. Oppsummeringa av høyreavviket gjorde valgkampen 1975 til en viktig seier for kampen mot den moderne revisjonistiske avviket i partiet.

I oppsummeringa av valgkampen vil vi særlig legge vekt på følgende.

Det var riktig å *delta* i kommune- og fylkestingsvalget gjennom å stille lister. Sjøl om store masser har misstilt til borgerlig partipolitikk og borgerlige politikere, så er tilliten til og illusjonene om det parlamentariske systemet ennå rotfestet i massene. I denne situasjonen ville en *allmen* valgboikott av det parlamentariske systemet vært et brudd med en korrekt kommunistisk taktikk, ikke tatt hensyn til massenes nivå og i praksis gagna revisjonistene.

Samtidig blei antallet lister begrensa utfra ei vurdering av

styrke og sikkerhet. Dette var et riktig utgangspunkt, og et oppgjør med tidligere høyrefeil. Likevel må det oppsummeres at sikkerheten fortsatt blei tillagt for liten vekt både i listestillinga og i organiseringa av valgkampen i 1975.

Det var korrekt å *boikotte* SV og alle andre borgerlige partier der RV ikke stilte. Dette gjenreiste ml-bevegelsens riktige taktikk fra 1969 og 1971. Boikotten retta seg mot revisjonistpartiet i valgdistrikter der RV ikke stilte, samtidig som det var ei parole for kamp mot den moderne revisjonismen over hele linja i valget. Slik blei det mulig å føre ut en *enhellig* valgkamp for RV over hele landet, også der det ikke blei stilt lister.

I motsetning til i 1973 bygde RV i 1975 på ei revolusjonær plattform, som bl.a. tok stilling for den sosialistiske revolusjonen og proletariatets diktatur. Dette plattformdokumentet blei utforma som eget hefte og solgt i over 8.000 eksemplarer. Dette bidro til å befeste partimedlemmene og medlemmene i ungdomsforbunda og partiets sympatisører om ei riktig hovedlinje for valgkampen. Særlig stor betydning hadde det at plattformen til RV la stor vekt på å avsløre den moderne revisjonismen og sosialimperialismen. En politisk mangel ved den, var at den ikke direkte tok opp det kommunistiske partiets betydning som drivkraft i klassekampen.

I de fleste kommuner og fylker der RV stilte liste, og en del andre plasser, blei det også utarbeidet *lokale* programmer. Dette arbeidet hadde positiv betydning for å gjøre politikken vår mer levende og konkret, og fordi det bidro til å utvikle en taktikk for klassekampen lokalt. Samtidig avslørte dette arbeidet viktige svakheter og feil. Allment var det i mange lokale programutkast en høyretendens til ikke å ta opp kommunens borgerlige klassekarakter og legge liten vekt på en systematisk avsløring av revisjo-

nistenes linjer. I enkelte kommuner viste det seg også at mange kamerater savna elementære kunnskaper om lokale forhold, slik at programmene fikk et for sterkt preg av allmenheter og sjabloner.

RVs landskonferanse pekte ut 4 saker som nøkkelpunkter i valgkampen:

- Kamp mot krisa og arbeidsløsheten.
- Kamp mot de imperialistiske supermaktene USA og Sovjet.
- For den sosialistiske revolusjonen og proletariatets diktatur.
- Boikott av de borgerlige «arbeider»-partiene DNA og SV.

Dette må oppsummeres som ei i hovedsak korrekt linje for valgkampen, som forener dagskampen med strategiske nøkkelspørsmål. I løpet av valgkampen blei det også stilt stadig klarere at RVs linje og SVs linje var som ild og vann. Foran valgkampinnspurten blei hovedvekt lagt på dette, dvs. å gjøre det klart for stadig fler at en revolusjonær taktikk hele tida må vinne fram i kamp mot revisjonistiske, borgerlige linjer.

Samtidig blei det ført viktige kamper mot klare tendenser til å sabotere valgkampen. Dels dreide det seg her om åpne høyreopportunistiske standpunkter, f.eks. å ville prioritere arbeid i sjøl den minste «lokale aksjon» over valgkamp mot moderne revisjonisme og reformisme. I enkelte tilfeller var det kamerater som forsøkte å rettferdiggjøre dette gjennom å forfalske innholdet i Lenins ord om at enhver stor streik er viktigere enn parlamentarisk arbeid.

En del av de første og viktigste framstøtene for å vulgarisere kampen mot høyreavviket kom også under valgkampen. Et eksempel er forsøkene på å legge ned valgkampen i Oslo like foran valgkampinnspurten. Dels blei det kommende indeks-oppgjøret framstilt som det viktigste å konsentrere arbeidet rundt, dels blei

det agitert mot RV-arbeid under slagordet «det er bedre å rekruttere en arbeider, enn at 10 funksjonærer stemmer RV»! Rød Ungdoms ledelse gikk også i spissen for en rekke avvik, og gikk bl.a. *mot* store konfrontasjonsmøter på skolene under dekke av å skulle bekjempe borgerlige valgkampmetoder. Mange steder i landet var det eksempler på at kampen mot den moderne revisjonismen blei undergravd av tendenser til å betrakte alle medlemmer i og sympatisører med SV som like reaksjonære som ledelsen. Slik unnlot mange kamerater å utnytte motsigelsene i SV mellom revisjonistledelsen og progressive medlemmer/sympatisører. Kampen mot disse avvika i samband med valgkampen bidro til å avsløre vulgarisering av kampen mot høyreavviket og innebar dermed ei styrking av kampen mot høyreavviket i partiet.

Før valget blei det slått fast at hovedinnrettinga i valgkampen skulle være industriproletariatet og arbeidsplassene. En god del RV-grupper blei oppretta på arbeidsplassa, og det kunne oppsummeres gode resultater en god del plasser. Men allment var gruppen prega av svakt massearbeid. Propagandaen var prioritert innretta på arbeiderklassen, og kampen for arbeiderklassens krav blei stilt i sentrum når det gjeldt dagskampsakene.

Arbeiderklassen (spesielt industriarbeiderne), den progressive kvinnebevegelsen og ungdommen blei stilt opp som viktigste grupper å konsentrere RVs massearbeid om. Dette var ei korrekt prioritering, og ga resultater i den grad den blei fulgt opp skikkelig.

Arbeidet overfor den aktive, progressive kvinnebevegelsen var gjennom hele valgkampen svakt. Kvinneavisa som blei gitt ut falt mellom to stoler, den blei hverken masseagitasjon eller skikkelig propaganda. Det ville vært nyttigere med et skikkelig hefte om revolusjonær kvinne-

politikk. Alt for mange plasser var det ingen spesielt ansvarlig kadre for denne politikken og arbeidet lå mye nede. Også arbeidet med ungdommen led av store mangler. Rød Ungdom og NKS var preget av politiske feil i retning av å vulgarisere kampen mot høyreavviket, og dreiv lite systematisk massearbeid.

Når arbeidet likevel gikk relativt godt var det fordi det i

boområdene og endel større arbeidsplasser blei organisert et godt valgkamparbeid der innrettinga stort sett blei fulgt opp.

Valgkampens utgifter blei også i 1975 dekket gjennom en stortilt innsamling. Gjennom politisk kamp blei denne kampanja en stor suksess. For det første av alt blei *utgiftene* skåret ned til et minimum, og blei tross prisstigninga *lavere* enn to år før.

Men først av alt blei innsamlingskampanja en seier fordi den blei knytta til et politisk mål: rotasjonspressa. Slik blei det både slått ned på tendenser til sløsing, spesielt i fylkesbudsjettene, sikret full sjølberging og oppnådd et overskudd på 1 million kroner som gir varig framgang for AKP(m-l) og hele den revolusjonære bevegelsen.

9. PARTIET OG MASSENE

Det åpne høyreavviket innebar ei forvrengning av det kommunistisk masselinje-prinsippet. I partiet blei masselinja forflata til et «prinsipp» om å være «kjekk og grei», samtidig som alvorlige sekteriske tendenser bredte seg. Det eksisterte også ei linje som i praksis gikk ut på at massearbeidet og masse-mobiliseringa kunne erstattes med diplomati overfor revisjonister. Sjøl om vi nå har gjort opp med de mest åpne formene for høyreavviket, ser vi at de revisjonistiske feila i masselinja varer ved i nye former. Disse feila kan ikke oppfattes som enkeltstående feil. De utgjør tvert om et sammenhengende avvik i forståelsen av hva masselinja egentlig er for noe. Den første oppgaven består derfor i å skolere partiet i teorien om masselinja.

Denne skoleringa må foregå konkret og i samband med praksis. Så må vi nytte lærdommene til å kvitte oss med det som er dårlig og beholde det som er bra i partiets tenkning, metode og arbeidsstil.

a) Grunnlaget

Den marxist-leninistiske masselinja hviler på den proletariske verdensanskuelsen. I motsetning til de borgerlige metafysikerne som hevder at massene ikke er noenting, mens enkeltpersonene er alt, står vi for den historiske materialismen. Den lærer oss at «folket, og bare

folket er den drivkrafta som lager verdenshistoria». Derfor må vi kommunister mobilisere massene til de verdenshistoriske oppgavene som står foran oss.

I motsetning til den borgerlige ideologien, som dyrker «enkelt-heltene» er det et grunn-element i proletarietets ideologi som sier at det er «massene som er de virkelige heltene». Mao legger til at dersom en ikke skjønner det, kan en ikke regne med å tilegne seg minimale kunnskaper en gang.

Grunnlaget for ei kommunistisk masselinje finner vi også i det faktumet at «massene har en potensielt stor entusiasme for sosialismen». Når massene er mobilisert til sjøl å ta del i kampen, så er de i stand til å endre situasjonen raskt til fordel for seg.

Dette grunnlaget for ei kommunistisk masselinje blei helt neglisjert i den mest åpne høyreperioden. Avviket har også vist seg hardnakka å rette på. Derfor må hele partiet nå skolere seg i grunnlaget for masselinja og anstrenge seg på å gripe den skarpe motsigelsen mellom borgerlig og proletarisk ideologi på dette punktet.

Den teoretiske forståelsen

av masselinja er på et lavt nivå. Det har blitt drevet lite eller ingen studier av prinsippene for masselinja. Derfor finnes det en-sidige og feilaktige oppfatninger av hva masselinja er for noe. Særlig har de kameratene som har blitt med i partiet etter stif-

telsen fått lite skolering i disse spørsmåla. Kamerater som deltok i masselinjestudiene i 1970 har også latt mye av det gå i glemmeboka og deres grep om teorien for masselinja er dårligere nå enn før. Dette gjelder sjøl om partiets massearbeid i dag er mer omfattende enn det har vært noen gang, og sjøl om omlandet vårt er større. Det er absolutt påkrevd å ta opp igjen studiene av masselinja og høyne partiets nivå på dette spørsmålet.

b) Fra massene — til massene

«Hvor kommer de riktige tankene fra? . . . De kommer fra sosial praksis og fra den aleine. De kommer fra tre slags sosial praksis, nemlig kampen for produksjonen, klassekampen og kampen for vitenskapelige eksperimenter.»—Mao

Massene har ei rik erfaring. Kommunistar må være dyktige i å sammenfatte massenes erfaringer og foredle dem og bringe dem ut til massene igjen. Dette er i samsvar med den marxistiske erkjennelsesteorien.

Vi må sammenfatte massenes meninger. De vil finnes spredte og usystematiske ute blant massene. Det er vår oppgave å undersøke hva massene mener og generalisere og systematisere disse ideene. På grunnlag av studier må vi skille riktig fra feilaktig og propagere de riktige ideene blant massene, slik at de kvitter seg med tilbakeliggende

ideer og gjør de riktige ideene til sine egne, holder fast ved dem og setter dem ut i livet. Massene må overbevise seg sjøl gjennom handling om at ideene er riktige og vi må bruke massenes handling som en prøve på riktigheten av disse ideene. Så må vi på ny sammenfatte massenes ideer og erfaringer og kvitte oss med det som har vist seg å være feilaktig og styrke det som har vist seg riktig. Slik får vi riktigere og bedre retningslinjer, og vi setter dem ut i livet på ny. Slik blir ideene riktigere og mer virkelighetsnære for hver gang.

Fra massene til massene er et prinsipp som anvendes usystematisk og lite planmessig i partiets arbeid. Det er kamerater som bruker det til en viss grad, og det finnes kamerater som overhode ikke bruker denne måten å arbeide på. De siste trur at de kan få riktige ideer av å sette seg på kammerset og konstruere i hop noe. Slike kamerater blir uvegerlig subjektivistiske. De lager paroler som ikke er i samsvar med situasjonen i massene og veit lite om hva som virkelig rører seg i massene. Dette kan føre til at de gjør «venstre»-avvik i form av at de stiller handlingsparoler som massene ennå ikke er klare til å gjennomføre. Men det kan like gjerne føre til høyreopporunisme og bakstrevskhet, ved at de unnlater å stille paroler som massene brenner etter å kjempe for.

Å jobbe etter prinsippet om «fra massene til massene» er ikke det samme som å gjøre knefall for feilaktige ideer som finnes blant massene. Vi skal ikke unnlate å føre fram vår revolusjonære linje, sjøl om massene ennå ikke er innstilt på å gjøre revolusjon. I mange høve må vi også gå skarpt i rette med feilaktige ideer som finnes i massene. Men vi må gjøre det på en slik måte at vi tar opp massenes motforestillinger og svarer på dem. Deretter må vi oppsummere hvordan vi har vært i stand til å overbevise

massene om riktigheten av vår politikk. Da kan vi dra lærdommer for det videre propagandaarbeidet. Vi må også dra nytte av de framskredne ideene som finnes blant massene til å bekjempe tilbakeleggende standpunkter.

Partiets arbeid på dette området er på ingen måte svart eller dårlig, men det er usystematisk og tilfeldig. Dessuten finnes det mange kamerater som ikke har tilegna seg de mest elementære prinsippene for å utarbeide riktige ideer.

c) Gjør undersøkelser

Til masselinja hører en stil med å gjøre djuptgående undersøkelser. Kommunistene må ikke bare stole på rapporter eller danne seg oppfatninger på et subjektivt grunnlag. Vi må drive konkrete studier, der vi går inn på et enkelt arbeidsområde, et enkelt spørsmål eller en enkelt enhet. Vi må samle et rikt materiale gjennom slike undersøkelser slik at vi kan utarbeide de riktige parolene og de riktige tiltaka.

«Et kommunistisk partis riktige og urokkelige kamptaktikk kan under ingen omstendigheter skapes av et fåtall personer på et kontor. Den oppstår under massekampens gang, dvs. gjennom virkelig erfaring. Derfor må vi alltid studere samfunnsmessige forhold og foreta praktiske undersøkelser. . . Enhver som har ansvaret for å lede. . . må personlig foreta undersøkelser av de spesielle samfunnsmessige og økonomiske forholda og ikke bare forlite seg på rapportlesning.»—Mao

Hvor ofte blir det ikke synda mot disse prinsippene? Er det ikke altfor utbredt at kamerater uttaler seg i hytt og vær om saker de aldri har undersøkt? Det finnes en gjennomgående stil med at partikamerater sitter på lagsmøter og diskuterer hva massene mener uten at de har hatt undersøkelsesmøter med massene spurt dem direkte. I de mest

ekstreme tilfellene fører det til at kameratene unnlater å ta opp spørsmål som det er en glødende interesse for i massene. Sjøl om de gir sin tilslutning til den dialektiske materialismen, praktiserer de idealismen, ved at de innbiller seg at de riktige tankene kan oppstå i hjernen uten at de har foretatt undersøkelser.

«Om du ikke har undersøkt et spørsmål så har du ikke rett til å uttale deg.»—Mao

d) Sørg for massenes velferd.

Som kommunister må vi tjene folket. Massenes problemer er våre problemer, og vi må vise oss i stand til å ta oss av massenes nærliggende problemer. Bare på den måten kan vi vinne deres tillit og mobilisere dem aktivt i kampen mot borgerskapet og imperialismen. Det er i strid med kommunismens innhold å neglsjere massenes nærliggende problemer. Vi må alltid stille paroler og føre kamper for å løse dem. Bare på det grunnlaget kan vi sikre at massene blir mobilisert rundt sine strategiske oppgaver.

Fra ml-bevegelsen oppsto har den hatt en politikk med å sørge for massenes velferd. Vi har reist kampen for massenes økonomiske, sosiale og politiske interesser og gått i spissen for å skape interesseorganisasjoner. De moderne revisjonistene har delt borgerskapets raseri over den fine utviklinga av slike kamper. Derfor har de enten sabotert den åpent, eller de har kommet med en masse «marxistiske» fraser og skjelt ut interessekampen som «reaksjonær», «økonomistisk» o.l. Noen få kamerater har latt seg påvirke av den typen revisjonistisk press til å prioritere ned interessekampen. De gjenspeiler borgerskapets ideer i partiet. Slike kamerater kommer ofte fra småborgerlig-intellektuelle sjikt. Utover dette finnes det også en spontan tendens til å ikke prioritere dagskampparoler.

Denne tendensen sto som et nokså omfattende avvik over

hele landet, våren 1976 og ga seg tydelig utslag i 1.mai-arbeidet. Mange kamerater neglisjerte dagskampens paroler og nøyde seg med allmenne paroler. Allmenne paroler med et korrekt innhold er helt avgjørende, men uten at politikken også uttrykkes i ei lang rekke konkrete paroler, så blir de allmenne parolene uten innhold. Dimitrov kritiserte den typen allmenne proklamasjoner, og sa at de som tror at de på den måten setter partilinja ut i livet, de tar grundig feil.

Særlig blant våre kamerater som jobber med kvinnespørsmålet er det en manglende forståelse for forholdet mellom strategien og det å sørge for massenes velferd. De har praktisert linja med enten bare å ta opp den daglige kampen, eller bare ta opp allmenne spørsmål. De har aldri vist evna til å kombinere disse tingene. De har aldri vist i praksis at de har forstått Maos tese om at det å mobilisere massene for revolusjonen forutsetter at en også er dyktig i å sørge for massenes velferd.

Den er en grunnleggende feilaktig problemstilling å spørre slik: «Skal vi ta opp kampen for daghjem eller kampen mot imperialismen?» Sannheten er at en vil ikke få noen virkelig mobilisering mot imperialismen hvis en ikke også har et overbevisende og tillitvekkende arbeid med de mest brennende dagskrava til massene.

e) Kommunistene kan ikke gjøre alt aleine.

Å innbille seg at det er bare kommunister som kan ta seg av store oppgaver er å gå imot prinsippene for masselinja. Det finnes tusener, titusener og i prinsippet hundretusener av det arbeidende folket som kan og må være i stand til å løse oppgaver som er uløselige for ei lita gruppe aktive. Massene har en enorm skaperkraft, bare den blir utløst. «Når massene først har tilegnet seg de riktige tankene som kjennetegner den framskredne klassen, blir disse tankene for-

vandlet til en materiell kraft, som forandrer samfunnet og forandrer verden.» Noe av kunsten å lede på marxist-leninistisk vis består derfor i evnen til å sette partiets politikk om i handling fra massenes side. Vi må gi, ikke bare kaderen, men også de breie massene forståelse for og evne til å mestre enhver bevegelse og enhver kamp som vi lanserer.

Partiet har en grunnleggende riktig politikk. Det viser seg at når massene for alvor, som et resultat av vårt arbeid, får kjennskap til partilinja, så blir de i stand til å gjøre store framskritt. Det øker massenes tillit til seg sjøl og tillit til partiet. Men for at dette skal skje, må parti-medlemmene være dyktige til å føre ut og forklare partiets politikk for massene. På noen arbeidsområder gjøres dette brukbart, men det finnes også svakheter.

Utenom 1.mai finnes det svært lite arbeid som retter seg inn på at massene virkelig blir mobilisert til demonstrasjoner. Det går ikke ut på at det er umulig å gjøre slik mobilisering, men at partimedlemmene ikke godt nok fører ut hvorfor det er viktig å demonstrere på den eller den saka. Da kommer det sjølsagt få som ikke er vant til å gå i slike tog.

Det er tilmed en del kadre som vil gjøre det til linje at massene ikke skal mobiliseres til tog. Gang på gang kommer de tilbake med forslag av typen «vi fikser mobiliseringa gjennom å gi kommunistene direktiv om å gå.» Dette er en gjennom feilaktig og revisjonistisk politikk, som passiviserer massene.

I dette avviket ligger det mistillit til massene og til partiet. Mistillit til massene, fordi det undervurderer massenes evne til å forstå at det er politisk viktig å demonstrere, mistillit til partiet, fordi det ser bort fra at partiet kan få med seg massene i demonstrasjoner.

Vi har korrigert mye av revisjonismen på det økonomiske

området, men vi har ennå ikke evna å sette masselinja i ledelsen for det økonomiske arbeidet. Mange folk som sikkert ville sluttet opp om partiets kampanjer får simpelthen ikke en gang spørsmål om de ønsker å gjøre det.

Det er helt maktpåliggende å komme ut av slike tankebaner og slike arbeidsmetoder. *Uten at massene i stort antall setter partiets politikk ut i livet vil vi aldri kunne løse de store oppgavene som vårt parti har stilt seg.*

Ved å løse dette problemet på en langt bedre måte i dag vil vi også gjøre partiet langt mindre sårbart overfor en skjerpa klassekampssituasjon eller en imperialistisk okkupasjon enn hva vi er i dag.

f) Bare massene er en mur av jern.

Med massene kan vi oppnå alt. Vi behøver ikke å frykte noen fiende. Vi kan seire over en hvilken som helst imperialistmakt, vi kan seire i den proletariske revolusjonen. Uten massene er vi ingenting. Da kan vi ikke oppnå noe av dette. Og vi kan ikke forsvare partiet mot reaksjonens angrep. Ut fra ei strategisk vurdering kan derfor ikke partiet være tilfreds med et snevert massearbeid. Det må være omfattende og bredt anlagt, og det må nå langt ut i massene.

Målt med denne målestokken er partiets massearbeid i dag for snevert og ensidig, og det står mye igjen å korrigere.

g) Ikke fjerne seg fra massene.

Ikke på noe tidspunkt må det tillates at partikaderen stiller seg over massene og kommanderer over dem. Kommunistene må leve et enkelt liv og arbeide hardt og alltid være lydhøre overfor massene. De må være forbilder i kampen og gå i spissen for massene. Karrierisme og pampesven er uforenlig med masselinja og kommunismen. Slike tendenser må derfor bekjempes uten unntak. Kommunistene må delta aktivt i sjølve

kampen. «Vil en lære å kjenne revolusjonens teori og metoder, da må en delta i revolusjonen».

Kommunister må ikke bare være dyktige i å lære bort, de må også være dyktige i å lære av massene. Massenes erfaringer er et rikt skattkammer som kommunistene må være dyktige til å bringe fram i dagen og dra nytte av. En arrogant og «bedrevitersk» holdning er et tegn på dumhet, og det vil avskjære en fra å skaffe seg riktige tanker.

AKP(m-l) praktiserer prinsippet med å lytte til massene, og kadrene er vel kjent med massenes liv, fordi det også er deres eget. Derfor har vi også vunnet respekt som hardt arbeidende og oppofrende representanter for arbeiderklassens interesser.

Men sekterismen er likevel svært inngrodd. Under det åpneste høyreavviket og i beretninga til 1. landsmøte blei sekterisme definert som det å ikke ville samarbeide med revisjonistene på alle områder. Dette var en skadelig og revisjonistisk definisjon. Den var også egna til å hindre korrigeringa av den virkelige sekterismen, som fantes ved 1. landsmøte og som finnes i dag.

Sjøl om det har vært ei utvikling i partiets massearbeid er det ingen grunn til sjøltilfredshet, og vi må granske arbeidet vårt for å luke ut sekteriske tendenser og ta kamper med de ideologiske feila som ligger bak dem.

Arbeidet vårt har fortsatt mangler, særlig når det gjelder å lære av massene og dra nytte av deres erfaringer.

Mange kamerater som står nær paritetet har også retta kritikk for at det er vanskelig å komme i kontakt med partiet, og vi har også eksempler på sympatisører som har slitt i månedsvis for å komme på studiesirkel hos oss. Slikt er ekterisme som vi absolutt må kvitte oss med.

h) Mot sjablongmessige skriverier.

Når en driver propagandavirk-somhet i skrift eller tale, må en alltid tenke på dem en skriver eller taler for. Sjablonmessige skriverier er bare til skade. For å unngå sjablonmessige skriverier må propagandisten og agitatoren kjenne til massenes tanker og deres liv og uttrykke seg på en måte som gjør partiets politikk levende for dem.

Dette er en utbredt sjukdom. Det eksisterer ideer om at enhver liten løpeseddel skal inneholde en fullstendig analyse og at enhver tale skal begynne med den internasjonale situasjonen og gå videre på tariffoppjøret, sjøl om emnet f.eks. er arbeidet på skolene. Vi har ikke bruk for artikler, taler eller løpesedler som ikke tar hensyn til dem som skal høre eller lese vår propaganda. Prinsippet må være heller færre, men bedre. Foran 1. mai 1976 blei det laga mye propaganda. En del av den var konkret og god, mens en god slump var nokså allmenn og lite overbevisende. I samband med demonstrasjonen mot NATOs ministerrådsmøte blei det gjort et lite gjennombrudd med propaganda overfor SV-sympatisører. Den tok utgangspunkt i noen få konkrete spørsmål, vi gjennomførte en god argumentasjon og la fram bevis for påstandene. Resultatet blei at SV-ere uteblei fra SV-demonstrasjonen.

De verste sjablonmessige skriveriene har vært å finne i typisk intellektuelt miljø, blant kvinnekaderen og studentene. Slike skriverier skader partiet, og de hindrer framgang på de områdene de får bre seg. Hele partiet må nå bruke metoden med kritikk og sjølkritikk til å luke ut denne skadelige tendensen.

j) Ikke alt som er klart for oss er klart for massene.

Vi må være klar over at borgerskapets undertrykking hindrer massene i å skaffe seg kunnskaper om mange forhold,

og at det eksisterer fordommer og tilbakeliggende ideer i massene. Det gjør at vi ikke kan gå utfra at enhver ting som synes sjølsagt for oss, også er det for massene.

Dersom vi ikke tar hensyn til det på en riktig måte, kan det gjøre stor skade.

Ta f.eks. en streik. Vi kjenner til at fagroeningslederen som dukker opp fra forbundsledelsen vil dolke de streikende i ryggen, men for mange av de streikende er det ikke klart. De har kanskje tilmed tru på at han er «arbeidernes mann» fordi han er SV-er, de har ikke engang oppfatta at sv ikke er noe virkelig «radikalt» parti.

Om våre kamerater kjører ut mot denne pampen og skjeller ham huden full før han har gjort noe gærent kan det i verste fall spille i henda på ham fordi han kan maskere seg som «forfulgt uskyldighet». Derfor vil våre kamerater ofte velge å holde kjeft. Men følgen blir fortsatt at disse arbeiderne ikke skjønner det vi skjønner, de trur på falske løfter og blir demoralisert når sviket blir klart osv.

Eller ta den nye grunnsirkelen som kom høsten 1975. Den skulle behandle marxismen for nybegynnere. Men mye av den var vanskelig å forstå. Et spørsmål som mange nye kamerater sliter med, hvorfor det er nødvendig med væpna revolusjon, tok den ikke opp engang.

Hvis vi ikke er klar over hva vi skjønner som massene ikke skjønner, så vil vi heller ikke klare å mobilisere massene. For å løse denne motsigelsen er det nødvendig både å gjøre undersøkelser og evne å argumentere overbevisende på en måte som massene forstår. Vi må unngå den feilen som går ut på å buse på uten hensyn til hva massene har skjont, vi må vise fintfølelse og forsøke å unngå å trække folk på tærne, og tilmed være åpne for taktiske konsesjoner som gjør det lettere for massene å lære sjøl gjennom egne er-

faringer. Men samtidig må vi passe oss for den feilen som har vært mer vanlig i tida med høyreavviket: å unngå å ta opp spørsmål, spesielt i fagforeninger, fordi massene har illusjoner om noen pamper, fordi det angivelig kan krenke noen og lage trøbbel — kort sagt: å oppfatte det slik at når noe ikke er klart for massene nå bør vi helst ikke si det sjøl heller. I praksis har dette ofte blitt en begrunnelse for borgfred med revisjonister, mens kameratene har unnlatte å hjelpe massene til klarhet og overlatt dem til å finne ut alt sjøl.

k) *Det* er partiets oppgave å hjelpe til å organisere massene og sjøl jobbe i masseorganisasjonene.

Før revolusjonen sa Formann Mao at det kinesiske folket var svakt fordi det var uorganisert. Det er klart at om million-massene skal kunne ta makta må de organisere seg. Om Norge kan vi si at det norske arbeidende folket er svakt, dels fordi det er uorganisert og dels fordi dets største masseorganisasjoner ledes av klassefienden, av borgere og arbeideraristokrater.

Det er en plikt for partiet og en del av masselinja å jobbe for å organisere massene. Det betyr å støtte oppbygginga av nye masseorganisasjoner, som ledes av medlemmene sjøl i det arbeidende folkets interesse. Og det betyr å jobbe i de «gamle» masseorganisasjonene, spesielt fagforeningene, men også andre, for å støtte medlemmenes kamp for å kaste ut pamper, bryte med classesamarbeidspolitikken og gjøre masseorganisasjonene til redskaper for medlemmene og det arbeidende folket.

Det er lagas oppgave å støtte utbygginga av enhetsfront-organisasjoner. Men hvor mange lag unnlater å gjøre det? Hvor mange lag lar være med å sette av kamerater til å hjelpe frontorganisasjoner fordi «vi kan ikke prioritere det»? Hva slags ansvar føler disse laga egentlig for de andre medlemmene i frontene?

Det er lagas plikt å delta i de breie masseorganisasjonene. Hvor mange lag har gått gjennom hvilke masseorganisasjoner som finnes i deres distrikt og vurdert hvor det er riktig å jobbe? Tenker kameratene over at mens de ignorerer denne oppgaven, sitter det kanskje folk i disse organisasjonene som er forbanna og ivrige på å slåss, og som gjerne skulle ha diskutert med noen?

Enhetsfront-organisasjoner er ikke *partier* og det er deres styrke. De kan forene folk på tvers av partipolitiske og ideologiske skillelinjer om felles sak. Partiets linje er å gå inn for at sånne organisasjoner skal være så breie som mulig og så lette å komme inn i som mulig. Likevel veit vi, at noen kamerater som jobber i fronter, straks går innfor at fronten skal strammes inntil å bli et slags «parti». «Før du kommer inn må du ha gått front-grunnsirkelen». «Vi kan ikke selge medlemskort på dørene, det kan får uante konsekvenser». . . osv. Hva er dette for noe annet enn sekterisme, frykt for at det ikke går an å jobbe tillitsfullt sammen med folk med et annet syn? «Fronten bør understreke at Sovjet var sosialistisk fram til Stalins død, men blei kapitalistisk under Krustsjov. Den bør fordømme revisjonismen, erklære seg for

sosialismen og støtte AKP(m-l). Denne typen «programforslag» har også hendelsesvis blitt foreslått av kamerater i fronter. Dette går i virkeligheten ut på å erstatte frontene med sympatisørorganisasjoner for AKP(m-l). Men vårt mål er at massene skal organisere seg, enten de sympatiserer med partiet vårt eller ikke. . .

Vi kommunister må alltid respektere frontene og masseorganisasjonene når vi er medlemmer der. Vi arbeider for og ikke i strid med det store flertallet av medlemmers interesser. Vi er for medlemsdemokrati og mot pampestil. Vi forlanger ikke «kommandoen» eller «direktivrett» over noen front, masseorganisasjon eller fagforening. Tvert imot er vi for at *medlemmene* skal bestemme. Vil vi gå inn for noe så skal det skje i samsvar med reglene for medlemsdemokratiet: våre kamerater legger fram forslag og forsøker å vinne støtte for dem gjennom å argumentere for det. Blir kommunister valgt til tillitsverv så må de være mønstre i åpenhet og demokratisk ledelse, og må avvise alle manipulasjoner osv. sjøl om de skulle være til «fordel» for dem sjøl. Vi må respektere medlemsdemokratiet sjøl om vårt syn og våre forslag faller.

Dette går ut på at vi alltid må vise utvetydig at vi aldri krenker frontene og medlemmene der. Bryter vi det har vi ikke rett til å snakke om masselinja overfor frontene. Vi må holde fast på prinsippene, slik at massene klart kan se forskjell på oss og på revisjonistene og sosialdemokratene, som alltid manipulerer og krenker medlemmene. . .

10. VURDERING AV SITUASJONEN I PARTIETS ARBEID SOM HELHET

Den allmenne situasjonen i partiet er god. For det første fordi vi har avdekket feila i partiet og stilt dem under skarpt lys. For det andre fordi kampen mot dem har gitt framgang internt og eksternt. Den politiske linja som har vist seg å komme ut av oppgjøret med høyreavviket har vist seg å være riktig. Vi har oppnådd resultater i såvel klassekampen som propagandaarbeidet. Moralen og offerviljen i partiet er høy.

Vi må måle stoda i partiarbeidet med tre ulike målestokker, for å få et grundig bilde av hvor vi står: a) I forhold til situasjonen ved det første landsmøtet b) I forhold til de krava klassekampen stiller til oss akkurat nå c) I forhold til de krava som de strategiske perspektivene stiller.

a) Ved det første landsmøtet var den moderne revisjonismen en overhengende fareuten at det var noen kampberedskap mot den. Partiet sto i fare for å bli likvidert som kommunistisk parti. Nå er denne faren foreløpig avverget. Sentralkomiteen har gjort sjølkritikk og retta partiets oppmerksomhet mot høyreavviket. Denne korrigeringa har gitt gode resultater og ført til framganger.

Det første landsmøtet unnlot å stille partibygginga sentralt, likevel er stoda i partibygginga langt bedre enn vi den gangen hadde grunn til å håpe på. Vi har en fastere organisasjon, liberalismen er drevet på tilbaketog og for største delen erstatta med frivillig, proletarisk disiplin. Partiet er bedre utbygd og har djupere røtter i proletariatet. Den kommunistiske *dagsavis* vil se dagens lys innen 1.mai neste år.

Partilinja er langt mer utvikla enn den var ved det første landsmøtet, og vi har kvitta oss med mye revisjonistisk slagg. Vi har styrka den proletariske internasjonalismen og fått et langt bedre grep om sosialimperialismen.

Partiets studier er framleis mangelfulle, men likevel er stoda langt gunstigere enn ved det første landsmøtet da studiene forfalt.

Vi har innført et planmessig arbeid, samtidig som vi klarer å omstille oss på store uforutsette oppgaver i klassekampen. Dette er hovedtendensen. Men vi ser gang på gang at vi ikke er raske og allsidige nok.

Partiet har gjennomført ei stor korrigering, samtidig som enheten er stor i partiet. Det vitner om tillit til partiet og evne til kritikk og sjølkritikk.

Beretninga til det første landsmøtet stilte oppgava med forsoning med revisjonistene. Dette var ei feilaktig stilt oppgave, som SK har brutt med. Derimot har vi gjort en god del med den oppgava landsmøtet burde ha stilt, nemlig å avsløre og svekke de moderne revisjonistene. Styrkeforholdet mellom oss og revisjonistene er langt bedre for oss enn det var ved det første landsmøtet. De er djupt splitta og vi har slått dem tilbake på en rad viktige områder.

En av de få oppgavene det forrige landsmøtet stilte konkret, var å bygge en nasjonal enhetsfront mot imperialismen. Parola var riktig, sjøl om den var tillagt en feilaktig betydning. På dette området må vi rapportere for det andre landsmøtet at vi ikke har oppnådd særlige resultater.

Det er også negative trekk å peke på. Partiet har ikke løst oppgava med å rekruttere ar-

beidere i stor målestokk. Vi rekrutterer arbeidere, men det drives med for lav prioritering og for dårlig oppfølging.

Vi har heller ikke gjort ungdomsforbunda til slike store masseorganisasjoner de kunne ha vært. Politikken på dette området har fått drive altfor lenge uten ledelse fra partiet.

Sjøl om det er positive trekk å peke på, har vi gjort for få framskritt med arbeidet på landsbygda.

Partiet har mangler og feil i masselinja, i arbeidet for enhetsfronten og i evnen til å mobilisere breitt nok til endel aksjoner.

Det fins framleis eksempler på at det gamle høyreavviket har forskansa seg endel plasser i partiet.

Men tross svakhetene er hovedtendensen den at vi har tatt store skritt framover siden det første landsmøtet, sjøl om framgangen kunne vært større om vi ikke hadde vært hemma av høyreavviket.

Men de negative erfaringene fra høyreavviket kan gjøres til positive lærdommer, dersom partiet evner å trekke de riktige konklusjonene av dem. Vi må ta alvorlig på kampen mellom de to veiene i partiet, føre videre kampen mot høyreavviket målbevisst og systematisk og ikke tillate at høyrestandpunkter får forskanse seg i partiet. Vi må slå hardt til mot alle forsøk på å avlede kampen mot revisjonismen gjennom å vulgarisere den, og på ingen måte tillate at revisjonisme på ny får lov å gro fram.

b) Om vi sammenholder stoda i partiet med de krava klassekampen stiller oss akkurat nå, er det flere ting vi må se kritisk på. Framleis er det slik at partiet fungerer godt i klassekampen. Vi

evner å gi rett veiledning til arbeiderklassens kamper og sjøl ta rette initiativer for å fremme kampen. Partiet som helhet gjør heller ikke store avvik, og vi er raske til å møte nye situasjoner.

Men partiets *massearbeid* er ikke godt nok. Vi går ikke bredt nok ut med arbeidet vårt, sjøl om mange kamerater og grunnorganisasjoner har gjort framgang i dette. Partiet har ikke en grunnleggende god forståelse av den marxist-leninistiske *masselinja*. Det drives altfor lite *undersøkelser* i massene om deres meninger og synspunkter. Det gir opphav til subjektivism, sjablongmessige skrivelser og byråkratiske feil i arbeidsstilen. Vi jobber også med et for lite antall folk. Det organiserte omlandet rundt partiet er for lite. Dette er en svakhet som det andre landsmøtet må vie stor *oppmærksomhet*. Spørsmålet om masselinja er et brennende problem som partiet må løse, dersom vi skal gjøre nye, store framskritt i klassekampen og mot revisjonistene.

Sjøl om det er gjennomført et oppgjør med høyreavviket, er ikke lærdommen fra kampen mot den moderne revisjonismen for alvor trengt ned i partiorganisasjonen. Studiesituasjonen er bedra. Men framleis gjenstår det store feil på dette området, og skoleringsnivået i partiet er gjennomgående for

lavt. Partiledelsen har gjort omfattende tiltak for å gjøre et stort antall marxist-leninistiske verk tilgjengelige for partimedlemmene og massene, men framleis ligger vi etter målsettinga årsplanen 1975/76 stilte for studiene.

Det fins en god del byråkrati i arbeidet vårt. Det gjelder både i form av at folk som ønsker kontakt med oss ofte må vente i lang tid for å bli tatt hand om, og i form av at partiledelsen og organer på lavere plan ofte forfaller til beskjedgiving i stedet for mobilisering og ledelse gjennom politisk diskusjon og motivering.

Kaderpolitikken i partiet har grove, revisjonistiske feil, slik at vi ikke foster nok folk til å ta mer ledende oppgaver. Derfor har arbeidet ofte en tendens til å bli avhengige av et lite antall personer. På den måten blir det liten kapasitet til å ta opp nye oppgaver. En slik kaderpolitikk er revisjonistisk og strir mot Maos anvisninger for kaderpolitikken.

Det er mye sektierisme på ungdomsarbeidets og kvinnearbeidets område, og korrigeringa her har kommet kort.

Målt med den målestokken som den aktuelle klassekamp-situasjonen stiller oss overfor, blir svakhetene i partiets arbeid mer åpenbare. Men framleis er det ingen tvil om at vi kan slå entydig fast at partiet har en rett

kurs og utretter mye i arbeiderklassens tjeneste. Med ei rett generellinnje og økte erfaringer, er det godt håp om at partiet vil kunne rette disse svakhetene og gå videre framover.

c) De strategiske oppgavene stiller langt større krav til oss som parti enn noe vi til nå har stått overfor. Krava til ei korrekt politisk analyse av innflokke situasjoner nasjonalt og internasjonalt vil bli mye større. Kontakten med de breie massene og evnen til å mobilisere dem vil bli langt mer livsnødvendig. Svikt på det punktet kan bli skjebnesvangert stilt overfor et eventuelt forbud av partiet, en eventuell supermaktsokkupasjon eller andre krevende situasjoner. Fastheten i partiorganisasjonen og årvåkenheten mot revisjonismen vil være avgjørende. Krava til sikkerhetsarbeid og til evnen til å kombinere legalt og illegalt arbeid vil øke kraftig. Skoleringa, ikke bare i ledelsen, men hos den enkelte kommunisten må være slik at evnen til å orientere seg raskt og sjølstendig i vanskelig situasjoner vil bli større.

Kamerater! Det er Sentralkomiteens plikt overfor det andre landsmøtet å slå fast at partiet har store, uløste oppgaver foran seg. Vi har tillit til at partiet skal klare disse oppgavene. På den andre sida vil vi ikke lykkes om vi har stilen med sjøltilfredshet eller hviler på laurbæra.

11. PERSPEKTIVENE FRAMOVER OG AKP(m-l)s OPPGAVER

Hvordan blir situasjonen i åra som kommer?

Vi kan sjølsagt aldri på forhånd slå fast nøyaktig hva vi har å vente i åra framover. Likevel finner vi klare trekk i utviklinga, som gjør det mulig å si en del om det som vil skje i de store linjene. Derfor rekner

vi med:

— *Stadig økende fare for verdenskrig.* Vi sier ikke noe om nøyaktig når og hvordan en verdenskrig mellom de to supermaktene kommer. Men vi rekner det for *sannsynlig* at det kommer en slik krig. For oss ser det ut som om det fort-

satt kan være en del år fram til krigsutbruddet. På den andre sida finnes alle forutsetningene for krigen i verden alt nå, og vi kan ikke utelukke at ei utvikling vi ikke kunne forutse gjør at den bryter ut raskt.

I en sann krig kan arbeidsfolk i Norge plutselig være i den situa-

sjonen, at landet er under den sovjetiske okkupasjonshærens fascistiske diktatur. Det kan bli umulig å gjøre legalt motstandsarbeid og bety livsfare å være kjent som sympatisør med AKP(m-l). Det kan også hende at USA kommer Sovjet i forkjøpet, eller at en krig mellom styrker fra de to raser på norsk jord.

Nøyaktig hva som skjer og *når* kan vi sjølsagt ikke si noe om, men vi rekner noe sånt som dette som *sannsynlig*, og arbeidsfolk og kommunister i Norge må være *forberedt* på det.

— *Stadig større uro i verden, flere frigjøringskriger.* Sjøl om det går en rekke år før en eventuell verdenskrig bryter ut, så er vi sikre på at også i denne tida vil motsetningene internasjonalt stadig skjerpe seg. Vi vil se større og mindre kriger der supermaktene og andre imperialister er innblanda, opprør og kamper fra arbeiderklassen og arbeidsfolk i de kapitalistiske landa i øst og vest, stadig nye og mer framgangsrike frigjøringskriger fra folkene som er undertrykt av imperialismen osv. Mye tyder også på at vi stadig oftere vil få se Sovjet føre slike kolonikriger som USAs kriger i Indo-Kina.

Ingen supermakt kan hindre denne utviklinga. Er det noe verdensutviklinga de siste 10 og 20 år lærer oss, så er det at ingen kan hverken hindre eller tilmed forutse hvor frigjøringskriger, revolusjoner og massekamper bryter ut neste gang, og imperialistene er ikke engang heeredømme over utviklinga i motsetningene seg imellom. Dette vil også føre til at arbeiderklassen og kommunistene i Norge vil få nye store oppgaver, som vi ikke kan forutsi eksakt i dag.— *Stadig voksende fare for Norge fra de to supermaktene.* Vi veit at Kreml drømmer om å svelge Svalbard og store norske sjøterritorier, men vi viet også at

målsettinga til sosial-imperialistene går lengre enn det: til å sluke hele Norge. Vi veit at de planlegger å bruke Norge som slagmark. Vi kan ikke forutsi nøyaktig hvilke former deres press vil ta, men vi rekner med at det bare kan øke. På den andre sida gjør ikke det USA-imperialismen mindre farlig. Vi må vente at USA-imperialismen og det norske folkets andre fiender i NATO ikke vil sitte med henda i fanget. Økende fare fra imperialistene i øst fører også til økende fare fra imperialistene i vest. Presset og trusselen fra begge sider vil øke, og det krever at arbeidsfolk og kommunistene tar mye alvorligere på forsvaret mot dem enn før.

— *Videre skjerping av klassekampen og vekst i massebevegelsen i Norge.* Den kortsiktige stabiliseringa av kapitalismen i Norge, somskjedde i 50-åra, er forbi. Den norske kapitalismens indre problemer skjerper seg og klassemotsetningene skjerper seg, det finnes ikke noen annen mulighet enn at klassekampen skjerper seg. Dette vil være hovedtendensen, uansett kortsiktige ebbe og tilbakeslag.

I denne situasjonen rekner vi også med at proletariatet og det arbeidende folkets massebevegelser vil måtte vokse og bli trukket med i kampen mot klassefienden og imperialismen. Dette stiller oss overfor spørsmålet om hvilken *retning* denne massebevegelsen skal ta, hvilken *politikk* som skal veilede disse hundretusenene.

— *Skjerping av den politiske undertrykkinga og økende fare for fascisering.* At staten og monopolborgerskapet skjerper undertrykkinga er en logisk følge av veksten i klassekampen og utviklinga av den revolusjonære bevegelsen. Derfor må vi rekne med at tendensene vi har sett de siste åra vil fortsette å styrke seg. Mer bruk av politiske oppsigelser, mer bruk av lovverket, forbud, politi mot streikende, mer bruk av etterretning, provoka-

sjoner fra voldsapparatet og private grupper osv. Denne fasciseringa retter seg både mot hele det arbeidende folket og spesielt mot AKP(m-l).

Sånn som utviklinga er nå, så er det ikke noen sjølsagt ting at AKP(m-l) vil fortsette å være legalt i Norge i så veldig mange år, sjøl i fredstid. Vi kan se åssen borgerskapet fra år til år tar proletariats parti mer alvorlig og skjerper undertrykkinga av det. Politiske og juridiske følere har alt vært ute for å forberede grunnen for et forbud. For hele arbeiderklassen er det viktigere enn noen gang før å kjempe mot skjerpinga av undertrykkelsen, og AKP(m-l) må også særskilt være forberedt på å kjempe videre tross forbud.

— *Videre utvikling av de norske sosialdemokratene og revisjonistenes krise, skarpere kamp mellom dem og kommunistene.* Grunnleggende er det sånn, at når kapitalismens krise skjerpes, så skjerpes også vanskene for opportunistene i arbeiderbevegelsen. For arbeideraristokratiet får mindre rom for manøvrer, det blir vanskeligere å lure arbeidermassene til å tru at deres problemer kan løses innafør det kapitalistiske samfunnets rammer, gjennom forhandlinger med kapitalistene, parlamentet osv. Da skjerpes også motsigelsen mellom de opportunistiske lederne, som tjener borgerskapet, og massene av tilhengerene deres, som blir bedratt.

Dette er en utvikling vi har sett i Norge i 70-åra. Både sosialdemokratene og de moderne revisjonistene får stadig større problemer med at massene ikke lystrer dem lengre og at stadig flere bryter med dem og går forbi dem, stiller seg på klassekampens grunn, støtter kommunismen. Dette er den viktigste grunnen til deres indre splittelser og kamper. Vi er sikre på at disse problemene bare kan øke for dem i åra som kommer.

Men vi veit også at denne utviklinga ikke betyr at de moderne revisjonistene og sosialdemo-

kratene blir mindre farlige enn før. For i tider med skjerpet kamp da store masser er i bevegelse for første gang og mange av dem er uerfarne, er det også mulig for opportunistene å vinne gevinster på kort sikt ved å spille kortene godt og bedra folk. Slik var det SV vant valgseieren i 1975. Og om opportunistene har vansker, så er de langt fra daue. De har enorme ressurser bak seg: de er den siste forsvarslinja til borgerskapet, de har støtte fra begge supermaktene, de har fordelen av at det er bygd opp et stort skikt av arbeideraristokrater, de har fordelen av sterke posisjoner og av hundre års propaganda for opportunistisme i arbeiderklassen i Norge.

I takt med at krisa skjerper seg og revisjonistenes og sosialdemokratenes indre og ytre krise også skjerpes, vil kampen de fører mot kommunistene og alle kampvillige arbeidere også bli skarpere. For opportunistene er det en dyd av nødvendighet. Den borgerlige retninga i arbeiderbevegelsen må kjempe mot kommunismen for å overleve, og jo større vansker den får, jo mer desperat vil den kjempe. Jo mer kommunistene går fram, jo skarpere vil de borgerlige arbeiderlederne fordømme oss, jo mer vil de kjempe for å utelukke oss fra fagforeninger og masseorganisasjoner, for å splitte massene fra oss og forvrengte det vi står for overfor massene. Klarere enn i åra opp til nå vil arbeiderklassen bli stilt overfor to linjer som den må ta stilling til, og det vil kreves mer av oss kommunister i kampen mot revisjonismen og all annen opportunistisme.

Krav til AKP(m-l) i tida som kommer.

Alt vi har sagt om det vi venter av utviklinga, er ei kraftig understreking av at vi kommunister må kreve mer av partiet vårt og oss sjøl i tida etter dette lan-

dsmøtet. AKP(m-l) må:

— *Gro dypere røtter i proletariatet*, spesielt i proletariatet i storindustrien. Utvikler klassekampen overalt, og særlig kjempe for å utvikle klassekampen til proletariatet i storindustrien. For proletariatet er den største, sterkeste og og mest revolusjonære klassen i Norge. At AKP(m-l) gror fastere sammen med resten av proletariatet, og spesielt med dets kjerne, proletariatet i storindustrien, er ei *nødvendig forutsetning* for at arbeiderklassen i Norge skal lykkes i de store kampene den står foran, ei *nødvendig forutsetning* for at partiet vårt skal klare å løse alle andre oppgaver og oppfylle det revolusjonære programmet sitt.

— *Forberede det arbeidende folket, proletariatet og partiet sjøl på krig*, utvikle kampen mot de to supermaktene sosialimperialismen og USA-imperialismen og all imperialisme, utvikle solidariteten med og støtten til frigjøringsbevegelsene, de sosialistiske landa og proletariatet og de arbeidende massene som kjemper mot imperialismen. For om krigen kommer, så vil Norges skjebne avhenge av om de arbeidende massene forstår det som skjer, er villige til å kjempe og tar landets skjebne i sine hender, og om partiet vårt står klart til å kaste seg inn i kampen under de forholda evner å arbeide videre tross den skarpeste forfølgelse og gi riktig revolusjonær ledelse til arbeiderklassen og folket. Sånne forberedelser kan ikke gjøres bare gjennom propaganda, de må også gjøres gjennom kamp: mot sosial-imperialismens og USA-imperialismens trusler og innblanding, til støtte for alle som kjemper mot de to supermaktene og all imperialisme. Bare på den måten kan det norske arbeidende folket på forhånd vinne erfaring med og kunnskap om trusselen vi står overfor, bare sånn kan AKP(m-l) på forhånd

starte arbeidet med å sveise sammen en sterk kampfront mot supermaktene og imperialismen.

Det er nødvendig at AKP(m-l) prioriterer arbeidsoppgavene og konsentrerer kreftene sine:

— *Vi må prioritere arbeidet i storindustrien*. Dette betyr at vi kjemper for å styrke AKP(m-l). Samtidig som vi kjemper for å styrke partiet, må vi også prioritere arbeidet i fagforeningene, både kjempe for å styrke AKP(m-l)s i storindustriproletariatet og styrke innslaget fra storindustriproletariatet i AKP(m-l). Dette er den ene sida av saka. Den andre er at AKP(m-l) må prioritere arbeidet i fagforeningene. Ikke som en prinsipplos kamp om styreplasser, men som en kamp sammen med massen av fagorganiserte, mot pampene og classesamarbeidet, for å gjøre fagforeningene til klassekamporganisasjoner. Fagforeningene er det viktigste arbeidsfeltet for arbeideraristokratene, her har sosialdemokratene og revisjonistene de posisjonene som mest direkte skaffer dem innflytelse i arbeiderklassen. For å bryte classesamarbeidets lenker må kommunister og klassebevisste arbeidere ta opp kampen her, og det gjelder alle det arbeidende folkets fagforeninger. Men *forutsetninga* for denne kampen er *først* at partiet styrkes i storindustrien.

— *Vi må prioritere det kommunistiske ungdomsarbeidet*, gjøre gjennombrudd på å gjøre RU og NKS til mye større kommunistiske masseorganisasjoner for ungdom. Vi må hjelpe RU og NKS til å utfolde et mye breiere arbeid blant alle deler av det arbeidende folkets ungdom, på arbeidsplasser, på skolene der de fleste ten-åringene er, i masseorganisasjoner, overalt der den er, og mobilisere mye større ungdomsmasser til kamper og aksjoner. Vi må bruke flere og bedre krefter i partiet til å hjelpe ungdomsbevegelsen, for det er helt nødvendig for å utvikle

massekampen, og partiet vil få igjen 100 ganger så mye som det sjøl satser.

— *Vi må prioritere kampen mot supermaktene og anti-imperialistisk arbeid.* Og særskilt viktig er det at vi utvikler motstanden mot den sovjetiske sosial-imperialismen, både fordi den ennå er dårlig forstått av mange arbeidende mennesker, og fordi den er en oppadgående imperialistmakt som raskt blir farligere. Men det betyr sjølsagt ikke at vi kan trappe ned kampen mot den andre supermakta USA-imperialismen. Denne kampen er samtidig å forberede massene på krig.

Men anti-imperialistisk arbeid er også mye annet i tillegg:

— Å utvikle kampen mot truslene mot Norge — ferske eksempler: Sovjets Svalbard-politikk og rakettøvelser, USA-/NATOs Wintex-øvelser.

— Å prioritere solidaritetsarbeid, slik vi støtta Vietnam, Laos, Kampuchea, slik vi støtter Polen, Tsjekkoslovakia, Azania, Palestina, slik vi støtter vennskapsarbeidet med Kina, Albania, slik vi støtter anti-imperialistisk komite for den 3. verden.

— Å fordømme norsk imperialism, rasistisk hets som den borgerpressa driver mot palestinerne, å støtte den samiske nasjonens rettferdige kamp mot undertrykkelse, støtte våre klassefeller fremmedarbeiderne mot imperialismen, gå mot all norsk rasisme og sjåvinisme.

— Å avsløre og bekjempe Sosial-imperialismens og USA-imperialismens tjenere i Norge. Slik viser vi også hvem som er de virkelige patriotene som forsvaret den norske nasjonen og folket, hvem som er de virkelige internasjonalistene som støtter alle verdens folk, hvem som er de virkelige anti-imperialistene som kjemper mot all imperialismen.

— *Samtidig med at AKP(m-l) konsentrerer krefter om noen hovedområder, må partiet evne å arbeide bredt på mange områder*

AKP(m-l) konsentrerer krefter om industriproletariatet og andre deler av arbeiderklassen. men samtidig må vi sette av krefter til å jobbe blant proletariatets nærmeste allierte: arbeidende bønder og fiskere. Partiet må også jobbe blant funksjonærer, intellektuelle, alle deler av det arbeidende folket. For leninismen lærer oss at proletariatet bare kan seire ved å knytte til seg sine allierte, og det ville være anti-proletarisk politikk om AKP(m-l) lot dette arbeidet ligge brakk.

Det er helt nødvendig at partiet konsentrerer mange bra krefter om *kvinnearbeidet*. Vi ser ikke det som et område atskilt med «vanntette skott» fra arbeidet i industrien, ungdomsarbeidet osv., men samtidig finnes det en *særskilt* kvinneundertrykkelse, og dette har også ført med seg at store masser av jenter og kvinner i det arbeidende folket er holdt nede i passivitet, dette gjør det også helt nødvendig at det drives et *særskilt* kvinnearbeid der kvinnene organiserer og mobiliserer seg for sine rettferdige krav, og samtidig deltar i den felles kampen. Utviklinga av Kvinnefronten har vist den store styrken i denne typen kvinnebevegelse. Det er vår plikt å fortsette å prioritere kvinnearbeidet og støtte Kvinnefronten og andre uttrykk for riktig kvinnekamp.

Samtidig som vi konsentrerer oss om noen viktige saker, må vi evne å jobbe samtidig med mange forskjellige andre saker. Ta f.eks. spørsmålet om *kulturen* det er ikke vanskelig å se at vi har viktigere saker å jobbe med. Men betyr det at AKP(m-l) kan ignorere kulturspørsmål? Lesestoff, musikk, film osv. er en viktig del av det arbeidende folkets liv. Det brukes som et våpen mot arbeiderklassen av borgerskapet, men arbeiderklassen kan også bruke kulturen som et våpen for seg. Proletarisk politikk dreier seg ikke om bare ett eller to spørsmål, uansett hvor store og

viktige de er, proletarisk politikk er kamp for å forvandle hele verden, kamp på alle områder. Derfor kan vi heller ikke tillate at AKP(m-l) ikke jobber på områder som f.eks. kulturens.

— *Vi må fortsette å styrke partipressa og utvikle et bredt propagandaarbeid.* På det første landsmøtet hadde vi nettopp sjøssatt ukeavisa KK, nå står vi foran slaget om dagsavisa. Det skal lykkes, men det vil kreve harde løft av alle kamerater i partiet og av alle vennene våre. Men dette er heller ikke nok: når vi har vunnet kampen for dagsavisa må vi stille nye målsettinger og gå lengre. Vi må også trykke og spre et stort antall løpesedler, blader og bøker av forskjellige slag.

Det er svært viktig at alle forstår den store politiske betydninga av dette. I den tida vi står foran blir det viktigere enn noen gang før å få spredd kjennskap til *AKP(m-l)s politiske linje* til de arbeidende massene. Ta f.eks. spørsmålet om krigstrusselen fra de to supermaktene, og spesielt om sosial-imperialismens utvikling. Ingen andre partier enn AKP(m-l) sier sannheten om dette. Vi kan heller ikke vente at noen andre enn oss skal spre sannheten om det som skjer i de store massekampene vi står foran og foreslå riktige paroler for dem. Derfor er det også nødvendig at vi satser så kraftig på avisa og på annen propaganda. Men det koster: arbeidskraft, penger. Enten ofrer vi det, eller stemmen vår blir for svak, vi blir ikke hørt eller blir hørt for seint.

Noen venner spør oss om vi tror vi får lov til å drive på lenge med store trykkemaskiner, med å spre aviser og bøker legalt og i store opplag, ha mange bokhandler osv. Nei, vi rekner med at i værste fall kan det komme til å vare bare i få år. Men nettopp det krever også at vi satser ekstra hardt, at vi utnytter denne tida som kanskje kan være kort, til å spre svært mye propaganda nå

mens det er lett. Jo flere millioner aviser og bøker vi får spredd under legale forhold, jo mindre hjelper det reaksjonen å forby marxismen, jo lettere blir det å fortsette AKP(m-l)s propagandaarbeid under illegaliteten.

Om nødvendigheten av å skjerpe kampen mot revisjonismen og all opportunisme

All klassekamp og kamp mot imperialismen må utvikles sammen med kamp mot revisjonismen og opportunismen i arbeiderbevegelsen. Det er to sider av samme sak, som i virkeligheten slett ikke kan skilles fra hverandre.

Det er lett å se at det må være slik. Når vi kommunister deltar i klassekampen på arbeidsplassene, så må kampen alltid samtidig føres mot sosialdemokratiske og revisjonistiske arbeideraristokrater, og de gjør NAFs arbeid mrd å kartlegge kampvillige og kommunistiske arbeidere, prøver å få dem suspendert og sparka. Når vi kjemper mot sosialimperialismen må vi også kjempe mot dens politiske agenter i Norge, bl.a. mot «NKP»-ledelsen, og «NKP»-toppen kaller oss nazister og CIA-agenter.

At vi stiller oppgaven å utvikle klassekampen og kampen mot opportunismen, betyr derfor også at vi stiller oss oppgaven å vinne framgang i kampen mot monopolborgerne i DNA-toppen, mot de borgerlige politikerne i ledelsen av SV og «NKP».

Vi har lært at AKP(m-l) bare kan vente framgang i denne kampen dersom den føres åpent, prinsippfast og skarpt. Vi må avsløre og fordømme hva disse borgerlige politikerne og retningene står for både allment og fra sak til sak. Dette betyr sjølsagt ikke det samme som å overøse dem med skjellsord, det betyr at vi sier sannheten rett ut, og den låter ille nok uten pynt.

Samtidig må vi kjempe mot dem i massebevegelsen, for ellers leder de massebevegelsen til nederlag. Og det er også nettopp i dagskampene at de borgerlige arbeiderlederne blir avslørt for svært mange arbeidere, fordi det blir så lett å se at disse lederne ikke tjener dem men klassefienden.

At vi går inn for skarp og åpen kamp mot de borgerlige lederne i DNA, SV «NKP» betyr sjølsagt ikke at vi ser på de vanlige arbeidsfolka som sympatiserer med og er medlemmer i disse partiene som våre fiender. Tvert imot ser vi på dem som klassefeller og venner, vi vil gjerne kjempe sammen med dem. Men nettopp for å hjelpe dem til å forstå at de blir ført bak lyset, må vi si sannheten om deres borgerlige ledere, om hva sosialdemokrati og revisjonisme er.

Stillinga i denne kampen nå er god. Vi må ta DNA-toppens hets taktisk alvorlig, men samtidig skal vi ikke glemme at den uttrykker at vi følger ei riktig linje, og at den faktisk hjelper mange til å se at vi fører ei riktig politikk. SVs tilbakeslag og åpne høyredreining gjør det også lettere for mange å se at vår kritikk av SVs borgerlige politikk er riktig. «NKP» under M.G. Knutsen er svart som aldri før, men også nede i en bølgedal som aldri før.

Vi er gått langt forbi det elendige «NKP», vi er sterkere enn SV på mange områder. Det kan hende det blir mulig for oss å få et definitivt overtak på SV og stå enda klarere enn før fram som det eneste virkelige alternativet til DNA for store masser av arbeidsfolk. Dette avhenger mye av oss sjøl, om vi kvitter oss med feila og arbeider riktig.

Samtidig må vi ikke ha illusjoner om kortsiktige seire. Det er lett å se at DNA-toppen ennå har enormt svære reserver. En farlig tendens hos oss har vært å undervurdere den moderne revisjonismen. Vi må spesielt advare mot den nå, ettersom vi går fram, etter som SV har så store problemer og M.G. Knutsens «NKP» for tida ikke behandles som et parti men som en dum vits. Tross revisjonistenes krise, må vi huske på at:

1) Revisjonisme er «marxist-leninistisk» opportunisme, og derfor kan den trekke til seg folk som har gjennomskua DNA. Derfor kan den også vinne ny støtte ettersom stadig nye grupper av arbeidsfolk bryter med DNA. Derfor kan også borgerskapet støtte den kraftigere ettersom massene går til venstre (jfr. millionene til SV.)

2) Uansett hvor dum f.eks. M.G. Knutsen virker og uansett om svært få norske arbeidere tar ham alvorlig så representerer han sosialimperialismen. Den er sjølsagt hverken dum eller latterlig, den har enormt stor innflytelse, og dermed blir også sjøl en narr som M.G.K. farlig.

3) Moderne revisjonisme er den formen for opportunisme som dukker opp gang på gang i AKP(m-l) sjøl. Det er den opportunistiske sjuken som er farligst for vårt parti.

At dette gjør at vi må ta den moderne revisjonismen ytterst alvorlig, for i framtida vil vi få se at sjøl om den blir slått ned så reiser den seg som en fugl fønix av asken, gang på gang, så lenge det er klassemessig grunnlag for den. Dvs. så lenge det finnes klasser og klassekamp overhodet. Vi må forstå at sjøl om SV og «NKP» er vakere enn DNA i 1976, så er den moderne revisjonismen i verdensmålestokk og strategisk en langt,

langt farligere form for opportuniste enn det gamle sosialdemokratiet.

Historia viser at det hjelper ikke om et marxistisk parti fører kamp mot revisjonismen på de ytre linjene, dersom det ikke evner å se og bekjempe revisjonismen i sine egne rekker. I mange land i vesten klarte kommunistpartiene å vinne ledelsen over arbeiderklassen fra sosialdemokratene, men de klarer ikke å hindre at de degenererte sjøl.

Derfor bør vi også se på kampen mot revisjonismen i hele arbeiderklassen og innover i våre egne rekker som to sider av samme sak, som en enhet. Kampen mot SV og «NKP» og kampen mot høyreavviket i vårt eget parti er et hele.

En forutsetning for videre framgang i denne kampen nå, er at vi ikke bare kritiserer revisjonismen men også fordyper kjennskapet til marxismen-leninismen-Mao Tsetungs tenkning. Vi må spre flere verker av klassikerne og teoretiske analyser fra AKP(m-l). Vi må utvikle studiene. Det må gjelde partimedlemmene sjøl, men vi kan ikke stoppe med det, vi må også kjempe for å spre den revolusjonære teorien til stadig breiere lag utafor partiet, i klassen.

AKP(m-l) må bli større, partiet må styrkes politisk og organisatorisk.

Alt vi har sagt til nå blir tomme ord og fine fraser dersom vi ikke løser oppgaven å styrke AKP(m-l).

— *Partiet trenger flere folk,* særskilt flere kommunistiske arbeidere, men sjølsagt også andre kommunister. Vi har store muligheter og det ligger enormt mye arbeid og venter, men for å klare det trenger vi flere hjerner og hender. Partiet må bli en god del større. Vi må trekke inn spesielt revolusjonære arbeidere, og fortsette den målbevisste utbygginga av partiorganisasjonen.

— *Vi må styrke det ideologiske arbeidet og studiene.* Dette er sjølsagt spesielt nødvendig når vi trekker inn mange uerfarne kamerater. Det hjelper ikke om vi får flere medlemmer dersom de ikke kan sette partiets politikk ut i livet. Og for oss er det ikke tilstrekkelig at medlemmene *ønsker* å følge den politiske linja, for vårt parti er ikke noe parti av roboter eller kaniner. Det er nødvendig at kameratene også *forstår* politikken, kan hjelpe til med å utforme og kontrollere den, og sette den ut i livet på egen hånd.

Utviklinga går stadig raskere, situasjonen blir stadig mer komplisert. Da trengs partikamerater som ikke bare handler etter beskjeder, men som kan vise initiativ på egen hånd og handle i samsvar med partilinja sjøl uten hjelp. Vi trenger kamerater som vekker tillit hos massene fordi de forstår og kan forklare det som skjer. Vi må rekne med muligheten for krig. Men da kan det oppstå situasjoner der lag og medlemmer er avskåret fra

ledende organer i måneder og år. Da trengs det kamerater som behersker politikken sjøl, som kan analysere og handle riktig sjøl.

Medlemmene i AKP(m-l) er entusiastiske, kampvillige og lojale, men vi behersker marxismen-leninismen-Mao Tsetungs tenkning for dårlig. Skal vi kunne handle riktig må vi beherske teorien, vi må skolere tusener til virkelige marxister.

Dette er også et helt nødvendig ledd i korrigeringa av feila i kaderpolitikken i partiet. Nye kamerater blir medlemmer, men de blir ikke systematisk utvikla etter at de er kommet inn. En av de sakene vi må sikre, er at de politiske studiene deres ikke stopper med grunnsirkelen. Vi har et stort behov for mer ledende kadre på mange slags oppgaver. Ett av midlene for å utvikle sånn kader, er å sørge for at flest mulig, av de dyktige kadrene vi har som begynner å få en del erfaring, også systematisk får gjennomgått videregående studier.

Dette krever en kraftig utvikling av studiearbeidet i partiet. Vi må studere både marxismens ABC og drive videregående studier. Samtidig må vi fortsette oppgjøret med den revisjonistiske høyrelinja i partiet, og fordype kritikken av den i samband med studier av marxismen. Vi må evne å forbedre arbeidet på forskjellige måter gjennom å også trekke inn studier av klassikerne, slik som f.eks. i kampen for å forbedre masselinja til partiet. Et viktig tiltak for forberedelsene til forsvaret mot imperialistisk angrep, er studier av Maos verker om folkekrig, andre verker av klassikerne og marxistisk litteratur om krig.

— *Vi må styrke den demokratiske sentralismen.* Etersom partiet går fram og blir mer farlig for reaksjonen, må vi også vente stadig voldsommere provokasjoner mot oss, forsøk på infiltrasjon, splittelse osv. Samtidig vil nye og mer kompliserte kampsituasjoner stadig øke krava til partiets enhet og handlekraft. Dette krever også at vi innskjerper normene for den demokratiske sentralismen, utvikler kritikken og sjølkritikken, sikrer et sunt demokratisk partiliv, skikkelige beslutninger og styrevalg, klare kommandolinjer, en fast sentralisme.

— *Vi må skjerpe det proletariske sikkerhetsarbeidet.* Vi kan ikke være fornøyd med at SIPO og NAF har trøbbel med å kartlegge oss. AKP(m-l) skal kunne fortsette å kjempe i en okkupasjonssituasjon der medlemmer blir torturert og skutt. Å stille mindre krav enn det sånn som verdenssituasjonen utvikler seg nå, er illusjonsmakeri og borgerlig legalisme.

— *Vi må bygge partiet gjennom kamp.* Foran har vi stilt oppgaver for å styrke AKP(m-l) kvantitativt og kvalitativt. Men vi oppfyller ikke disse målsettingene gjennom å trekke oss tilbake til kammerset og prioritere deltakelse i klassekampen ned fordi «partiet må samle krefter». Tvert imot! Det er alltid gjennom å forbinde arbeidet med å bygge ut og bedre partiorganisasjonen med den eksterne klassekampen, at vi har

gjort de største framskrittene. Det er slik vi vinner de beste kameratene, slik vi får testa partiavdelingene, og får prøvd alt i partiorganisasjonen, slik vi forbinder teori og praksis i studiene. Styrke partiet innover — det kan bare skje sammen med mer kamp utover, mer klassekamp.

— *Vi må få masser av arbeidsfolk utafør partiet til å hjelpe oss med å styrke AKP(m-l)!* Partiet vårt er ikke til for partimedlemmenes skyld, det er arbeiderklassens og hele det arbeidende folkets tjener. Om partiet vårt står isolert fra massene er det svakt, det er bare når vi kjemper sammen med mange andre at vi er sterke.

Er det ikke da også rimelig at vi ber arbeidere og andre klassekjemper utafør partiet om *hjelp* til å styrke AKP(m-l)? Vi veit at stadig flere arbeidsfolk forstår at AKP(m-l) er et nødvenig redskap for dem i klassekampen. Vi veit også at langt utafør dem som egentlig rekner seg som AKP(m-l)s tilhengere, finnes det sympati, respekt og interesse for partiet vårt. Er ikke da tida inne til å gå bredt ut og si til disse folka at de bør legge skulderen til for å hjelpe partiet?

Det er mye vi kan be dem om å gjøre. Gi oss penger, spre aviser og løpesedler, opprette fast kontakt med oss og samarbeide med oss i forskjellige kamper. Gi oss informasjon, komme med for-

slag og kritikk, diskutere med oss, advare oss mot etterretningspolitiets agenter og fascister. Det er sikkert også mange andre ting disse folka kan gjøre, om vi ber dem om det og opprette kontakt med dem. Og partiets styrke henger nøye sammen med nettopp antallet og bredden av kontakter det har.

Kamerater!

Vi går inn i en framtid med store løfter for verdens revolusjonære folk, for proletariatet og kommunistene. Samtidig veit vi at veien for oss kommer til å bli lang og hard.

I den situasjonen vi nå er i, er alfa og omega å styrke vårt eget parti. Det er nøkkelleddet vi må gripe for å løse alle andre oppgaver. Men det må ikke oppfattes som en teknisk eller organisatorisk oppgave. Det må oppfattes som en form for klassekamp, som går ut på styrke partiet innad og styrke dets forbindelse med og innflytelse i de arbeidende massene. Det må oppfattes som et spørsmål om å lære å kjenne og anvende riktig i praksis marxismen-leninismen-Mao Tsetungs tenkning.

Vi har ingen forhåndsgarantier for seier. Om vi gjør feil kan det føre til at vi lider nederlag.

Men dersom vi klarer å løse oppgaven med å styrke partiet riktig, så er det også mulig at framtida vil vise at vi la grunnlaget for den sosialistiske revolusjonens seier og opprettelsen av proletariatets diktatur i Norge.

STUDIESPØRSMÅL

Til behandlinga av beretningsutkastet i laga

- 1) Vurder *strukturen* i beretninga: er den riktig, inneholder beretninga de riktige hoved-avsnitt?
- 2) Drøft *behandlingen* av kampen mellom de to veiene i partiet sjøl. Er beretningas framstilling av dette riktig og tilfredsstillende, har kameratene endringer- eller tilleggsfor slag? (behandles mest i avsnitt 4).
- 3) Kommentarer, endringsforslag, tillegg til avsnittet om Klassekreftene i Norge og AKP(m-l)s rolle i klassekampen (avsnitt 2).

- 4) Kommentarer, endringsforslag, tillegg til de andre delene av beretninga.**

Dersom det *ikke* er tid til å gå igjennom alle områdene, må diskusjonen konsentreres om spørsmål 1 og 2 og prioritere å gjøre seg ferdig med dem.

Laga må føre nøye *skriftelig* referat over konkrete framlegg til kritikk, endringer og tillegg. Kameratene bør i så stor grad som mulig skrive sånne forslag på forhånd og ta dem med seg på møtet der beretninga behandles.

Sentralkomiteens Arbeidsutvalg.

